

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 252

Poznań, piątek dnia 5 czerwca 1931

Rok XXVI

Chequers

Kancelarz Brüning i minister Curtius mają być przyjęci w Anglii z wszelkimi honorami, choć rozmowy ich z pp. Mac Donaldem i Hendersonem mają mieć charakter czysto prywatny. Pomysł urzędzenia tego spotkania powstał w Anglii, która zabiega o powodzenie przyszłorocznej konferencji rozbrojeniowej. Powodzenie to jest potrzebne rządowi angielskiemu dla wzmocnienia swego autorytetu, a zwłaszcza p. Hendersonowi, który został wyznaczony na przewodniczącego konferencji. Zjazd w Chequers, posiadłości każdorazowego premiera angielskiego, miał się odbyć w pierwszych dniach maja z udziałem pp. Brianda i Grandiego. Tymczasem ogłoszenie protokołu z 19 marca o „Anschlussie“ zupełnie popsuło te plany i zamąciło całkowicie na pewien czas atmosferę. Pp. Briand i Grandi oświadczyli, że do Chequers przyjechać nie będą mogli, a pozatem Francja wyraziła pogląd, iż omawianie sprawy „Anschlussu“ na konferencji w Chequers przed zebraniem Rady Ligi Narodów musiałaby przyjąć z niezadowolaniem. W rezultacie odłożono wizytę niemiecką w Anglii na czas po sesji Rady Ligi Narodów i tem samem udaremniono nadzieje Niemców, że w Chequers uda się im mówić o „Anschlussie“.

Niemcy za to chcą mówić z ministrami angielskimi nietyle o konferencji rozbrojeniowej, ile o sprawie odszkodowań. Stawiać oni będą sprawę tak: Będziemy mogli zrobić ustępstwa w sprawie rozbrojenia, o ile uzyskamy ulgi w sprawie odszkodowań. I tu Niemcy rozłożą obraz „nędzy“ niemieckiej. Wskazują, że deficyt w Niemczech wynosi już przeszło miliard marek i ma w końcu roku budżetowego osiągnąć sumę 2 i pół miljarda marek, że Niemcy płacą na odszkodowania 4 miljardy marek, a na bezrobotnych 3 miljardy marek itd. Jeżeli więc chce się uniknąć bankructwa niemieckiego, należy Rzeszy przyjść z pomocą. Niemcy jednak niezbyt reagują na nową pożyczkę międzynarodową, która miałaby być im udzielona w wysokości 2 miliardów marek. Proponują prosto rewizję planu Younga, który wszedł w życie dopiero rok temu. A przecież wzamian za przyjęcie tego planu przez Niemcy aljanci ewakuowali Nadrenję. Niemcy twierdzą jednak, że plan Younga ustalany był w zupełnie innych warunkach gospodarczych i że od tego czasu wartość złota spadła o 30 procent.

Z głosów prasy angielskiej już wiadać, co im odpowiedzą ministrowie brytyjscy. Oświadczają, że sprawa planu Younga może być tylko załatwiona na nowej konferencji międzynarodowej i że jest ona ściśle związana ze stanowiskiem Stanów Zjednoczonych. Dzisiaj aże tylko Niemcy, ale wszystkie państwa mają deficyty budżetowe, cofnięcie więc wydatków reparacyjnych ze strony Niemiec pogłębiliby niedobory kasowe w państwach sprzymierzonych. Angielski minister skarbu, p. Snowden, będzie niewątpliwie pod tym względem nieugięty. Sytuacja byłaby inna, gdyby Stany Zjednoczone zgodziły się na

I na politechnice lwowskiej młodzież narodowa górą

Prezesem „Bratniej Pomocy“ wybrany kandydat narodowy p. Szybalski przy... jednym głosie sprzeciwu

Lwów, 5. 6. (Tel. wł.). Dnia 2 b. m. odbyło się walne zebranie „Bratniej Pomocy“ studentów politechniki lwowskiej. Na porządku dziennym była sprawa statutu oraz ustąpienie i wybór nowego prezesa towarzystwa. Zebranie zaszczycili swą obecnością p. rektor prof. Minkiewicz i p. kurator prof. Geisler.

Sprawę statutu referował p. Szybalski, przedstawiając starania o legalizację jego, która przeciągała się aż siedm lat. Uważać też należy za wielki sukces dwuletniego prezesa p. Jarzembkiego zalegalizowanie statutu, dlatego też zebranie uchwaliło mu przez aklamację uznanie jako temu, „który dobrze zasłużył się towarzystwu“ oraz udzieliło absolutorjum za okres sprawozdawczy.

Prezesem „Br. Pomocy“ wybrano przy jednym sprzeciwie, p. Szybalskiego (Młodzież Wszehpolska) dotychczasowego wiceprezesa, zaś wiceprezesem p. Pazdrę.

Następnie zebranie przyjęło jednogłośnie wniosek zarządu, anulujący dokonany na poprzednim zebraniu, wybór prof. K. Weigla na kuratora towarzystwa oraz szereg wniosków dotyczących II Domu Techników, między innymi zakupna sąsiadujących z nim parcel dla ewentualnej rozbudowy domu.

Zebranie oraz sprawy na niem omawiane dały dowód wielkiego rozwoju „Br. Pomocy“ pod kierownictwem młodzieży narodowej.

Nowa finansowa „Notverordnung“ prez. Hindenburga

Ofensywa niemiecka przeciw odszkodowaniom

Berlin, 5. 6. (Tel. wł.). Jutro zostanie ogłoszony dekret Hindenburga, wprowadzający w życie nowe obciążenia, podyktowane położeniem finansowym państwa. Dekretowi towarzyszyć będzie odezwa do narodu, usprawiedliwiająca zarządzenia, oraz wyświatwiająca stanowisko Niemiec wobec odszkodowań.

Fakt, iż dokumenty powyższe podane będą do publicznej wiadomości podczas pobytu Brüninga i Curtiusa w Anglii uważany jest przez zagranicznych obserwatorów polityki niemieckiej za fałszywe pociągnięcie, mogące postawić rząd w bardzo trudnym położeniu. M. N.

„Nautilus“ pokonuje pierwsze próby

Kpt. Wilkins zadowolony z dotychczasowej podróży

New - Londyn, 5. 6. (Tel. wł.). — Odpłynął stąd do Princetown „Nautilus“ eskortowany przez torpedowiec i hydroplan i żegnany ogłuszającym rykiem syren wszystkich statków, znajdujących się w porcie.

Z Princetown wyruszył „Nautilus“ dziś rano o godz. 4 w dalszą drogę do

Londynu. Przed odjazdem oświadczył Wilkins, iż dotychczasowa podróż przekonała go, że „Nautilus“ wytrzyma próbę. Przepłynięcie oceanu jest jego zdaniem trudniejsze i bardziej niebezpieczne, niż podróż pod lodem arktycznym.

zmniejszenie długów koalicyjnych. Ale czy to jest możliwe? Czy nawet Stany Zjednoczone patrzeć będą przychylnie na dwuletnie moratorium w wypłacie długów wojennych, co umożliwiłoby przyznanie moratorium również Niemcom? Jest to podobno bardzo wątpliwe.

Prasa francuska słusznie zwraca uwagę, że należy przedewszystkiem Niemcom wskazać, iż jeżeli znajdują się obecnie w ciężkim położeniu gospodarczym, to jest to winą ich błędnej polityki finansowej, a zwłaszcza ich nadmiernych wydatków na zbrojenia. Reichswehra jest najdroższą armją w Europie. A kto ma na wypuszczanie luksusowych krawców, kto ma na zbrojenia rozmaitych organizacji, kto może sobie pozwolić na urządzenie defilad „Stahlhelmu“ we Wrocławiu, ten nie ma moralnego prawa domagania się od tych, którym grozi, pomocy.

Ale właśnie polityka niemiecka opiera się na wiecznym szantażowaniu. Właśnie rozwój hitlerowców, właśnie defilady Stahlhelmu mają skłonić państwa sprzymierzone do „ratowania“ Niemiec i rządu Brüninga. Kancelarz Brü-

ning powiada: Robimy, co możemy, wydajemy teraz nowe dekrety, które wyrażają ostatni nasz wysiłek dla ratowania równowagi budżetowej, ale jeżeli nam nie pomożecie, wówczas będziemy musieli ustąpić przed falą hitlerowców i stahlhelmowców, wówczas Niemcy dostaną się pod dyktando szowinistów, którzy wypowiedzą wszystkie traktaty i wszystko zaryzykują. W ten sposób zjazd Stahlhelmu we Wrocławiu, który według niektórych pism niemieckich był fatalnym błędem z punktu widzenia polityki zagranicznej i ze względu na zjazd w Chequers, ma istotnie oddać usługi dyplomacji niemieckiej, ma być straszakiem przed oczyma wyleknionej Europy.

Propaganda niemiecka z całą satysfakcją posługuje się obecnie wskazywaniem na rozwój ruchu hitlerowskiego, który wyraził się ostatnio w wyborach do sejmiku oldenburgskiego. Niemcy istotnie weszły w okres wrzenia. Agitacja hitlerowców rozwija się w ogromnym tempie. Podobno co wieczór odbywa się w Niemczech trzy do czterech tysięcy zebrań politycznych wobec przepel-

nionych sal. Rząd nie posyła już nawet policji na te zebrania, gdyż okazało się, iż policjanci wychodzili z wieców całkowicie przekonani przez mówców opozycyjnych. Również aresztowania mówców opozycyjnych nie dały najmniejszych wyników. Przeciwnie zwiększyły roznamiętnienie. W Niemczech przewidują, że wybory do sejmiku pruskiego, które odbędą się najpóźniej na wiosnę przyszłego roku, przyniosą ogromny triumf skrajnym partjom nacjonalistycznym. Pruski rząd socjalisty dr. Brauna, opierający się na większości socjalistyczno - centrowej, prawdopodobnie będzie obalony i w ten sposób padłaby ostatnia reduta, broniąca systemu republikańskiego, padłaby zwłaszcza pruski minister spraw wewnętrznych, socjalista dr. Severing, który żelazną ręką powstrzymuje napór hitlerowców. I już dziś jest mowa, że kandydatem obozu nacjonalistycznego na prezydenta republiki niemieckiej w roku przyszłym będzie b. kronprinz cesarski.

Wszystkie te fakty zaczynają na zachodzie wywoływać istotnie coraz większe zaniepokojenia. Ale czy jest to powód do ulegania szantażowi i do pomagania rządowi, które ze swej strony pośrednio pomagają hitlerowcom. Jeżeli rządy Hitlera są nieuniknione, czy warto Niemcom robić dalsze ulgi, czy nie należałoby się chwycić innych środków? Przecież mimo walki, jaką prowadzą z rządem hitlerowcy, mówi się już teraz o próbach kancelarza Brüninga dojścia do porozumienia z Hitlerem i wciągnięcia go do rządu dla uniknięcia wstrząsów wewnętrznych. Wszelkie więc sposoby państw sprzymierzonych niedopuszczenia do władzy Hitlera mogą zawieść.

Państwa sprzymierzone, odpowiedzialne za stan rzeczy w Europie, powinny nareszcie postawić sprawę jasno. Niemcy znalazły się w ciężkich warunkach, gdyż same prowadziły politykę ślepa. Interesy gospodarcze i finansowe podporządkowały całkowicie swoim nacjonalistycznym namiętnościom. Nie byłoby tak wielkiego deficytu w skarbie Rzeszy, gdyby nie otrzymanie wydatki na zbrojenia. Życie gospodarcze w Niemczech nie znalazłoby się w tak ciężkim położeniu, czego wyrazem jest drożyzna chleba, gdyby Niemcy przestały z nienawiścią do Polski i z powodu obrony swoich rzekomo zagrożonych prowincji wschodnich prowadzić antygospodarczą politykę celną, wyrażającą się w prohibicyjnych cłach agrarnych. Przed Niemcami stoi ten dylemat, albo dalej uprawiać będą szowinizm, a wówczas wtrąca kraj istotnie w odmet wstrząsów, zaburzeń i katastrof, ale to będzie ich wina, albo też wybiją sobie z głowy szalone ambicje dla ratowania gospodarstwa narodowego.

Gdyby w ten sposób postawiono sprawę, „koleżeński“ zjazd w Chequers oddałby wielką usługę. Ale czy tak będzie istotnie? W każdym razie, chociaż odbiera się zjazdowi znamiona oficjalnej konferencji, to jednak ze względu na poważne położenie Europy, posiadać on będzie doniosłe znaczenie. Z Cherquers wyjdzie niewątpliwie inicjatywa do nowych posunięć dyplomatycznych.

Konflikt o Akcję Katolicką

Wiadomości, nadchodzące z Rzymu, świadczą, że konflikt między Watykanem a rządem faszystowskim przybrał bardzo poważne rozmiary. Źródłem tego konfliktu jest przesadna ambicja kół faszystowskich, by w ramach partii zmonopolizować całe wychowanie młodzieży i całe życie organizacyjne społeczeństwa włoskiego. Na taki punkt widzenia Kościół Katolicki nie mógł się oczywiście zgodzić. Niemal bezpośrednio po podpisaniu paktu laterańskiego z dnia 11 lutego 1929 r., mocą którego powołane zostało do życia Państwo Watykańskie, pojawiły się na horyzoncie wzajemnych stosunków bardzo poważne chmury. Chodziło właśnie o kwestję wpływu na wychowanie młodzieży. Faszystom przywrócić wprawdzie obowiązkową naukę religii w szkołach, polecił zaś wieszć krzyże we wszystkich salach szkolnych i tem samem dał znów religii należne jej miejsce w nauczaniu — równocześnie jednak, w swem dążeniu do zagarnięcia całego życia duchowego młodego pokolenia pod swój wpływ bezpośredni, od samego początku zaczął się przeciwstawiać tworzeniu osobnych organizacji katolickich, poświęcających się religijno-etycznemu wychowaniu młodzieży.

Już wówczas doszło na tem tle do dużego zaostrzenia stosunków, przyczem organ Watykanu „Osservatore Romano” oświadczył wyraźnie, że Kościół Katolicki nie może w żadnym wypadku zrezygnować z przysługujących mu uprawnień w dziedzinie duchowej i moralnej.

Do wybuchu otwartego konfliktu doszło w chwili, gdy w myśl rzuczonego przez obecnego papieża, Piusa XI, hasła Akcji Katolickiej zaczęły we Włoszech powstawać liczne związki i organizacje, mające na celu działanie w tym kierunku. Potężny rozwój organizacji katolickich wywołał od razu duży niepokój na łamach prasy faszystowskiej, która podkreślała, że w organizacjach tych zaczyna się rzekomo skupiać wszystkie żywioły antyfaszystowskie i wrogie obecnemu porządkowi rzeczy we Włoszech.

Pod wpływem kampanii prasowej doszło w końcu do znanych manifestacji studentów faszystowskich, którzy zaczęli napadać na biura organizacji Akcji Katolickiej, wybijając w nich szyby, wznosić wrogi okrzyki itp. Równocześnie rozpoczął się też szereg represyj ze strony władz. Fakty te znalazły oświetlenie na łamach „Osservatore Romano”, w formie niespotykanej dotychczas w enuncjacjach Stolicy Apostolskiej, a mianowicie w formie dialogu Ojca św. z dr. Righitti, prezydentem Związku Włoskiej Młodzieży Katolickiej. Z dialogu tego wynika, że cały szereg kół regionalnych młodzieży katolickiej zostało zamkniętych, że członkowie tych kół zostali

wykluczeni z faszystowskich związków uniwersyteckich, że w Turynie odbyły się wrogie manifestacje, skierowane przeciw Akcji Katolickiej, że w Bari napadnięto na klub młodzieży katolickiej, aby uniemożliwić odbywające się tam zebranie itp.

Jakież konsekwencje wyciągnął Ojciec św. ze wszystkich tych faktów? Oto, powołując się na artykuł 43 traktatu laterańskiego, który przewiduje bezpośrednią zależność organizacji katolickich od hierarchii kościelnej, podporządkował je osobistemu kierownictwu biskupów. Ze swej strony rząd faszystowski powołuje się na ten sam artykuł paktu laterańskiego, który powiada w innym miejscu, że działalność organizacji katolickich winna się obracać poza ramami jakichkolwiek stronnictw politycznych. Na argument jednak, że w organizacjach Akcji Katolickiej grupują się żywioły antyfaszystowskie, prasa katolicka odpowiada, iż jest to wynikiem negatywnego ustosunkowania się faszystów do katolickiego ruchu organizacyjnego, co powoduje liczny napływ do tych organizacji członków ze sfer niefaszystowskich. Równocześnie jednak prasa katolicka kategorycznie zaprzecza, jakoby organizacje Akcji Katolickiej miały jakiegokolwiek zabarwienie polityczne.

Zatarg, jak już wspomnieliśmy, przybrał bardzo duże rozmiary, o czym świadczyły z jednej strony ostatnie oświadczenia Ojca św. i organu watykańskiego „Osservatore Romano”, z drugiej zaś strony gwałtowna kampania, jaką przeciw Akcji Katolickiej wszczął jeden z głównych organów faszystowskich, „Lavoro Fascista”. Coraz więcej mówiło się o bliskim zerwaniu układu laterańskiego. Papież miałby ponownie zostać „więźniem Watykanu”.

Ostatnie depezy donoszą jednak o pomyślnym zwrocie, jaki nastąpił w stosunkach rządu włoskiego z Watykanem. Podjęte zostały rokowania, które podobno doprowadziły już do porozumienia, w myśl którego rozwiązanie stowarzyszenia katolickie mają być reaktywowane, a szkody, wyrządzone przez manifestantów faszystowskich, wynagrodzone. O ile doniesienia te się potwierdzą, cały świat katolicki odetchnie niewątpliwie z ulgą.

Zaznaczyć tu jednak należy, że nie tylko we Włoszech, ale i u nas organizacje Akcji Katolickiej zaczynają napotykać na różne trudności i szykany ze strony pewnych czynników. Wystarczy tu wspomnieć o nagane, jaką w ostatnich czasach podjęto przeciwko Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej — organizacji, opartej również o zasady Akcji Katolickiej. Opinia katolicka naszego kraju będzie musiała wobec tych prób zaostrzyć swą czujność i gotowość do odparcia wszelkich ataków.

działem w zyskach, bądź pożyczkami, otrzymanymi za pośrednictwem uprzywilejowanych koncesjonariuszów.

Tak przedstawiają się kulisy funduszu drogowego. Zapowiedziana przez przedsiębiorców autobusowych zupełna likwidacja ruchu z dniem 30 czerwca, nie jest zatem groźną dla twórców tego planu, ale raczej idzie im na rękę. O ile zapowiedź będzie w całości, czy częściowo wykonana, to miejsce obecnych licznych przedsiębiorców zajmą firmy uprzywilejowane, działające w ścisłym porozumieniu z czynnikami rządowymi, placące niższe podatki i mające wpływ na inwestycyjną politykę drogową.

Plan ten poza ogólnym swym eta-

tystycznym charakterem budzi podwójne zastrzeżenia:

1) nie liczy się z konsekwencjami, wynikającymi dla życia gospodarczego z nagłego zniszczenia znacznej ilości żywotnych dotąd przedsiębiorstw,

2) zawiera w sobie szkodliwe uprzywilejowanie kapitału zagranicznego na niekorzyść gospodarstwa rodzimego.

Tych ujemnych stron nie zrównoważy nawet ewentualne podniesienie rentowności kolei państwowych. Ratowanie przedsiębiorstw państwowych i chwilowe zasilanie skarbu przez niszczenie przedsiębiorczości prywatnej są środkami na bardzo krótką metę. Niestety, tak się robi nie od dzisiaj i nie tylko z autobusami. M. K.

Cienie przeszłości i terażniejszości

Potop pamiętników — Jak to Hindenburg nie chciał przyjąć Bethmana-Hollwega — Wzrost wpływów hitlerowców — Wysokie ceny i bezrobocie

Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”

Berlin, 4 czerwca.

Pamiętniki mężów stanu z czasów wojny i z przed wojny syją się w dalszym ciągu, jak z rogu obfitości. Po ukończeniu druku pamiętników księcia Bülowa, pojawiają się wyjątki ze wspomnień b. kanclerza, ks. Klodwiga Hohenlohego, ukazały się w druku pamiętniki Valentiego, b. szefa gabinetu cywilnego Wilhelma II, osobistość bardzo wtajemniczona we wszystkie sprawy zakulisowe i na ich terenie bardzo wpływową.

Ze wspomnień tych wynika przede wszystkim jedno: za fasadą na pół absolutnej władzy monarcharnej i świetnej reprezentacji krył się niemal zupełnie bezradny i bezradny, toczyła się wojna wszystkich przeciw wszystkim. Szczególnie wyraziście przejawiało się to w czasie wojny.

Wysoki i chudy, ponury i obowiązkowy kanclerz Bethmann-Hollweg miał prawdziwe utrapienie z główną komendą armii, a przedewszystkiem z Ludendorffem. Pamiętniki opowiadają szczegółowo bardzo interesujące, jak to kanclerz pewnego razu po przyjeździe do kwatery głównej w Pszczynie nie mógł się doczekać posłuchania u Hindenburga i nie został zaszczycony przez niego zaproszeniem na obiad. Sam Valentini przez interwencję ówczesnego następcy tronu został zmuszony do podania się do dymisji i przy tej okazji miał przepowiedzieć smutny koniec monarchii, kierowanej w sposób tak anarchiczny.

W małym kraiku, w Oldenburgu, odbyły się niedawno wybory do sejmiku krajowego. Ordynacja wyborcza niemiecka nie zna uzupełniających wyborów do Reichstagu, wobec tego więc wybory do sejmów i sejmików mają ogólne znaczenie, jako barometr panujących między wyborcami nastrojów.

Przyznanie

Zydowski „Nasz Przegląd” podjął znowu jeden z licznych swych ataków przeciw obozowi narodowemu. Gani go, gromi, potępia, jak może. Ale w toku swych wywodów stwierdza (nr. 143):

„Istotnie, Nikt nie ma tak wielkich zasług dla Polski niepodległej jak Endecja. Pomimo aktywizmu austro-niemieckiego w znacznej części społeczeństwa polskiego, dyplomatem endeckim udało się przekonać zwycięską Ententę, że cały naród polski stał po stronie mocarstw zachodnich i wywalczył samodzielną Polskę w granicach, o których żaden Polak dawniej nie snił w najśmielszych marzeniach. Gdy jednak przyszło do utrzymania nagrody za te zasługi, spotykał Endecję ze strony narodu brak uznania. Naród, pozornie wbrew wszelkiej logice, rzucił się w ramiona jej przeciwników. Jawnie Endecja nie mogła nigdy dojść do władzy i, chcąc odegrać wydatniejszą rolę, musiała się uciekać do pseudonimów. (?)”

W dalszym ciągu swych wywodów „Nasz Przegląd” twierdzi, że przyczyną tego stanu rzeczy jest po pierwsze fakt, że Narodowa Demokracja nie oparła się na podstawie klasowej, a po drugie antysemityzm „Endecji”, który nie pozwolił jej wyjść poza ramy rdzennie polskiego mieszczaństwa i objąć swymi wpływami także mieszczaństwo żydowskie (!)

Mniejsza o te dosyć zabawne poglądy i wnioski pisma żydowskiego. W każdym razie ciekawe jest, że nawet ono musi przyznać, iż obóz narodowy najbardziej zasłużył się około odbudowy państwa polskiego.

Międzynarodowy kongres rolniczy w Pradze

Praga, 5. 6. (Tel. wł.). Dzisiaj rozpoczyna się w Pradze XV. międzynarodowy kongres rolniczy z zjazdem delegatów z Polski, Stanów Zjedn., Argentyny, Belgii, Brazylii, Bułgarii, Chin, Danii, Egiptu, Finlandii, Francji, Holandii, Włoch, Japonii, Jugosławii, Litwy, Luxemburgu, Węgier, Meksyku, Niemiec, Norwegii, Portugalii, Austrii, Rumunii, Grecji, Hiszpanii, Szwecji i Szwajcarii.

Wśród głównych referatów ze strony polskiej wygłosi p. Kazimierz Fudakowski odczyt p. t. „Możliwości wspólnego postępowania państw rolniczych środkówowej i wschodniej Europy w celu zbytu głównych produktów rolniczych”. Obrady kongresu odbywać się będą w gmachu parlamentu praskiego.

Przed wyjazdem pani Wilson.

Nowy Jork, 5. 6. (PAT.) Ambasador Filipowicz wraz z małżonką podejmowali obiadem panią Wilson, która niebawem wyjedzie do Poznania na uroczystość odświeżenia pomnika jej męża. W obiedzie uczestniczyli wybitne osobistości z Waszyngtonu.

Interpelacja z powodu demonstracji „Stahlhelmu”

Paryż, 5. 6. (Tel. wł.) Na posiedzeniu izby deputowanej Lorin złożył interpelację, zapytując rząd, jakie są jego zamiary wobec manifestacji „Stahlhelmu” w pobliżu granicy polskiej w obecności przedstawicieli generalicji i członków byłego domu państwa.

Na drodze do nowego monopolu

Obradujący w ubiegłą niedzielę w Warszawie zjazd przedsiębiorców ruchu autobusowego uchwalił w razie nieuwzględnienia jego postulatów w sprawie funduszu drogowego wstrzymać zupełnie komunikację autobusową z dniem 30 czerwca. Jak wiadomo autobusy mają opłacać nie tylko opłaty od wagi samochodu, lecz także bardzo wysoki podatek od biletów, wynoszący 1/4 ich ceny.

Dla należytego zrozumienia sytuacji trzeba koniecznie znać genezę funduszu drogowego w całej rozciągłości. Byłoby błędem przypuszczenie, że w powstaniu tego funduszu grała główną rolę troska o polepszenie stanu naszych dróg. O wiele więcej zaważyły tu względy budżetowe, przyczem szło nie tyle o tych 30 milionów, które przeznaczono corocznie na budowę dróg i mostów w budżecie ministerstwa robót publicznych, ile o ratowanie budżetu kolei, dla których ruch samochodowy stanowi coraz poważniejszą konkurencję. Celem opłat drogowych było takie obciążenie autobusów, aby nie mogły one za przejazdy i przewozy brać mniej niż koleje.

Do tych ważnych, i w pewnej mierze słusznych, względów konkurencyjnych przyłączyły się znane zapędy etatystyczne pewnych czynników rządzących oraz nadzieja uzyskania przy tej sposobności upragnionych kredytów zagranicznych. Na tych trzech filarach oparty został wyraźny program, który jest wykonywany systematycznie od pewnego czasu, a który zmierza ewolucyjnie do upaństwowienia komunikacji autobusowej.

Pierwszym etapem tego programu był układ między państwową fabrykami samochodów („Ursus” i „Centralne Warsztaty Samochodowe”) a firmą szwajcarską „Arbon”, należąca do Saurera. Na podstawie ustawy o funduszu drogowym minister robót publicznych udzielił wszystkim tym trzem firmom 60 proc. opustu w opłatach drogowych, co daje im w stosunku do innych firm stanowisko uprzywilejowane. Następnie utworzone polsko-szwajcarską spółkę dla budowy dróg o twardej nawierzchni. Jest rzeczą aż nadto jasną, że od polityki, jaką w wyborze tych dróg zastosuje ministerstwo robót publicznych w porozumieniu z firmą budującą, będzie zależała w dużej mierze rentowność komunikacji na jednych a nierentowność na innych liniach. Firma „Arbon”, pozostająca w porozumieniu z przedsiębiorstwem budowy dróg, nie tylko ma się zająć fabrykacją samochodów na własną rękę i do spółki z fabrykami państwowymi, ale nado występuje jako przedsiębiorstwo ruchu autobusowego. Na pierwszy swój występ wybrał Saurer Wilno, gdzie prawdopodobnie otrzyma od miasta dzierżawę całej komunikacji autobusowej. Opowiedziała się za nim już większość komisji finansowej, za którą pójdzie prawdopodobnie i rada miejska. Po Wilnie przyjdzie kolej na inne linie. Korzystając z przywileju podatkowego i z wpływu na politykę drogową, Saurer lub ewentualnie jeszcze jakieś inne firmy uzyskają w ruchu autobusowym stanowisko, niedalekie od faktycznego monopolu. Rząd zadowolony się przy tem bądź u-

Zgon wicemarszałka Dąbskiego

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). Dziś z rana zmarł w Warszawie wicemarszałek Sejmu poseł Jan Dąbski,

który od dłuższego czasu był ciężko chory. (w)

Więźniowie brzescy wezwani do Demanta

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). Na poniedziałek otrzymano wezwania do sędziego śledczego Demanta wszyscy więźniowie brzescy Polacy, z wyjątkiem tylko b. posła Dąbskiego i Korfantego, a więc wszyscy ci, którym wytoczono dochodzenia z powodu kongresu centrolewu w Krakowie.

Sędzia Demant zadał badającym kilka pytań dodatkowych i oznajmił, że

kończy już śledztwo, a wszelkie akta przekaże w najbliższym czasie prokuratorowi.

Prokuratorzy Grabowski i Rauze, którzy mają za zadanie opracować akt oskarżenia, otrzymali wiadomienie, że w okresie lata nie będą mogli skorzystać z urlopów wakacyjnych. Mówią, że rozprawa ma być jakoby przeprowadzona już w sierpniu. (w)

Zmyślona „wojna” między Litwinami i Polakami

Nadzwyczajne dodatki w Kownie — Kłamstwo i prowokacja — Wiadomość o walkach żołnierzy polskich z Litwinami została zmyślona przez prasę litewską

Wilno, 5. 6. (Tel. wł.). Nadeszła do Wilna via Królewiec wiadomość, rozpowszechniana przez Biuro Wolfa, jakoby na ulicach Kowna pojawiły się nadzwyczajne dodatki gazet, ogłaszające nieprawdziwą wiadomość o krwawym zajściu na granicy polskiej podczas wizytacji parafjalnej ks. bisk. wileńskiego, w miejscowości Wilkuniski.

Według tej wiadomości na uroczystość kościelną miało przybyć około 200 żołnierzy litewskich, kawalerja, oddział K. O. P. i strażnicy. Przed nabożeństwem rzekomo doszło do walki między Litwinami i Polakami. Po obu stronach mieli być ranni, których przewieziono do szpitala. Wobec krwawej walki biskup wileński pod osłoną K. O. P. opuścił kościół.

Nadzwyczajne dodatki, przypisując rzekomemu incydentowi poważne

znaczenie, apelują do Ligi Narodów, aby zajęła się tym „nowym gwałtem polskim nad ludnością litewską”.

„Dziennik Wileński” otrzymał od czynników miarodajnych w Wilnie wyjaśnienie, że powyższa wiadomość jest zmyślona. Powyżej opisany fakt w ogóle nie zaszedł. Na pograniczu litewskim istotnie bawił ks. bisk. Michałkiewicz, lecz nie w Wilkuniskach, lecz w Olkienikach, gdzie oczywiście żołnierze litewscy być nie mogli. Wiadomość o walce żołnierzy polskich z litewskimi jest więc nieczym wymysłem prasy litewskiej. Zajście w Olkienikach, gdzie doszło do burdy między noszącymi chorągwie kościelne Polakami i Litwinami, zakończone zostało niegroźną bójką. Nikt ranny w Olkienikach nie był. Wystąpienie prasy litewskiej należy uważać za zwykłą prowokację.

Mówią o powrocie Hohenzollernów...

Paryż, 5. 6. (PAT). Opinia publiczna francuska zaczyna się liczyć coraz więcej z ewentualnością powrotu na tron niemiecki Hohenzollernów. Tygodnik „Gingolre” zaznacza, że chociaż skompromitowani przez swe tchórzostwo i haniebną ucieczkę kasjera, którą tak słusznie napiętnował Bülow,

Hohenzollerni są obecnie na drodze do odzyskania swego prestigu.

Restauracja monarchii, która niedawno jeszcze wydawała się niemożliwością, zaczyna dziś przybierać konkretne formy.

Ku porozumieniu między Watykanem a rządem faszystowskim?

Organizacje „Akcji Katolickiej” mają być ponownie otwarte

Rzym, 5. 6. (Tel. wł.). — W poufnych rokowaniach dyplomatycznych, prowadzonych między Watykanem a rządem faszystowskim, zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż zwycięstwo jest po stronie papieża.

Akcja Katolicka ma być zreorganizowana. Naczelnych stanowisk w organizacji Akcji Katolickiej nie będą mogły zajmować osoby, które należały niegdyś do parlamentarnej reprezentacji włoskiej partii katolickiej i które stanowiska swe w Akcji Katolickiej wyzyskiwały dla propagandy na korzyść tej partii.

Naczelne stanowiska Akcji Katolickiej będą oddane biskupom.

Rząd włoski uznać ma oficjalnie nowo zorganizowaną Akcję Katolicką zapewne drogą uchwały Wielkiej Rady Faszystów, do której kompetencji należy między innymi uregulowanie stosunków między Kościołem i Państwem.

Władze katolickie ogłoszą nowy oficjalny statut Akcji Katolickiej w „Osservatore Romano”, zaś rząd włoski

zatwierdzi ten statut. Organizacje lokalne Akcji Katolickiej, zamknięte przez policję, będą otwarte.

Kościół domaga się odszkodowań za zniszczone urządzenia w lokalach tych organizacji. Wysokość tych odszkodowań ustalić ma mieszana komisja. Co się tyczy zniewag osobistych i obelg rzucanych przez prasę faszystowską pod adresem papieża, w kołach watykańskich oświadczają, że Ojciec św., który jest wyrozumiałym na błędy ludzkie, zrezygnuje z oficjalnego żądania naprawienia krzywd, których doznał, jednakże domagać się będzie, jako suweren, zadośćuczynienia od rządu faszystowskiego w myśl zwyczajów międzynarodowych.

Rokowania między dyplomacją faszystowską i watykańską prowadzone są w szybkim tempie i mają być ukończone przed 11 b. m. W dniu tym przypada początek uroczystości na cześć św. Antoniego z Padwy, na którą to uroczystość papież odmówił wysłania swego legata.

Krwawe wesele pod Łańcutem

Granat ręczny poranił 14 osób

Lwów, 5. 6. „Gazeta Por.” dowiadyje się z Łańcuta o tragicznym zakończeniu antagonizmu między parobkami 2 wsi: Kosiby i Białobrzegi. W Rogoźnie odbywało się wesele, na które przybyli również parobcy z wmięzionych wsi.

Parobcy z Kosib uplanowali zasadzki na swoich przeciwników. Wśród napastników był urlopowany kapral,

który posiadał przy sobie granat ręczny. W chwili, gdy pojawili się parobcy z Białobrzegów kapral rzucił w ich kierunku granat, który eksplodując, ranił 14 osób. 3 osoby ciężko ranione, zostały odwiezione do szpitala w Jarosławiu. Na miejsce wypadku przybyła policja z Jarosławia. Sprawcę eksplozji aresztowano.

Odłożenie konferencji rozbrojeniowej?

Berlin, 5. 6. (Tel. wł.). Celem podróży Stimsona do Rzymu, Paryża, Berlina i Londynu jest zbadanie nastrojów, odnośnie do mającej się odbyć w lutym 1932 r. konferencji rozbrojeniowej. Waszyngtoński departament stanu po otrzymaniu raportów ze swych ambasad w Europie nosi się bowiem z zamiarem zaproponowania odłożenia konferencji ze względu na niesprzyjające tego rodzaju obradom obecne zakłócenia polityczne. Nadzieje niemieckie, związane z tą podróżą, która miałyby jakoby oznaczać zwrot w ustosunkowaniu się Stanów Zjednoczonych do sprawy odszkodowań, należy uważać, jak się Wasz korespondent dowiadyuje z kompetentnego źródła amerykańskiego, za co najmniej przedwczesne. M. N.

Krwawa walka dwóch policjantów z bandytami

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). Komenda policji w Kole otrzymała wiadomość o pobycie w karczmie w pobliżu Sepolna 2 niebezpiecznych bandytów; którzy dokonali ostatnio szeregu napadów rabunkowych. Na miejsce wysłano 2 posterunkowych na rowerach. W chwili, gdy posterunkowi znaleźli się w pobliżu gminy Wykiel, z krzaków posypały się gęste strzały, które zabiły na miejscu posterunkowego Witulskiego. Posterunkowy Kossak zeskoczył wówczas z roweru i zaczął się odstrzeliwać, lecz został ranny kilkoma kulami i musiał przerwac obronę. Po ustaniu strzelaniny okoliczni włościanie znaleźli w rowie ciężko rannego post. Kossaka. Urząd śledczy w Łodzi wysłał na miejsce wypadku silny oddział policji, który przeszukuje okoliczne lasy, lecz dotychczas nie natrafił na ślad bandytów.

Pomyłka czy samobójstwo?

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). — Komendant straży marszałkowskiej w Sejmie Władysław Karbowski zatrul się weronalem i znaleziony został wczoraj rano w swym mieszkaniu bez przytomności. Przewieziono go do szpitala Dzieciątka Jezus.

Prowadzone jest śledztwo, czy zachodzi tu wypadek samobójstwa, czy fatalna pomyłka

Strasser połączył się z Stenessem

Berlin, 5. 6. (PAT.) B. przywódca rewolucyjnej grupy hitlerowskiej Otto Strasser wraz z b. przywódcą hitlerowskich oddziałów szturmowych Stenessem po wystąpieniu z partii hitlerowskiej utworzyli obecnie nową organizację p. n. „Narodowo-Socjalistyczna Współpraca Bojowa”. Kpt. Stennes objął naczelne dowództwo nad oddziałami szturmowymi tej nowej organizacji.

Żądania właścicieli kin na Śląsku

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.) Związek właścicieli kin na Śląsku zażądał od władz komunalnych obniżenia podatku od kinematografów, grożąc zamknięciem kin w całym województwie na przeciąg miesięcy letnich. (w.)

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 5. 6. 1931 r.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 692,5 gr. (117,9 f w h.), b) pszenicy 735,5 gr. (124,8 f w h.), c) jęczmienia przemiałowego 667,0 gr. (113,1 f w h.), d) owsa 464,5 gr. (77,5 f w h.).

„Ceny tranzakcyjne”
Żyto 75 tonn par. Poznań 28,90
Usposobienie spokojne.

„Ceny orientacyjne”
parytet Poznań

Pszenica 32,00— 32,50
Usposobienie spokojne.

Jęczmień przemiałowy 27,00— 28,00
Usposobienie spokojne.

Owies pastewny 30,00— 31,00
Usposobienie stałe.

Mąka żytnia 65% wł. work. 43,00— 44,00
Usposobienie spokojne.

Mąka pszenna 65% wł. work. 51,50— 54,50
Usposobienie spokojne.

Otręby żytnie 22,00— 23,00
Otręby pszenne 20,00— 21,00
Otręby pszenne (grube) 21,50— 22,50

Groch polny 33,00— 34,00
Groch Victoria 33,00— 42,00

Ogólne usposobienie spokojne.
Tranzakcje na odmiennych warunkach:
żyta 345 tonn, pszenicy 90 tonn.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara o obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.9155 zł.; w Gdańsku na Warszawie 8.911 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. n. w dewizach 211,15 do 211,45 zł., gotówką 210,85 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173,01 do 173,27 zł., gotówką 172,67 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 5. 6. 1931 r.

Dzisiejsza giełda wykazała tendencję naogół utrzymaną.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych chętnie nabywano 5 proc. poz. konwers., za którą płacono 47 1/2 proc. oraz poszukiwano 8 proc. obligacje m. Poznania z r. 1927 i 1929 po 92 proc. w złocie, jak również 8 proc. listy dolarowe (stare) Pozn. Ziem. Kredyt. po 91 1/2 proc. (przy dew. 8,90). — 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie były w obrotach po 33 proc. Mniejszą ilość 6% listów żytnich handlowano po 17,50 (za 1 ctr mtr).

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 120.—, zaś z akcji przemysłowych obracano R. Mayem po 27.—

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu).
5% Pożyczka konwersyjna 47 1/2 % P.
8% obligacje m. Poznania z 1927 r. 92% P.
8% obligacje m. Poznania z 1929 r. 92% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 91 1/2 % P.
4% listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. 33% +

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję).
Bank Polski I em. 120.— P.

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję).
Dr. Roman May I em. zł. 27.— +
Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 5. 6. 1931 r.

Waluty Gotówka
Dolary St. Zjedn. tr.: 8,91 1/2, sp.: 8,93 1/2.
kup.: 8,89 1/2.

	Dewizy:		kup.
	trans.	sprzed.	
Belgia	124.14	124.45	123.83
Londyn	43.36 1/4	43.47	43.25 1/2
Nowy Jork			
czeki	8.91	8.93	8.89
Nowy Jork			
kabel	8.913	8.933	8.893
Paryz	34.90 1/2	34.99	34.82
Praga	26.41	26.47	26.35
Szwajcaria	172.80	173.23	172.37
Włochy	46.65	46.77	46.53
Berlin	211.56		

Tendencja przeważnie słabsza.

Papiery wartościowe i obligacje:

4% poz. inwest. 87,0 — 85,00
4% poz. inw. szt. ser. 90,00
5% poz. konw. 48,00
6% poz. pol. 70,25

Akcje w złotych:

Bank Polski 121,50—122,50
W. T. F. Cukru 0,00— 22,75
Lilpop 0,00— 17,25
Starachowice 0,00— 8,00

Tendencja niejednolita.

Komentarz.

Dla papierów państw. tendencja niejednolita, dla listów zast. słabsza, dla akcji niejednolita. Bank Polski utrzymany. Cukier słabszy, z metalurgicznych Lilpop i Starachowice mocniejsze.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 5. 6. 1931 r.

Pszę ica march. 75—76 kg. 270,00—272,00
Tendencja mocniejsza.

Żyto march. 70—71 kg. 196,00—198,00
Tendencja wzmocniona.

Jęczmień pastewny i przemyślowy 210,00—226,00
Tendencja spokojna.

Owies march od st. załad. 181,00—186,00
Tendencja mocniejsza.

Mąka pszenna 32,50—37,75
Tendencja utrzymana.

Mąka żytnia 26,25—28,25
Tendencja utrzymana.

Ospa pszenna 14,50—14,75
Tendencja cicha.

Ospa żytnia 13,75—14,00
Tendencja spokojna.

Groch Victoria 26,00—31,00
Groch pas ewny 19,00—21,00

Peluszka 25,00—30,00
Bób polny 19,00—21,00

Wyka 24,00—26,00
Łubin niebieski 15,00—16,50

Łubin żółty 22,00—27,00
Makuchy rzepakowe 9,80—10,20

Makuchy lniane 13,80—14,00
Wytłoki suche paryt. Berlin 8,10— 8,20

Srót Soja 12,10—13,20

Ogólna tendencja niejednolita.

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 5. 6. 1931 r.

Wyplaty na Warszawę 47,175 47,375
Noty wielkie 46,975 47,375

POPIERAJĄCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIA WSZYSTKICH GŁODNYCH!

Polska i Niemcy na morzu

Flota niemiecka przedwojenna była trzecią z rzędu na kuli ziemskiej, ustępując jedynie angielskiej i amerykańskiej. Tonaż jej wynosił 730 tys. ton.

Dziela zbudowania floty dokonano w ciągu 15 lat za ledwie, gdyż planowa rozbudowa, ujęta w ramy ustawy, uchwalonej przez parlament Rzeszy, rozpoczęła się dopiero w r. 1898, po objęciu resortu marynarki przez Alfreda Tirpitz.

Sam budowniczy niemieckiej floty wojennej, Tirpitz, we wspomnieniach swoich dokładnie nas poucza o powstaniu tego wielkiego dzieła.

Tirpitz budując flotę, musiał walczyć nie tylko z parlamentem, ale i z amatorskimi zachciankami cesarza, który w niepoohamowanej swojej wyobraźni ciągle stwarzał projekty nowych okrętów, rysował i konstruował na papierze bez względu na to, czy pomysły te były w praktyce wykonalne, czy nie.

A niechęć parlamentu do dzieła rozbudowy floty wojennej była tylko odbiciem nastrojów całego narodu, który przed laty 30 miał równie wiele, a raczej równie mało zrozumienia dla spraw morskich, co i naród polski.

Rozpoczęła się zatem, pod kierownictwem Tirpitz, propaganda wśród najszerszych mas na olbrzymią skalę. Wielki ten organizator pozyskał dla swoich celów przywódców parlamentarnych, którzy ze swej strony w duchu Tirpitz oddziaływali na swoje stronnictwa, pozyskał prasę najrozmaitszych odcieni, dalej najwybitniejszych profesorów, a zwłaszcza ekonomistów, dotarł do szkół średnich i powszechnych, namówił malarzy, aby malowali morze, bitwy i manewry floty wojennej, kazał robić zdjęcia kinematograficzne z manewrów morskich i z życia na okrętach wojennych, wreszcie poruszył i poetów, aby pisali pieśni o flocie wojennej, a kompozytorów, aby dorabiali do nich melodie.

Niebawem też powstała potężna organizacja pod nazwą „Flottenverein“, która ściśle współpracowała z władzami i ciągle podtrzymywała w narodzie niemieckim owo ogromne poruszenie i entuzjazm dla niemieckiej potęgi morskiej.

Uczni, jak Fryderyk Ratzel, zaczęli Niemcom dowodzić, że morze jest wogóle źródłem potęgi narodów. Ekonomisci dowodzili, że jedynie ogromne zbrojenia na lądzie i morzu i spowodowane przez nie olbrzymie zamówienia dla przemysłu niemieckiego zdołają dać pracę i utrzymanie rzeszom, które w przeciwnym razie musiałyby emigrować za ocean. Istotnie też, w miarę jak w Niemczech wzrastała produkcja węgla, żelaza, stali i wyrobów chemicznych, w miarę, jak powstawały wielkie stocznie, które budowały kolosalne pasażerskie, towarowe i wojenne, emigracja ustawała prawie zupełnie; bezrobocie zaś należało do zjawisk całkiem nieznanym w Niemczech przedwojennych.

W takiej to atmosferze zapału, obudzonego przez umiejętną propagandę w całym narodzie, budował Tirpitz Niemcom flotę wojenną i w ciągu lat 15 stała się jedną z trzech największych na naszej planecie.

Co Niemcy chcieli osiągnąć, budując flotę wojenną, o której wiedzieli, że nigdy nie dorówna flocie angielskiej? Wszak przeciwko Anglii w pierwszym rzędzie nowopowstająca flota wojenna była skierowana.

Otóż Niemcy nie rozumowali tak, jak dziś rozumiują niektóre sfery w Polsce, głoszące, że budowanie polskiej floty wojennej, wobec szybkiego wzrostu powojennej floty niemieckiej, jest zupełnie bezcelowe, gdyż Polska, o tyle słabsza gospodarczo od Niemiec, nigdy ich w zakresie zbrojeń morskich nie prześcignie.

Niemcy rozumowali inaczej, mianowicie, że flota ich, jakkolwiek stała byłąby słabsza od angielskiej, jednak mogłaby w najlepszym razie dla Rzeszy zdobyć t. zw. „Bündnisfähigkeit“ (zdolność do zawierania przysięgi) z innymi potęgami morskimi i w ten sposób widoki przewidywanej w przyszłości rozprawy morskiej z Anglią wyrównać. W każdym zaś razie flota niemiecka mogła osiągnąć taki stopień potęgi, że zaatakowanie jej przez flotę angielską byłoby dla tej ostatniej połączone ze zbyt wielkim ryzykiem.

Ostatnie rozumowanie okazało się w rzeczywistości, w czasie wojny powszechnej, zupełnie słusznym. O wiele potężniejsza od niemieckiej flota angielska przecież nie zdobyła się na zbyt dla siebie ryzykowną próbę zniszczenia przeciwniczki.

Mając na uwadze powyższe fakty, nie potrzeba długo się rozwodzić nad

tem, jakie stąd płyną wskazówki dla nas. Być może, iż Niemców w zbrojeniach morskich nie prześcigniemy. Ale od nas tylko zależy zbudowanie takiej potęgi polskiej na morzu, któraby wprawdzie sama niemieckiej nie sprostała, ale zało uczyniła z Polski potężnego sprzymierzeńca dla innych, również od Niemiec słabszych, państw morskich. W każdym zaś razie flota nasza może dojść do takiej potęgi, że zaatakowanie naszego wybrzeża, bronionego przez nią, stałoby się dla Niemiec przedsięwzięciem nazbyt ryzykownym.

Pod tym względem, oprócz statków wojennych, potężne baterje nadbrzeżne, które można najeżyć całe nasze wybrzeże, mogą odegrać taką samą rolę, jak niemieckie i tureckie baterje, które tak skutecznie udaremniły angielskie i francuskie próby sforsowania cieśnin dardaneelskich.

Tirpitz pisze w swoich pamiętnikach, że jeszcze na przełomie wieku XIX i XX, forsując w parlamencie Rzeszy ustawę o rozbudowie floty wojennej, musiał zwalczać staropruskie poglądy konserwatystów, rozumujących,

Chequers — na drodze do likwidacji przeszłości

Francja zaniepokojona wizytą ministrów niemieckich w Anglii

Paryż, 5. 6. (Tel. wł.) Konferencja w Chequers, gdzie min. Curtius i Brüning mają się spotkać z ministrami angielskimi, następuje zbyt szybko po manifestacjach „Stahlhelmu“ we Wrocławiu.

Anglja ma odegrać rolę obrońcy i pośrednika

Berlin, 5. 6. (Tel. wł.) Socjalistyczny „Vorwärts“ omawiając znaczenie wizyty min. Curtius w Chequers podkreśla, że głównym przedmiotem rozmów między ministrami niemieckimi i brytyjskim będzie sprawa rewizji planu Younga.

Celem dążenia Niemiec jest możliwie rychła rewizja generalna problemu odszkodowań wojennych. Do tego potrzebna będzie zgoda wszystkich państw, które podpisały umowę haską. Rozmowy w Chequers mogłyby stanowić przygrzywkę do nowego uregulowania problemu reparacyjnego. Kanclerz Brüning i min. Curtius ma-

że zbudowanie floty mogłoby się dokonać tylko kosztem armji lądowej, której Prusy zawdzięczały swoją wielkość i potęgę.

W prasie naszej była już mowa o tem, że takie same rozważania w naszych sferach decydujących nie dopuszczają do rozwoju naszej floty wojennej.

Niemia dwóch zdań, że gwarancją naszej niepodległości i podporą stanowiska naszego w świecie jest armja. Jej zawdzięczamy nasze przymierze z Francją i Rumunją. To też naród nie dopuści do uszczuplenia jej chociażby o jedną tylko dywizję.

Należy jednak postępować wedle zasady: „et haec faciendū, et illa non omitenda“ (i to należy zrobić a tamtego nie zaniedbać). Zasztyt prawie zupełnie w worku granic lądowych z jednym tylko otworem oddechowym w postaci Gdyni, dla obrony tego najcenniejszego skrawka granic naszych powinniśmy uczynić wszystko, na co się tylko technika nowoczesna może zdobyć — i to właśnie w interesie naszej armji lądowej, zdanej na dowód z zewnątrz broni i amunicji, której, jak w r. 1920, nie przepuszczają nasi sąsiedzi w czasie czekającej nas wojny. Nauticus

To też większa część dzienników wczorajszych widzi w tym zbiegu okoliczności symptom zatrważający, tembardziej, że Francja nie bierze w konferencji udziału i nie wie, o czem się na niej będzie mówiło.

ję zadanie pozyskać ministra angielskiego dla tej właśnie idei. Co prawda musianoby pozyskać Francję i Stan. Zjedn., ale w tej właśnie mierze Anglja będzie mogła odegrać rolę niezwykle ważnego obrońcy i pośrednika.

Nie należy oczekiwać więcej od konferencji w Chequers niż przygotowania moralnego i dyplomatycznego do rewizji planu Younga. Niemcy mimo to uzyskać mogą wielkie korzyści z kontaktu między ministrami obu krajów.

Wizyta w Chequers będzie więc wstępem do dalszego rozwoju na drodze do likwidacji przeszłości.

Najnowsze horoskopy polityczne w Czechosłowacji

Wbrew wszelkim przewidywaniom co do ewentualnego przyspieszenia letniej sesji parlamentarnej, postanowiono w tych dniach, że sejm czechosłowacki rozpocznie nowy okres pracy dopiero z dniem 14 czerwca. Ponieważ jednak równocześnie zdecydowano, by parlamentarny sezon letni zakończył się tym razem najpóźniej w dniu 26 czerwca, należy liczyć się z bardzo krótkim obradowaniem praskiej izby prawodawczej.

Zresztą program polityczny, lub gospodarczy, jak i znajdzie się na porządku dziennym obrad sejmowych, jest raczej szczupły. Właściwie mają być przed ferjami letnimi załatwione tylko dwa poważniejsze zagadnienia natury finansowo-społecznej: utworzenie państwowego monopolu zbożowego oraz otwarcie państwowych kredytów eksportowych. Zdaje się, że wszystkie inne projekty ustaw, jakie miały być pierwotnie przez rząd wniesione do sejmu, znikną z widowni, a ich załatwienie odroczone zostanie do sesji jesiennej. Odroczenie to spowodowane jest głównie okolicznością, że poszczególne partje, należące do koalicji rządowej, nie zdążyły w odpowiednim czasie uzgodnić swego stanowiska co do projektowanych reform ekonomicznych i najróżniejszych aktualności politycznych.

Na tej też podstawie pojawiają się coraz częściej w kołach politycznych i w codziennej prasie pogłoski o pewnych rozdziewkach nie tylko taktycznych, lecz i ideowych w rządowym bloku. W rzeczywistości trzeba je przyjmować z wielką rezerwą. Nie wypadają jednak z drugiej strony przemilczać, iż w niektórych obozach istotnie poczyna się uwidaczniać pewne zaniepokojenie, zmieniające się nawet w nerwozę. Dotyczy to w pierwszym rzędzie czeskiej lewicy, której skrajne skrzydło socjalno-demokratyczne zastanawia się już nad tem,

czy nie byłoby dla niego korzystniejszym wystąpić z koalicji i zapoczątkować nową erę polityczną na własną rękę. W sferach parlamentarnych uważają to, za zapowiedź wystąpienia socjalnych demokratów z większości parlamentarnej i koalicyjnego rządu. Przywódcy socjalistyczni motywują ten zamiar zbliżającymi się wyborami gminnymi, mającymi odbyć się w całym państwie pod koniec września, lub z początkiem października. Znamienne są pod tym względem słowa, wygłoszone ostatnio przez prezesa stronnictwa socjalno-demokratycznego posła Hampla na zjeździe w Bratysławie: „Ze zbliżającym się terminem wyborów gminnych stają przed partją naszą nowe zadania, bo nie jest wykluczone, iż wynik wyborów wpłynie na gruntowne zmiany w dzisiejszej koalicji rządowej“.

Prawica i centrum czeskie, nawiązując do tych politycznych prorocत्व, zaznaczają zgodnie, że dojdzie do ewentualnego wznowienia bloku pozasocjalistycznego. W praktyce oznacza to, że w ciągu letnich miesięcy nie dojdzie na gruncie parlamentarnym do żadnej, bardziej ożywionej działalności, lecz w rządzie może przed jesienią dojść do znacznych przesunięć tak osobistych, jak i partyjnych.

V. Dresler.

Walka z „Sokołem“

Strzelno, 3 czerwca. Jak na każdym kroku pewne czynniki stawiają przeszkody działalności „Sokoła“, o tem świadczy fakt następujący:

HEMOROIDY
stań zapalny
swędzenie
krwawienie
USUWA
HEMORIN
KLAWE

Tw 1447

W ub. m. utworzył się w Strzelnie klub footballowy i zwrócił się do oficera P. W. i W. F. por. Prandeckiego o udzielenie boiska na ćwiczenia — boisko bowiem miejskie znajduje się pod jego opieką. Klub otrzymał pismo, wyrażające zgodę na udzielenie boiska do ćwiczeń. Kiedy jednak w dzień ćwiczeń kapitan drużyny piłkarskiej zjawił się w sekretarjacie powiatowego komitetu P. W. i W. F. po klucze do boiska, komunikując zarazem, że nowopowstałe towarzystwo wstąpiło do „Sokoła“ jako sekcja piłkarska, p. Prandecki odmówił wydania klucza, oświadczając: „Dla „Sokoła“ nie ma boiska“. W trakcie dalszych uwag o swoim stosunku do „Sokoła“ wyraził się p. P.: „Zresztą całemu zarządowi „Sokoła“ to tylko dać kopniaka w...“

Warto tu zaznaczyć, że p. porucznik P. w innych jeszcze stronach przebywał, kiedy piłkarze-sokoli własnymi garściami planowali boisko, własnym kosztem je ogradzając. To samo boisko, którego p. porucznik im nie chce udzielić na ćwiczenia. Nie wiadomem mu zapewne jest, że kiedy „Sokół“, nie mogąc podjąć kosztów utrzymania boiska, oddał je pod opiekę komitetu P. W. i W. F., wymógł sobie prawo używania boiska do ćwiczeń, kiedy zechce.

Głos ma magistrat m. Strzelna, który opłaca czynsz dzierżawny za teren pod boisko.

Fakt powyższy ilustruje dobitnie metody walki, które stosują czynniki ustanowione dla szerzenia kultury fizycznej. Nawiasem dodać trzeba, że z strony „Strzelca“ niektórzy gracze wspomnianego sokolego klubu piłkarskiego otrzymali oferty wstąpienia do „Strzelca“ i zorganizowania tam sekcji footballowej. Może tu szukać należy przyczyn walki? P. por. Prandecki zaś, jest gorliwym propagatorem „Strzelca“.

Walny zjazd N. O. K. woj. śląskiego

W tych dniach odbył się w Katowicach walny zjazd Narodowej Organizacji Kobiet województwa śląskiego. Otwarcie zjazdu nastąpiło o godz. 11 rano po uroczystym nabożeństwie w kościele Najśw. Marii Panny. Zjazd otworzyła p. Obrąpalska. P. Zofja Guzowska z Warszawy wygłosiła referat na temat: „Dlaczego pani domu, matka i obywatelka powinna zajmować się polityką“.

Dalszy ciąg zebrania odbył się o godz. 15, o godz. 18 zaś miała miejsce uroczysta akademja ku czci trzeciego powstania śląskiego. Otworzył akademję wiceprezes Str. Narodowego, dyr. J. Gawrych, poczem red. B. Eustachiewicz wygłosił referat na temat: „Historyczne znaczenie Śląska“. Dalej przemawiali p. Guzowska, delegatka górnośląska p. Kaczmarczykowa, były prezydent m. Będzina, p. Michel, oraz imieniem Młodych Obozu Wielkiej Polski p. Głęsk.

List z życzeniami dla zjazdu nadesłał senator Korfanty, zaznaczając, że tylko dzięki konieczności wyjazdu do Warszawy nie może brać osobistego udziału w zjeździe.

W części artystycznej akademji szereg pieśni wykonał chór „Ligoni“ z Bogucic, oraz p. Pruszyńska przy akompanjamentem p. Bobkowej.

Czy jesteś już członkiem T. C. L.? Jeśli nie, zapisz się zaraz w biurze T. C. L. przy ul. Fr. Ratajczaka 16 albo w redakcji pisma naszego!

KREM DO ZĘBÓW „TLEN“ czyści zęby, dezynfekuje i wybiela. Tw 11446

W pierwszych 10-ciu latach winna każda matka dziecko swe myć i kąpać tylko za użyciem czystego łagodnego

MYDŁA DLA DZIECI NIVEA

Dziecko będzie jej za to wdzięczne, gdyż zaoszczędzi sobie w przyszłości wiele kłopotów o zachowanie dobrej cery. Mydło Nivea jest wyrabiane według przepisów lekarskich specjalnie dla wrażliwej skóry dziecka.

Cena: Zł. 1.50

Krem Nivea po zł. 0.40 do 2.60

Umiejętnie korzystaj z kąpieli słonecznych

któ pamięta o tem, że mokrego ciała nie należy wystawiać na działanie promieni słonecznych i że przed kąpielą słoneczną trzeba dobrze natrzeć skórę

KREMEM OLEJKIEM NIVEA

Oba te środki — jedyne w swoim rodzaju — mieszczą w sobie euceryt pielęgnujący skórę i zawierający pokrewne z nią składniki, oba zmniejszają niebezpieczeństwo bolesnego porażenia, oba wreszcie nadają skórze przez iętkny odcień brązowy, nawet przy zachmurzonym niebie. — Krem Nivea ponadto przyjemnie chłodzi w czasie upałów. — Olejek Nivea natomiast jest chłodzący nie pogody przed zbyt silnym ostudzeniem, które tak łatwo spowodować może przeziębienie, i umożliwia także w nie pogodne dni letnie zżywanie kąpieli powietrznych, słonecznych i wodnych.

Wurób krajowy firmy PEBECO, Sp. Akc. w Poznaniu

P. W. 10 975.6-N. 11.47

Najazd niemiecki na Kujawy

Podstępna akcja Berlina — „Czujki niemieckie“ — Ziemia polska masowo przechodzi w ręce niemieckie — Pierwsze skutki fatalnej umowy — Konieczność samoobrony

„Dziennik Kujawski“ zamieszcza alarmujący artykuł p. t. „Najazd niemiecki na Kujawy“, zasługujący na baczną uwagę szerokich kół społeczeństwa. Czytamy tam m. in.:

„Prawie codziennie dochodzą nas wieści z Kujaw, że coraz częściej się zdarza, iż ten lub ów właściciel polski sprzedaje swą ojcowiznę w ręce niemieckie. Zwykle, gdy o tem się dowiadujemy, to natychmiast takich sprzedawczyków ze względu na interes narodowy napiętnowujemy publicznie, aby w ten sposób odstraszyć wszystkich innych od popełnienia podobnego niepatriotycznego kroku. Pomimo jednak naszych ostrzeżeń, nawoływań i prośb, aby nie wyżywano się polskiej ziemi, dowiadujemy się z przykrością, że liczba sprzedawczyków powiększa się z dnia na dzień. Polskie zagrody włościańskie przechodzą wprost masowo w ręce niemieckie.

„Badając ten zastraszający objaw, panujący na Kujawach Zachodnich bliżej, zdołaliśmy stwierdzić, że na tutejszym terenie rozrzucona jest sieć agentów niemieckich t. zw. czujek, rekrutujących się z Niemców stale zamieszkających w Polsce, które mają za zadanie donosić bankom niemieckim o polskich obiektach rolnych, będących z powodu kryzysu gospodarczego do sprzedania.

„Gdy tylko o tem którykolwiek bank niemiecki się dowie, wysyła natychmiast swoich „mężów zaufania“ z gotówką, celem przeprowadzenia pertraktacji i ewentualnego kupna polskiej ziemi. Gotówkę zwykle mają przy sobie, więc też nie dziwnego, że transakcje te dochodzą do skutku.

„W ostatnich tygodniach znowu kilka gospodarstw polskich przeszło w ręce niemieckie. Niejaki p. Z. w Mleczkowie sprzedał Niemcowi swoją kilkumorgową zagrodę. Na Dąbrowę Biskupią Niemcy urządzili formalny najazd. W tych dniach kupili oni ziemię od p. P. i obecnie ubiegają się o gospodarstwo p. Rydzkowskiego, które jest wystawione na licytację. Objękt ten należy do najbardziej ponętnych. Posiada bowiem jedyną salę do zebrań i obchodów, gościniec ze składem kolonialnym, interesem zbożowym i opałowym oraz gospodarstwo rolne. Reflektuje nań mają zaufania banków niemieckich inż. Scheuer, Niemiec, obecny dzierżawca młyna Ramma w Dąbrowie Biskupiej. (Historja tego młyna jest wprost rewelacyjna. Szczegóły bliższe podamy przy okazji. — Red. „Dzien. Kuj.“) Wśród tamtejszych mieszkańców krąży pogłoski, że ów inż. Scheuer ma być milionerem, któremu polecił Berlin wykupywać za wszelką cenę polską ziemię. W związku z działalnością tego agenta niemieckiego kapitału otrzymaliśmy bardzo ciekawe informacje.

„W całej tej akcji interesującym jest to, że agenci niemieccy najchętniej ubiegają się o nabycie tych gospodarstw, które leżą w bezpośredniej bliskości nowego toru Herby—Inowrocław—Gdynia. Przez ziemię wioskę Dąbrowy Biskupiej i Umy Wielkiej właśnie przechodzi ten tor kolejowy i tam też Niemcy pragną wykupić wszystkie zagrody polskie. Zwracamy na to uwagę władzom kompetentnym. Nietrudno się domyślić, że Niemcy, wykorzystując obecny kryzys gospodarczy, wypełniają tylko polecenia Berlina. Pragną oni usadowić się przy nowej linii kolejowej, aby później, gdy przyjdzie odpowiednia pora, wykorzystać swoje położenie dla celów politycznych. Uważamy, że Niemcy mają w tem interes strategiczny, grożący nam w razie wojny, którą Treviranusy, Curtiusy i inni stale straszą świat, nieobliczalnie-

mi konsekwencjami. Strzeżonego Pan Bóg strzeże i dlatego ostrzegamy teraz nasze władze, aby potem nie było za późno.

Niemcy w nabywaniu polskiej ziemi nie mają dziś żadnych trudności. Berlin asygnuje miliony na „Osthilfe“, a do tego im jeszcze na rękę poszła większość „sanacyjna“ w Sejmie przez ratyfikowanie nieszczernej umowy likwidacyjnej z Niemcami. Z udogodnień zawartych w tej umowie, jak wiadać z powyższych danych, chętnie teraz korzystają.

„Urodzajna gleba kujawska jest bardzo pożądanym kąskiem, na który już oddawna Niemcy ostrzyli swój apetyt. Nic też dziwnego, że wykorzystują sytuację i urządzają prawdziwy najazd na nasze Kujawy. Wiedzą oni dobrze, iż gdy raz usadowią się na tej prastarej polskiej ziemi, to będzie im łatwiej całkiem ją zawładnąć.

„Dziennik Kujawski“ wzywa społeczeństwo do samoobrony i kończy następującymi słusznymi uwagami:

„Sprzedawczyków ziemi ojczystej należy piętnować doraźnie. Tego wymaga dobro naszej Ojczyzny. Z drugiej strony zagrożonym placówkom polskim należy przyjąć jak najwcześniej z pomocą. Np. w Mleczkowie niejaki p. G. stara się o kupca Polaka, ale niestety dotychczas bez skutku. Na jego gospodarstwo są reflektanci Niemcy. Nie możemy zezwolić na to, aby ten nasz rodak z konieczności ratowania swej egzystencji był zmuszony oddać swoją ojcowiznę w ręce obce. Musimy udzielić mu pomocy, aby tylko uratować zagon naszej rodzimej ziemi kujawskiej przed sprzedażą go w ręce naszych odwiecznych wrogów. Do dzieła więc wszyscy, komu dobro Ojczyzny i przyszłych pokoleń leży na sercu!”

Walny Zjazd Związku Polaków w Niemczech

W dniu 14 maja, w święto Wniebowstąpienia Pańskiego, odbył się w Bochum VI Walny Zjazd Delegatów dzielnicy westfalsko-nadrenskiej Związku Polaków w Niemczech. W Zjeździe uczestniczyło 40 delegatów, przedstawiciele człołowych organizacji polskich i przedstawiciele władz centralnych Związku Polaków w Berlinie.

Zjazd zagał wiceprezes p. Klonowski w zastępstwie chorego prezesa p. Biedki. Zjazdowi wyraził życzenia p. Przybylski w imieniu wszystkich bratnich organizacji, piśmienne życzenia przesłał prezes p. Biedka, zarządy innych dzielnic oraz prezes zarządu centralnego ks. dr. Domański z Zakrzewa. W imieniu zarządu składali sprawozdania z dwurocznej działalności związku dzielnicowego p. Klonowski jako wiceprezes, p. Kwiatkowska jako wiceprezeska i reprezentantka oddziałów żeńskich, p. Wesołowski jako kierownik, p. Kubiacyk jako kasjer. Obzerne i szczegółowe było sprawozdanie kierownika p. Wesołowskiego. Bardzo ciekawy był referat wiceprezesa p. Kwiatkowskiej, z którego delegaci się dowiedzieli z uznaniem, że praca wśród kobiet szybkim tempem kroczy naprzód i dobre przynosi owoce.

Po dyskusji nad sprawozdaniami zarządu, któremu udzielono absolutum, kierownik naczelny Związku Polaków w Niemczech, p. dr. Jan Kaczmarek z Berlina wygłosił referat o roli i ideologii mniejszości polskiej w Niemczech, kończąc przemówienie apelem do bezwzględnej jedności i zgody.

Drugi referat wygłosił kierownik Banku Robotników, p. Stefan Szczepaniak, mówiąc o ogólnym położeniu gospodarczym, o waloryzacji i o widokach na przyszłość. Oba referaty wywołały żywą dyskusję, z której przebiegały żale i niedole polskiego wychodźcy i tułacza.

Przemówił także obecny na sali ksiądz Polak K., zachęcając w serdecz-

nych słowach do wytrwania w wierze katolickiej i narodowości polskiej.

Następnie wybrano nowy zarząd z prezesem p. Biedką na czele.

Zjazd Związku Polaków, naczelnej organizacji mniejszości polskiej, był wydarzeniem ważnym i decydującym w życiu Polaków w Westfalji i Nadrenji. (ss.)

W Trzemesznie po krwawych zajściach

Dotąd aresztowano 7 osób

Gnieźnieński „Lech“ donosi:

Przez całą ubiegłą sobotę policja dokonywała w Trzemesznie licznych aresztowań. Do aresztu policyjnego przedpołudniem wsadzono kilkanaście osób. Niektórzy „strzelcy“ przed aresztowaniem ubrali się w mundury strzeleckie; niewiadomo, czy uczynili to dla demonstracji czy w przekonaniu że w mundurze tym są nietykalni. Jakoż policja po wysłuchaniu ich przez urzędnika kryminalnego odprowadziła ich do domów, rozkazała przebrać się w cywilne ubrania, i w nich dopiero zapakowano „strzelców“ do policyjnej komórki.

Sensacja dnia stała się niespodziewane aresztowanie członka miejscowej placówki Młodych Obozu Wielkiej Polski — Alfonsa Owczarzaka. Nad wieczorem wszystkich przytrzymanych przesłuchał sędzia grodzki w Trzemesznie i zarządził natychmiastowe zwolnienie kilku podezrzanych.

Do dalszej dyspozycji prokuratora sądu okręgowego w Gnieźnie przyrzeczono jedynie Luksztęta Franciszka, Hernackiego Stanisława, Jagię Józefa, Marciniaka, Gieca, Fabianka i Alfonsa Owczarzaka. Wymienionych w sobotę wieczorem pod silną eskortą policji odwożono samochodem ciężarowym do więzienia śledczego w Gnieźnie.

Denerwujące pogłoski, które krążyły wśród miejscowej ludności, jakoby kilku rannych podczas głośnych awantur miało zemrzeć w szpitalu mogileńskim, okazały się na szczęście nieprawdziwymi; rany, które u niektórych rannych wydawały się z początku bardzo groźne, obecnie już niebezpieczeństwem utraty życia nie grożą.

Odebranie trzemeszkiemu „Strzelcowi“ karabinów tłumaczą tutaj zabraniam ich na święto powiatowe P. W. do Mogilna.

Z Stronnictwa Narodowego

Zebranie sprawozdawcze w Wronczynie.

W niedzielę dnia 31 maja br. odbyło się we Wronczynie pod Pobiedziskami zebranie sprawozdawcze Stronnictwa Narodowego.

Zebranie zagał we własnym ogrodzie ks. prob. Smorawski, witając wszystkich zebranych i w serdecznych słowach dziękując p. posłowi Kaweckiemu za przybycie na zebranie.

Referat sprawozdawczy wygłosił p. poseł Kaweckki, który w blisko 2-godzinnym referacie omówił sytuację gospodarczą i polityczną.

W wolnych głosach przemawiał p. Karasiewicz, który zachęcał zebranych do założenia na miejscu koła Stronn. Narod., co zebrani przyjęli z radością. Do zarządu powołano: na prezesa ks. prob. Smorawskiego, zastępcę p. Garbatowskiego Michała, sekretarza p. Florkowskiego Marcina, skarbnika p. Lisieckiego. Na członków zapisali się wszyscy zebrani, prócz trzech „strzelców“, którzy zaciekawieni przybyli na zebranie.

Należy nadmienić, iż cała parafia Wronczyn, która składa się z samych wiosek, jest usposobiona narodowo, dowodem czego jest założenie placówki Młodych O. W. P. a b s k i.

Wielkie zebranie w Lidzbarku

Dnia 27 maja odbyło się w Lidzbarku wielkie zebranie Stronnictwa Narodowego. Ludność miasta wypełniła po brzegi salę „Hotelu 3 korony“.

Zebraniu przewodniczył p. J. Powalowski, a referaty wygłosili pp. poseł Kamiński i p. Sołtysiak, żywo oklaskiwani przez zebranych.

Odśpiewaniem „Boże coś Polskę“, zakończono imponujące zebranie, które raz jeszcze wykazało, że wpływy obozu narodowego coraz bardziej wrażliwają i że przy przyszłych wyborach lista narodowa otrzyma nie 801 głosów jak w listopadzie 1930 r., lecz jeszcze znacznie więcej.

Zapisz się na członka wspierającego T. C. L., roczna składka 12 zł kwartalna 3 zł

Ujęcie komunistów w Włocławku

Włocławek, 5. 6. (Tel. wł.). — Zatrzymani zostali na gorącym uczynku podczas naklejania odezw o treści komunistycznej: 1) Gołaszewski Zygmunt, zamieszkały przy ul. Wolności nr. 27, 2) Karpiński Jan, zam. przy ul. Ciasnej 23. Wymienieni zostali przekazani sędziemu śledczemu i zostali osadzeni w miejscowym więzieniu.

Również zostali zatrzymani Gliński Szczepan, zam. przy ul. Wiejskiej 4 i Zalewski Władysław, zam. przy ul. Długiej 57, którzy poszukiwani byli za wystąpienia komunistyczne w dniu 1 maja r. b. Przyczem Gliński osadzony jest o to, że miał przemawiać na placu Wolności i rozwinąć na lasce sztandar komunistyczny. Wymienieni zostali przekazani sędziemu śledczemu, który pozostawił ich do sprawy na wolności.

Poincaré i jego stosunek do bieżących wypadków

Paryż, 5. 6. (Tel. wł.). Przedstawiciel dziennika „Paris Midi“ odwiedził Poincarégo w jego rezydencji w Samigny.

Stwierdza on, że w stanie zdrowia Poincarégo znać poprawę. Poincaré wydaje się zdrowy i pogodny. Oświadczył, że pracuje w dalszym ciągu nad swymi pamiętnikami z okresu wielkiej wojny. Upadek gabinetu Tardieu — mówił Poincaré — przerwał normalny bieg mojej choroby. Obawiałem się przewlekłego kryzysu, mogącego wpłynąć bardzo źle na losy kraju. Na szczęście, obecny gabinet Laval'a wydaje się trwały.

Poincaré zaznaczył, że chętnie powstrzymał się od udziału w wyborach prezydenta republiki, teraz jednak, kiedy wybór został dokonany, będz e podtrzymał nowego prezydenta całą siłą. Poincaré wspomniał, że otrzymał po wyborach od prezydenta Doumera bardzo uprzejmą depezę.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Niszczycielska fala ognia

Szałkiem burzy — Jedna osoba zabita — Poważne szkody materialne

Z terenu całego województwa nadchodzą dalsze wiadomości o szkodach wyrządzonych przez burzę. Szczególnie silna nawałnica przechodziła nad powiatem międzychodzki. Na polu między Mokrzcami a Zatomiem Nowym (pow. międzychodzki) porażona została śmiertelnie przez piorun 27-letnia Emma Steinbrenner z Mokrzec. Wszelki ratunek był już bezskuteczny. W majątku Muchocinie uderzył piorun w dom mieszkalny pałac słomiany dach domu i stojący obok chlew. Ofiar w ludziach i szkód w inwentarzu żywym nie było.

Na dworcu towarowym w Lesznie spaliła się szopa blaszana służąca do przechowywania narzędzi pracowników kolejowych, lamp, smarów itp. Pożar powstał wskutek nieostrożności pewnego pracownika kolejowego. Straty ocenia się na 500 zł. Pożar na szczęście nie zagrażał innym budynkom kolejowym. — Od iskier lokomotywy przejeżdżającego pociągu na kilkadziesiąt metrów przed stacją kolejową Porazym (pow. nowotomyski) zapalił się las na przestrzeni około pół kilometra. Ogień spoprostował kolejarz p. Jan Hasiński z Bukowca i zawezwał pomoc. Pożar stłumiono w przeciągu godziny. Pastwą płomieni padło około pół hektara lasu, własność p. gen. Sosnkowskiego i około trzy hektary 20-letniego zadrzewienia własności p. Heinza Volbuscha. Łączne straty ocenia się na 2 tys. złotych.

W Sierakowie (pow. międzychodz-

ki) z powodu nieszczęśliwego komina zapalił się na strychu piekarni p. Jana Mizgajskiego. Ogień stłumiono. Straty wynoszą około 1.500 zł. — W Chomiąży Szlacheckiej (pow. żniński) spłonęła stodoła i dom mieszkalny własność p. Stanisława i Wojciecha Bukowskich. — W Laskach Małych również w pow. żnińskim od wadliwego komina poszedł z dymem dom mieszkalny p. Wojciecha Płocińskiego. (k)

Nasz korespondent z Nowego Tomysła (tp.) pisze:

W Wąsowie spaliła się rolnikowi Paschkemu Wincentemu stodoła i chlew oraz różne maszyny rolnicze; straty dochodzą do 10.000 zł. Paschke był ubezpieczony w Paprockiej Kasie Ogniovej na 7.000 zł. Przypuszcza się, że pożar wzniesli żebracy, których w danym dniu było kilka, a ostatni odszedł z niczem. — Groźny ogień powstał w nocy w Przyłuku u gospodarza Bertolda Ortlicha. W czasie jego nieobecności (był na weselu) a pozostała domownicy spali — wybuchł pożar, prawdopodobnie wniecony zbrodniczą ręką. Pochłonął on 2 konie, 4 krowy, 2 jałówki, kozę, 2 kozłeta, 34 świnię, maszyny rolnicze, wozy robocze oraz całkowite urządzenie domowe, 75 kur, kaczkę, gęsi itd. Przybyłe na miejsce straże zastały całe gospodarstwo w płomieniach, tak, że o ratunku nie było już mowy. Z powodu kłębów dymu nie zdołano spuścić inwentarza z łańcucha. Straty dochodzą do 60.000 zł.

„Obrońca Jasnej Góry”

Wspaniała impreza na boisku „Sokoła”

Kto chce przeżyć chwile pełne emocji i wrażeń wojennych niech pospieszy w sobotę i w niedzielę o godz. 20, oraz w niedzielę o godz. 17 na boisko Sokoła, gdzie wśród huk armat, szarży kawaleryjskiej, ataku piechurów, przy dźwiękach trzech orkiestr wojskowych i śpiewie chórów, przedstawiony będzie jeden z najpiękniejszych momentów historycznych „Obrońca Jasnej Góry”. Ujrzymy, jak przeora Kordecki ze skromną załogą bronić będzie bohaterstwo Częstochowę i jak Müller sromotnie pobity wycofa się z pod twierdzy.

Całość zmontowana olbrzymim nakładem pracy i kosztów godna jest najkniejszego poparcia ze strony miejscowego społeczeństwa.

Przed sprzedaż biletów w firmach podanych w afiszach, lub w dniu przedstawień przy kasach na boisku Sokoła.

Premjerę widowiska w sobotę o godzinie 20. zaszczyli swoją obecnością J. E. Ks. Kardynał Prymas Hiłnd.

Niezwykłe widowisko

Festyn baletowy w Parku Wilsona.

Pisz nam z kancelarii Teatru Wielkiego:

Dyrekcja aranżuje dziś w barwnym świetle reflektorów wielki balet z udziałem 120 osób z wszystkimi solistkami i solistami z udziałem całej orkiestry operowej; na program złożą się efektywne „Milijony Arlekina” i „Rapsodia Liszta”. Bilety wejścia 1 zł. Bilety na miejsca siedzące od 1,50 do 3 zł; te ostatnie uprawniają do zwiedzenia wspaniałej palmiarni, w której mieści się przepiękna wystawa angielskich pelargonij. Równocześnie zakwitły okazy cennych storczyków, a klomby w parku otrzymały świeżą szatę kwiecistą. Będzie to naprawdę czarujący wieczór. W razie niepogody odbędzie się przedstawienie baletowe w Teatrze Wielkim.

Przed sprzedaż biletów w kasie Teatru Polskiego od godz. 10-iej do 17.

Odlot do Bukaresztu

Święto Aeroklubu poznańskiego odbędzie się w niedzielę.

W najbliższą niedzielę, dnia 7 czerwca b. r. około godziny 14-tej nastąpi z lotniska cywilnego na Ławicy odlot awionetki Aeroklubu Poznańskiego na międzynarodowy rajd do Bukaresztu. Ważny ten dla młodej organizacji moment będzie zarazem otwarciem

sezonu sportow. i zbierze na lotnisku wszystkich interesujących się postępowaniem i rozwojem naszego lotnictwa. Program niedzielnej uroczystości ustalono następująco: o godzinie 13,30 nastąpi powitanie gości przez prezesa klubu, poczem podniesiona będzie bandera klubowa na hangarze klubowym. O godz. 14 nastąpi start awionetki „R. W. D. 2” do rajdu długodystansowego z końcowym celem Bukaresztem. Na zakończenie odbędzie się loty pasażerskie dla gości.

Komunikację z lotniskiem utrzymywane będą autobusy, odchodzące z placu przed komendą policji od godziny 12 począwszy. Przejazd za okazaniem zaproszenia lub legitymacji członkowskiej. Kto zaproszenia nie otrzymał, a interesuje się świętem Aeroklubu, ze chce zgłosić się do Aeroklubu Poznańskiego, Poznań, Dom Rzemieślniczy przy ul. Fr. Ratatjczaka, wejście od Wałów Zygmunta Augusta 15, II ptr.

Cztery ofiary wody

Utonęli trzech młodzieńcy i jedno dziecko.

W Rozdrażewie (pow. krotoszyński) utonął w stawie 7-letnia Halina Czajkówna. Dziewczynka oddaliła się z domu w towarzystwie dwóch rówieśników bez wiedzy rodziców. Podczas kąpieli w głębokiej sadzawce dziecko poczęło tonąć i w tej chwili właśnie nie było nikogo z dorosłych w pobliżu. Wystraszeni jej rówieśnicy zbiegli nie zawiadamiając nikogo o zajściu. Zwłoki dziecka wydobyto w dwie godziny po wypadku. Wszelki ratunek był już spóźniony.

W Podrzyżu (pow. gostyński) utonął w stawie podczas kąpieli 18-letni Stanisław Krzyżyński i 20-letni Jan Łagoda z Podrzyca. Wkrótce wydobyto ich zwłoki.

W jeziorze w Lubiatowie (pow. śremski) podczas kąpieli utonął 20-letni Leon Konieczny z Kunowa (pow. śremski). (k)

„Dobra wróżka”

Główna premjera w Teatrze Nowym.

Pisz nam z kancelarii Teatru Nowego.

Na dziś zapowiada nasz teatr ciekawą premjerę doskonałego węgierskiego autora Molnara. Komedja ta p. t. „Dobra wróżka” cieszyła się w Warszawie i zagranicą dużym powodzeniem dzięki pierwszorzędny waletem fabule, oraz bezpretensjonalnemu humorowi. Znakomita obsada z pp. Cieszkowską, Górskim i Kadem w rolach głównych — zapewnia tej komedji długotrwałe powodzenie.

KALENDARZYK

Piątek, 5 czerwca 1931.

Słońce: wschód 3,34 — zachód 20,08 — długość dnia 16 godzin 34 min.

Księżyc: wschód 0,0 — zachód 7,53 — przed ostatnią kwadrą.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska plus 11 st. C., wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 755 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 19 st. C., najniższa plus 10 st. C.

Przepowiednia pogody na sobotę: Pogodnie przy wzrastającym ociepleniu w ciągu dnia.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Wczoraj plus 0,74 m; dzisiaj plus 0,67 mtr.

Kal. rzk.: Bonifacy bł; jutro Norbert bł. Kal. słow.: Dobromił; jutro Cichomir.

OSOBISTE

— **Dwudziestopięcioletnie** pracy w jednym przedsiębiorstwie, a mianowicie w firmie H. Cegielski Sp. Akc. obchodzi 9 bm. p. Wojciech Kantel, Poznań, ul. Gen. Chłapowskiego 9. Jubilatowi, biorącemu udział w pracy narodowej, życzymy czestego zdrowia w dalszej pracy.

— **W gimnazjum żeńskim SS. Urszulanek w Poznaniu** otrzymały świadectwa dojrzałości: Jadwiga Belinianka, Zofja Belinianka, Krystyna Borne, Mirosława Byłkowska, Franciszka Chlewska, Hanna Chrzanowska, Zofja Fokszowiczówna, Jadwiga Gorczyńska, Jadwiga Górska, Krystyna Jałowicka, Teresa Kawicka, Zofja Kobylecka, Zofja Leśniewska, Janina Mikulska, Danuta Mindowiczówna, Irena Mroczkówna, Weronika Nagórska, Marja Nowakowska, Zofja Pedenkowska, Halina Płocieńkówna, Irena Polkowska, Irena Pukówna, Irma Sawicka, Rut Solańska, Marja Sroczyńska, Jadwiga Świątkowska, Joanna Taczanowska, Czesława Trawińska, Halina Wekerówna, Aleksandra Wilandówna, Halina Wojska, Wanda Wojska, Aleksandra Zabłocka, Halina Zapłacka.

— **Egzamin dojrzałości w Państw. Gimnazjum św. Jana Kantego** złożyli abiturjenci: Dziubiński Zbigniew, Handau Mieczysław, Hedinger Kazimierz, Jajor Hieronim, Janas Witold, Karolczak Bogdan Tadeusz, Kepiński Wiesław, Kłos Bronisław, Kniota Witold, Konieczny Kazimierz, Kotowicz Jerzy, Kowalski Jerzy, Kuzielan Józef, Leśny Józef, Matuszewski Czesław, Mottor Kazimierz Ignacy, Nowacki Lech, Nowopolski Jerzy, Pawlak Kazimierz, Pendulak Rudolf, Sommer Witold, Suszka Antoni, Tomaszewski Bogdan, Trampler Tadeusz, Zieliński Benon, Zieliński Edmund, Żarnowiecki Kazimierz.

PODZIĘKOWANIA

— **Pozn. Okręg „Caritas”** składa imieniem biednych miasta Poznania gorące podziękowanie Polakom Czerwonemu Krzyżowi — Oddział Poznań, za ofiarowane 30 funtów wędlin, pozostałych z loterii fantowej.

ZYCIE SOKOLE

— **Sokół, Sokolice!** Celem wzięcia udziału w wielkiej procesji w niedzielę, 7 bm. zwołuje się zbórkę wszystkich druhów i druhów wraz z sztandarami gniazd poznańskich na godz. 8,15 na boisko „Sokoła”.

— **„Sokół” Rataja.** Zebranie gniazda męskiego odbędzie się 6 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń.

WYKŁADY

— **„L'Empire colonial français”**, Dn. 10 bm. o godz. 20 wygłosi w sali 17 Coll. Minus dyrektor Instytutu Francuskiego w Warszawie, p. Paul Feyel odczyt pod powyższym tytułem. Liczne i ciekawe zdjęcia filmowe przyczynią się do doskonałego zaznajomienia się z tym tematem. — Wstęp bezpłatny.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Baczność Elektromonterzy.** Plenarne zebranie Filji Elektromonterów Zw. Pracowników Elektrotechnicznych odbędzie się w sobotę, dnia 6 bm. o godz. 19 w lokalu p. Światalskiego przy ul. Podgórznej 13 (kawiarnia Pawilon). Z powodu bardzo ważnych spraw przybycie wszystkich członków jest konieczne.

— **Koło Absolwentów i Absolwentek IV. szkoły wydziałowej.** Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę, 6 bm. o godz. 20-tej w szkole. Referat wygłosi p. rektor Śwat. Upraszają się członków o liczne i punktualne przybycie.

— **Wielki wiec protestacyjny** Rady Okręgowej Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w Poznaniu przeciwko redukcji uposażeń. Z powodu 15-proc. obniżenia uposażeń pracowników państwowych, dla zadokumentowania swego niezadowolenia organizuje naczelna reprezentacja pracowników umysłowych, Poznańska Rada Okręgowa w najbliższych tygodniach wielki wiec protestacyjny przeciwko redukcji pensyj. Wiek ten zapowiada się imponu-

Przy obstrukcji, zaburzeniach trawienia, zgadze, uderzeniach do głowy, bólach głowy i ogólnym niedomaganiu zazywa się rano naczczo szklanke naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”. Żądać w aptekach i drogerjach. nw 11448

jąco. O bliższych szczegółach doniesiemy. (z)

— **Komitet Towarzystw dzielnic Winiarzy** zwołuje nadzwyczajne zebranie na dzień 5 czerwca br. o godz. 20 w lokalu zebrania p. Kaczmarskiej na Winiarach, na które z powodu ważnych spraw uprzejmie zaprasza wszystkich delegatów. Zarząd.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Zarząd Sodalicji Pań Miejskich p. w. Niepok.** Poczęcia N. M. P. Nabożeństwo odbędzie się we wtorek, 9 bm o godzinie 8,30 w kaplicy św. Józefa. Zebranie plenarne z referatem ks. moderatora w auli Uczelni Dąbrowskiej, ul. Młyńska 10 o godz. 16,30. W niedzielę, 7 bm. bierze Sodalicja udział ze sztandarem w uroczystej procesji farnej. Zbiórka o godz. 8,30 obok Fary przy ul. Klasztornej.

— **Koło Przyjaciół Harcerzy przy XIV drużynie im. Żółkiewskiego** przy gimnazjum im. Karola Marcinkowskiego urządza na boisku przy ul. Bukowskiej zabawę latową. M. in. popisy obozowe drużyny, loteria fantowa, bufet, muzyka wojskowa itd. Początek o godz. 16.

— **Tow. Młodych Przemysłowców.** Towarzystwo bierze gremjalny udział w tradycyjnej głównej procesji Bożego Ciała przy Kolegiale Farnej w niedzielę, 7 bm. Zbiórka pod sztandarem o godz. 8,30 rano obok głównego odwachu, Stary Rynek przy filii adm. Kurjera Poznańskiego. — Ubranie ciemne. Zebranie odbędzie się w poniedziałek, 8 bm. o godz. 20 w Domu Rzemieślniczym. Na porządku obrad referat przewodniczącego Rady miejskiej, b. senatora p. Witolda Hedingera na temat „Stosunki finansowe m. Poznania” oraz uzupełnienie składu zarządu przez wybór 111 bibliotekarza. Zarząd uprasza o jaknajliczniejszy udział członków w procesji i zebraniu.

— **Zapisy do Szkoły Gospodarczej** jak również na kursy zawodowe na nowy rok szkolny przyjmuje kancelaria Szkoły Gospodarczo-Zawodowej, św. Marcin 69.

— **Bal maturalistów** dla abiturjentów średnich ogólnokształcących i zawodowych szkół poznańskich odbędzie się 6 bm. o godz. 21 w wielkiej sali Domu Rzemieślniczego przy ul. Fr. Ratajczaka. Wstęp za zaproszeniami, których lista wyłożona jest u woznego w gimnazjum im. św. Jana Kantego, ul. Strzelecka 29 — maturalysty i akademicy za ukazaniem legitymacji. — Czysty zysk przeznaczony na kolonje letnie.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Z targu.** Dnia 5 b. m. na placu Sapięzińskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,40—4,00 zł; masła mięczarskiego 4,40—4,80 zł; twarogu 0,80—1,20 zł; mendel jaj 1,50—1,60 zł; litr śmietany 1,60—2,00 zł; litr mleka pełnego 28—30 gr; za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 2,00 do 2,20 zł; słoniny wędzonej 2,40—2,80 zł; wieprzowiny 1,80—2,00 zł; wołowiny 1,60 do 2,80 zł; cielęciny 1,20—2,80 zł; skopowiny 2,00—2,60 zł; koziny 1,40—1,60 zł; smalcu 2,00—2,60 zł; za drób: 1 para kurcząt 3,00—4,50 złotych; kura 3,50 do 6,00 zł; perlica 3,00—4,00 zł; kaczką 4,00 do 6,00 zł; gęś 8,00—11,00 zł; para gołębi 1,80—2,00 zł; królik 3—4 zł; indyk 8,00 do 10 zł; za ryby: 1 kg. karpia 3,60—4,60 zł; lina 2,80—3,20 zł; okonia 2,00—2,40 zł; karpas 2,30—3 zł; białych ryb 1,00—2,00 zł; 1 kg. węgorza 3,20—4,00 zł; 1 kg. sandacza 6,00—6,40 zł; 1 kg. leszcza 3,00 zł; 1 kg. sumy 4,00 zł; 1 kg. szczupaka 3,60—4,40 zł. Za ryby śnieży płacono 60—80 gr mniej. Płacono za jaryzyny: 1 kg ziemniaków 10—12 groszy; 50 kilogramów złotych 4,50 do 5,00 zł; 1 kg. marchwi 60 gr; buraków 20—30 gr; cebuli 0,70—1,00 zł; szpinaku 60—70 gr; jarmużu 40—50 gr; pietruszki 1,60—2,00 zł; bobu 1,20 złotych; pecek rzodkiewek 10—15 gr; główka zielonej sałaty 10—20 gr. Za owoce: 1 kg. jabłek 1,80—3,60 zł; rabarberu 20—30 gr; wiązka młodej kalarepy 30 gr; jeden ogórek 0,80—1,20 zł; 1 kg. szparagów 0,50—1,20 zł; 1 kalafior 0,30—1,20 zł; wiązka młodej marchewki 20—40 gr; 1 kg. agrestu 0,80 do 1,20 zł; czereśni 2,00 zł; truskawek 6,00 do 8,00 zł. — Dowieszono bardzo dużo jaryzyn i nabiału. Masło sprzedawano nadal po cenach niskich, pozatem ceny bez zmian. (hu.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Nieznanzi złoczyńcy** włamali się do biura parafajalnego fary w Gnieźnie. — Przy pomocy tak zw. raka kasiarze rozpruli kasę ogniotrwałą i skradli około 120 zł gotówki. Włamywacze zbiegli, nie pozostawiając po sobie żadnych śladów. (k.)

— **Świętokradztwo.** W nocy na Boże Ciało dokonano kradzieży świętokradztwa w kościele klasztornym w Grabowie (pow. ostrzeszowski). Złoczyńcy wtargnęli bocznymi drzwiami świątyni do wnętrza i obrabowali wszystkie ołtarze z wot. Ponadto skradli kilka lichtarzy i uszkodzili różne przybory kościelne. — Zbrodniarze starali się ponadto wyrządzić

jak największe zniszczenie, gdyż podarł prawie wszystkie kapy. W wyniku zarządzonego pościgu przytrzymał w Skalmierzycach niejakiego Ludomira Krajowego, pochodzącego z Warszawy. Znalaziono przy nim prawie całkowi łup, zrąbowany w świątyni. Władze prowadzą jeszcze dalsze dochodzenia. (k.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Groźny pożar** wybuchł pod wieczór w pobliżu Rynku Jeżyckiego przy ul. Żórawiej 3 w składzie artykułów spożywczych p. Józefa Śnieguly. Płonienie ogarnęło bardzo szybko cały skład, a gdy straż przybyła na miejsce ogień buchał całą siłą, obejmując również mieszkanie pierwszego piętra. Pożar ugaszono wkrótce, skład p. Śnieguly spalony jednak doszczętnie. Straty wynoszą 5500 zł. Przyczyny ognia nie ustalono. (k.)

JARMARKI

— * **Osieczno.** Jarmark na konie, bydło, świnię, towary kramne i produkta rolne odbędzie się 9 bm.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Rogoźno.** (Tydzień Dziecka.) W czasie od 28 do 31 maja br. odbyły się uroczystości z okazji „Tygodnia Dziecka”, m. in. uroczysta akademia, poświęcona matce i wychowaniu dziecka. Słowo wstępne wygłosił radca dr. Wysocki a referaty wygłosili pp. Gałdyńska oraz rektor Urbański. Na zakończenie Tygodnia odbyła się 31 maja kwesta uliczna oraz wielka zabawa dla dzieci.

— (Matura.) W gimnazjum im. Przemysława świadectwa dojrzałości otrzymali pp.: Erdman Mieczysław, Grunwald Roman, Kalinowski Fr., Łuczak Zygmunt, Magdziarz Stefan, Marcinkowski H., Matuszczak Józef, Mroczkiewicz Marjan, Menclewski Ed., Pohl Mieczysław, Radzicki Marjan, Radzicki Sylwester, Rataj Edward, Rembacz Józef, Sztuba Zyg. i Szwałk Alojzy.

— (Złot Sokołów) W dniach 6 i 7 czerwca br. odbędzie się doroczny zlot „Sokoła” okręgu rogozińskiego. W roku bieżącym odbędzie się w Chodzieży. W programie wymarsz na uroczystościowe nabożeństwo, zawody okręgowe, defilada, bieg okrężny, koncert z różnymi niespodziankami oraz ćwiczenia wolne druchem i druhów. (ske.)

— * **Nowy Tomyśl.** (Pożar.) W Warszawie spaliła się stodoła u p. Wincentego Paszkiego. Płonienie z stodoły przerzuciło się następnie na chlew i szopę, które również poszły w dymem. Straty wynoszą około 10 tys. złotych. Jest podejrzenie, że budynek podpaliło kilku włóczęgów z zemsty. (k.)

— * **Obryzko.** (Bieg okrężny Kl. Sp. „Jedność”.) W ub. niedzielę urządził tujszy klub sportowy „Jedność” bieg okrężny ulicami miasta. Do zawodów stanęło 6 zawodników. I nagrodę otrzymał Marjan Frackowiak, II. — Władysław Otulakowski, III. — Edmund Bruch.

— (Z urzędu stanu cywilnego.) W urzędzie stanu cywilnego na obwód i miasto Obryzko zarejestrowano w miesiącu maju 7 urodzeń, 3 śluby i 2 zgony.
— (Apel okręgowy Tow. Powstańców i Wojaków.) Apel okręgowy Tow. Powst. i Woj. odbędzie się w roku bieżącym w Obryzku dnia 2 sierpnia. Miejscowe Towarzystwo Powstańców i Wojaków im. ks. kapelana Dziubińskiego ze swym gorliwym prezesem drh. Józefem Brodniewiczem czyni już obecnie starania, aby apel ten wypadł jaknajpomyślniej.
— (Wizytacja ks. biskupa.) W niedzielę, dnia 14 bm. przyjeżdża ks. biskup, który udzieli tu parafianom Sakramentu Bierzmowania. W celu przyjęcia tak wielkiego dostojnika kościelnego utworzył się specjalnie wybrany komitet dekoracyjny. (sz.)

— * **Janowiec.** (Proklamacja nowego króla kurkowego.) Bractwo Kurkowe zakończyło swoje tradycyjne strzelanie o godność nowego króla, którą zdobył p. J. Ceglewski. I. rycerzem został p. J. Tylewski, II. p. St. Tabatowski. (sw.)

— * **Kościan.** (Z Rady miejskiej.) — Ostatniemu posiedzeniu Rady miejskiej przewodniczył prezes p. dr. Dirbach. Zatwierdzono protokoły rewizyjne głównej kasy miejskiej, gazowni, Komunalnej Kasy Oszczędności oraz bilans rzeźni miejskiej. Następnie uchwalono wznówić fundusz Hoffmanna, z którego korzystali biedni rzemieślnicy. Potem polecono magistratowi zwrócić się do ambasadora Chłapowskiego w sprawie nabycia łak przy kanale, które służącej mają na urządzenie łaźni i plaży.
— (Wynik kwesty.) Kwesta uliczna na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża przyniosła 367 zł.

— (Złot Stow. Młod. Polek.) W ub. tygodniu odbył się zlot okręg. Stowarzyszenia Młodych Polek, w którym uczestniczyło przeszło 900 członkiń. Mszę św. od-

prawił ks. Mnichowski, a kazanie w podniosłych słowach wygłosił ks. Zaremba. Po nabożeństwie odbyło się uroczyste zebranie, poczem nastąpiło otwarcie wystawy robót kobiecych. Popołudniu odbyły się w ogrodzie Strzelnicy popisy i różne gry. (mk.)

— * **Mieszków.** W drugie święto Zielonych Świąt rozpoczęło tutejsze Bractwo Kurkowe uroczystości nabożeństwem w miejscowym kościele parafjalnym. Mszę św. odprawił ks. prob. Jan Donat. Po nabożeństwie odbyło się nadzwyczajne walne zebranie, a p. Franciszek Ruszkiewicz I. z Mieszkowa obchodził złoty jubileusz członkostwa w Bractwie Kurkowym. Również ks. prob. J. Donat obchodził 20-letni jubileusz członkostwa. Z tejże okazji Bractwo Kurkowe mianowało ich członkami honorowymi. Królem kurkowym został p. Jan Grześkowiak, kolejarz, I. rycerzem p. Franciszek Ruszkiewicz II, m. piekarski, II. rycerzem p. Władysław Sawarzyński, mistrz obuwiczny, wszyscy z Mieszkowa. Uroczystości strzelnicze zakończono nabożeństwem w czwartek, 28 maja. Obecny zarząd stanowią pp.: Wawrzynkiewicz — prezes, Pawlak — sekretarz, Maturalski — skarbnik i Wincenty Ruszkiewicz — komendant.

— * **Czarnków.** (Egzamin.) W tutejszym państ. seminarjum nauczycielskim świadectwo dojrzałości uzyskał pp. Białecki Jan, Biniś Marceli, Belak Stefan, Golaś Antoni, Grenel Stanisław, Grochowski Witold, Gierliński Bolesław, Drożdż Stanisław, Jasiewicz Kazimierz, Kita Walerjan, Kmiecik Brunon, Kalwa Marjan, Maik Stanisław, Maniszewski Włodzimierz, Michałak Alojzy, Piechota Alfons, Polarczyk Stefan, Styza Edward, Śliwa Józef, Sauer Hubert, Tyśper Stefan, Wierzbicki Klemens, Wieszczyński Józef, Trzepiński Wiktor, Wyrembek Alojzy, Walkowiak Józef, Zieliński Władysław. (ni.)

— * **Krotoszyn.** Pomimo zakazu tuł. dowódcy pułku brać kurkowa urządziła swoją doroczną uroczystość. W drugie święto Zielonych Świąt wyruszył pochód do kościoła parafjalnego z orkiestra, sprostowaną z Kalisza, ponieważ orkiestrze pułkowej zakazał p. pułkownik Ocetkiewicz grania na tej uroczystości. Brać kurkowa postanowiła kontynuować tegoroczne strzelanie o godność króla kurkowego na strzelnicy w Koźminie, dokąd też wyjechała. Królem kurkowym został kupiec p. Kazimierz Szczurazsek, I rycerzem kupiec p. Ignacy Cieśllicki, II rycerzem p. Stanisław Cugier, restaurator. (wf.)

— * **Wieleń nad Notecią.** (Strzelanie Bractwa Kurkowego.) Tradycyjnym zwyczajem odbyło się strzelanie o godność króla i rycerzy kurkowych, poprzedzone uroczystym nabożeństwem w kościele parafjalnym. Królem został p. Stanisław Wielebski, kupiec, pierwszym rycerzem p. Jan Mańczak, mistrz piekarski, drugim p. Paweł Koplina, kupiec. (ku.)

— * **Inowrocław.** (Matura.) W oddziale klasycznym państw. gimn. im. J. Kasprowicza otrzymali świadectwo dojrzałości: Bargiel Kazimierz, Bolz Adam, Busza Hieronim, Chrzanowski Janusz, Daleszyński Marjan, Dietrich Bernard, Kopeć Zenon, Laskowski Edmund, Majchrzak Władysław, Majewski Teodor, Marciniak Brunon, Nowak Edmund, Nowak Leonard, Posady Mieczysław, Potocki Zygmunt, Powalowski Ludomir, Radoszewski Alojzy, Rogalski Aleksander, Smoczkiewicz Stanisław, Spychalski Czesław, Szalwiński Kazimierz, Wikarski Leon. — W oddziale matematyczno-przyrodniczym państwowego gimn. męskiego im. J. Kasprowicza: Folta Feliks, Frommholz Józef, Głowacki Tadeusz, Libner Stanisław, Majchrzak Cyryl, Michałak Stefan, Mioduski Alfons, Mocek Olech, Niemczyk Paweł, Pałucki Bolesław, Twardosz Ferdynand.

W gimnazjum humanistycznym im. Marji Konopnickiej otrzymały świadectwa dojrzałości: Czelustówna Janina, Daleszyńska Teresa, Dymkowska, Irena, Frackowiakówna Anna, Ganowiczówna Krystyna, Jagodzińska Izabela, Kasprzakówna Halina, Kisielnicka Irena, Łabiszewska Florentyna, Plachcińska Elżbieta, Posadzówna Wiktorja, Prusinowska Irena, Rajterówna Melanja, Rusiecka Wanda, Sobjeska Helena, Stachowiakówna Anna, Szymańska Janina, Tokarska Czesława, Waniorkówna Ildefonsa. (em.)

— * **Rawicz.** (Kolo Przyjaciół Harcerstwa.) Komendr. Hufca Z. H. P. w Rawiczu zwołała zebranie, mające na celu zorganizowanie Kola Przyjaciół Harcerstwa. Zebranie odbyło się wieczorem, a zakończono je wyborem komitetu organizacyjnego, który postanowił powziąć energiczną akcję w kierunku założenia koła i pozyskania dla niego jaknajszersze warstwy rodziców i przyjaciół harcerzy. Do komitetu weszli pp. Bączkiewicz, dyr. gimn. Gołąb, gen. Kalicki i prof. Kowalski.

Z POMORZA

— * **Toruń.** (Śmiertelny skok z czwartego piętra.) Przybył tu niejaki Jan Urbrowski z Biskupic do swych krewnych, mieszkających przy ul. Kopernika; w pewnej chwili U. wybiegł z mieszkania i udając się na strych kamienicy, skoczył z wysokości czwartego piętra na bruk, ponosząc śmierć na miejscu. Powodem samobójstwa były podobno nieporozumienia na tle majątkowym.

— (Za połowę długów.) Majątek Orle obszaru przeszło 4000 morg, nabył w przetargu przymusowym za 580000 zł Bank Ludowy w Gdańsku; majątek, którego właścicielem był ziemianin Konkolewski, obciążony był długiem hipotecznym wysokości 1200000 zł. (x.)

— * **Gdynia.** (Otwarcie oddziału Banku Zachodniego.) W dniu 1 czerwca ks. prob. Turzyński dokonał poświęcenia lokalu oddziału Banku Zachodniego w Gdyni. Lokal banku mieści się przy ul. 10-go Lutego. Na poświęceniu obecni byli prezes banku p. Andrzej Rotwand, wiceprezes hr. Michał Kossakowski i liczni przedstawiciele sfer gospodarczych z Gdyni. — Dyrektorem nowej placówki bankowej jest p. Michał Królikowski.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Stanisława Osten-Sacken 3 zł. — Michał Gierke 5 zł. — C. T. z Francji o błogosławieństwo w pracy 5 zł. — Jeżewska 5 zł. — Bem 15 zł. — W. S. z gorącym podziękowaniem za szczęśliwe rozwiązanie 5 zł. — Stanisław W. 10 zł. — M. N. o zmianę posady i błogosławieństwo 5 zł. — J. A. Skrzypczyński 7 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 545 zł.

Na chleb św. Antoniego: N. N. I rata z podziękowaniem za otrzymaną posadę córki z prośbą o posadę dla syna 12 zł. — M. J. I. rata 2,50 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 94,50 zł.

Na powodźnian w Wilnie: P. Nadolski 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 90,50 zł.

Procesje Bożego Ciała

Uroczystości Bożego Ciała w Poznaniu, zapoczątkowała procesja w parafji archikatedralnej o godz. 8.45. Jak dorocznie, olbrzymie tłumy zajęły plac przed katedrą. Na szczególniejsze podkreślenie zasługuje piękne przybranie w zieleń i sztandary i obrazy świętych pańskich Chwaliszewa. Mieszkańcy tej dzielnicy przybrali mieszkania swe z wielkim pietyzmem, świadcząc o głębokiem przywiązaniu do świętej wiary ojców. Procesje archikatedralną celebrował w otoczeniu liczne duchowieństwo J. Em. ks. Kardynał - Prymas. Ewangelje przy pierwszym oltarzu (kościół N. P. Marji) śpiewał ks. kan. dr. Paech, przy drugim oltarzu (kanonja ks. prał. Zakrzewskiego) protonotarjusz apostołski ks. prał. dr. Hozakowski, przy trzecim oltarzu (kanonja ks. inf. Kłosa) ks. kan. Steuer, przy czwartym oltarzu (pałac Prymasa Polski) ks. kan. Ruciński.

Po procesji nabożeństwo pontyfikalne w archikatedrze odprawił ks. biskup Dymek. Kazanie wygłosił ks. kan. dr. Jesiek, kaznodzieja archikatedralny. J. Em. ks. Kardynał - Prymas asystował podczas nabożeństwa z tronu. Na balkonie katedry odbyła się równocześnie msza św., którą odprawił ks. wikarjusz Maćkowiak.

Podniosło pienia podczas procesji i nabożeństwa wykonał chór archikatedralny pod batutą ks. prof. dr. Giębrowskiego.

W kościele Bożego Ciała odbywał się wczoraj odpust doroczny. W starożytnej tej świątyni procesja do czterech oltarzy odbywa się na wielkim cmentarzu przy kościele w cieniu rozłożystych drzew. Udział wiernych był tłumny, licznie przybyło też duchowieństwo poznańskie parafji i zakonów.

Ewangelje przy oltarzach śpiewali, jak corocznie, przedstawiciele czterech poznańskich zakonów, a mianowicie: przy pierwszym oltarzu rektor Zgromadzenia Ks. Salezjanów ks. Kaspryk, przy drugim oltarzu gwardjan zakonu Franciszkanów O. Dominik Bednorz, przy trzecim ks. Torbus ze Zgromadzenia Ks. Zmartwychwstańców, przy czwartym superior poznańskiego domu OO. Jezuitów O. Mieloch. Celebrował ks. kanonik dr. Janicki.

Solenną sumę odprawił ks. kan. Janicki a podniosło kazanie wygłosił ks. kanclerz St. Durzyński. Podczas procesji przygrywała orkiestra pracowników pocztowych, a pienia wykonał chór parafjalny pod wezwaniem św. Cecylii, pod dyrekcją p. Rucińskiego. (k.)

Wspaniałe wypadła wczorajsza procesja Bożego Ciała w parafji jeżyckiej.

W szczerze zapełnionej świątyni odprawił nieszpory ks. Werwicki, w czasie których podniosło kazanie wygłosił ks. kanclerz Jedwabski.

Po nieszporach wyruszyła uroczysta procesja, prowadzona przez ks. inf. Rucińskiego, w otoczeniu liczne duchowieństwa.

W procesji wzięły udział wszelkie organizacje kościelne i świeckie z sztandarami, poręcznikami i obrazami, oraz olbrzymie tłumy wiernych. Procesję poprzedzały dwie orkiestry, mianowicie wojskowa 58 p. p. pod batutą kapelmistrza kap. Chmielewicza oraz orkiestra harcerska 7 drużyny poznańskiej.

Przy pierwszym oltarzu (ul. Dąbrowskiego 47) śpiewał ewangelję ks. prob. Lewandowski. Przy drugim oltarzu (Prusa 18) ks. prof. Skórnicki, przy trzecim oltarzu (Słowackiego 48) ks. prał. dr. Taczak i przy ostatnim oltarzu (Kraszewskiego 3) ks. kan. Zborowski.

Procesja miała przebieg bardzo imponujący i świadczyła, że duch katolicki coraz bardziej potęguje się. (z)

Zjednoczenie Kobiet Słowiańskich

Nadzwyczajne Walne Zebranie Zjednoczenia Kobiet Słowiańskich odbędzie się w piątek, dnia 5 czerwca b. roku o godz. 8-mej wieczorem w sali 22-giej Col. minus.

Porządek obrad: 1) Zagajenie, 2) Wybór przewodniczącej Walnego zebrania oraz sekretarek, 3) Zatwierdzenie sześciu członków nowego zarządu, 4) Kooptacja dalszych członków zarządu, 5) Zamknięcie obrad.

W razie niedostatecznej liczby członkiń o oznaczonej godzinie odbędzie się bez względu na ilość obecnych nadzwyczajne walne zebranie w drugim terminie o pół godziny później, t. j. o godz. 8½, na tejże samej sali. Udział wszystkich członków konieczny.

Za Zarząd:
Dr. Kawecka. Marcela Gosieniecka.

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego.** Dziś wielki festyn baletowy w Parku Wilsona o godz. 8.30 p. t. „Miliony Arlekina” i „Rapsodia Liszta”. W sobotę ciesząca się wielkim powodzeniem najnowsza operetka Kalmana „Księżna Cyrkówka” w premierowej obsadzie. W niedzielę „Cyrylik Sewilski” z primadonną p. Zmigród-Fedyczkowską jako Rozyną; kierownictwo muzyczne dyr. Wojciechowskiego.

— * **Z Teatru Polskiego.** Dziś odegra na będzie ustępująca wkrótce z repertuaru pełna dowcipu, finezji i humoru — komedja Sachy Guitry'ego „Zdobycie twierdzy” w doskonałym wykonaniu całego zespołu z pp. Biesiadecką, Biesiadeckim i Kwiatkowskim w rolach głównych. W sobotę i w niedzielę wraca na afisz miła, bezpretensjonalna komedjka „Bez posagu ożenić się nie mogę”, która zdobyła sobie sukces, zwłaszcza wśród licznych rzesz pracujących kobiet. Wyborny zespół stanowią pp. Sarnecka, Zarębińska, Godlewski, Biesiadecki, Kwaskowski, Noskowski, Piotrowski, Przysański i Tyliczyński.

— * **Z Teatru Nowego.** Dzisiaj premiera arcywesołej komedji Molnara pt. „Dobra wróżka”, uznanej powszechnie za jeden z czołowych utworów znakomitego pisarza węgierskiego. Niezmiernie zabawna fabuła pierwszorzędny humor i pieniący się dowcip — czynią z tej przemiłej komedji „gwóźdź” sezonu. Doborowa obsada w osobach pp. Cieszkowskiej (rola tytułowa), Winiarżówny, Górskiego, Kadena, Głińskiego i Rudnickiego, oraz świetna oprawa sceniczną zapewniają sztuce długotrwałe powodzenie.

Teatr Wielki

DZIŚ — „Miliony Arlekina” i „Rapsodia Liszta” w Parku Wilsona.
Sobota, 6. 6. „Księżna Cyrkówka”.
Niedziela, 7. 6. „Cyrylik sewilski”.
Poniedziałek, 8. 6. „Księżna Cyrkówka”.
Początek o godz. 8 wieczorem.
Przedprzedaż biletów w Teatrze Polskim od godz. 10—17. Ceny biletów od 75 groszy.

Teatr Polski

DZIŚ — „Zdobycie twierdzy”.
Sobota, 6. 6. „Bez posagu ożenić się nie mogę”.
Niedziela, 7. 6. „Bez posagu ożenić się nie mogę”.
Poniedziałek, 8. 6. „Bez posagu ożenić się nie mogę”.
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Bilety poprzednio nabyte można w kasie teatralnej.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Dobra wróżka” — premiera.
Sobota 6. 6. „Dobra wróżka”.
Niedziela, 7. 6. „Dobra wróżka”.
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Bilety wcześniej do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiiego, narochnik ul. Gwarnej.

Obóz Wielkiej Polski
Lekcja kandydatów

Lekcja kandydatów odbędzie się w sobotę, 6 b. m. o godz. 20 w sali Stron. Narodowego, św. Marcin 65 (nad kinem „Colosseum”).

Zbiórka na boisku Sokoła

Zbiórka na boisku Sokoła odbędzie się nie w sobotę, lecz w piątek dnia 5 b. m. o godz. 20.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

DLA NAUKI POLSKIEJ KASA IMIENIA MIANOWSKIEGO PRZED ZŁOTYM JUBILEUSZEM

Warszawa, 2 czerwca.
Nauka polska obchodzić będzie w roku bieżącym rzadki jubileusz: wielce zasłużona instytucja naukowa, Kasa im. Mianowskiego kończy pięćdziesięcioletni okres swej pracy nad rozwojem i popieraniem wiedzy.

Uroczystości jubileuszowe odbędą się w listopadzie i już rozpoczęły się przygotowania do nich. W czasie tych uroczystości będziemy mieli sposobność podsumować dorobek tej półwiekowej pracy. Już dziś jednak wiadomo, że w roku jubileuszowym praca rozwija się bardzo pomyślnie i zasięg jej znakomicie się rozszerza.

W tych dniach odbył się Zjazd Naukowy Rady, która składa się z przedstawicieli wyższych uczelni, Akademii Umiejętności oraz towarzystw naukowych. Na zjeździe tym, któremu przewodniczył przedstawiciel Akademii, prof. W. Świętosławski, mieliśmy sposobność zapoznać się z tokiem prac Kasy w roku bieżącym. Sprawozdanie z działalności składał prezes Komitetu zarządzającego, prof. K. Lustostański.

Szeregi członków dożywochnych zwiększyły się w roku sprawozdawczym o nowych 45, członków popierających — o 117. Obroty finansowe Kasy są dość znaczne, bo bilans sięga sumy dwu milionów dwustu tysięcy złotych. Dochody wyniosły 530 tysięcy, wydatki 756 tysięcy złotych.

Co do tak pożądanego ofiarności publicznej, to kryzys gospodarczy nie wywarł ujemnego wpływu na ofiarność osób prywatnych. Odczuwa się go natomiast w zapomogach instytucyj samorządowych, które były mniejsze i wpływały bardziej nierównomiernie, niż w innych latach. Ze znaczniejszych ofiar zanotować należy dar p. Alicji Mińskiej — dom w Zakopanem, oraz zapis ś. p. Alberta Klimpla — willa w Konstancinie. Ś. p. A. Majewski zapisał 25 tysięcy złotych na stypendja.

Ważnym krokiem naprzód jest uruchomienie przez Kasę własnej drukarni. Dzięki temu wydawnictwa zyskały wiele pod względem typograficznym. A Kasa wydaje dość dużo, bo w roku sprawozdawczym wydrukowano 21 dzieł, rozpoczęto zaś drukowanie dalszych trzynastu dzieł, a między nimi wielkie wydanie wszystkich dzieł Adama Mickiewicza oraz pięć podręczników akademickich. Poza tem udziela się pomocy na druk 12 naukowych wydawnictw periodycznych.

Kasa organizuje też Polskie Stacje Naukowe w Rapperswylu i w Genewie.

Z ważniejszych prac redakcyjnych wymienić trzeba przygotowanie tomu zoologicznego i geologicznego „Poradnika dla Samouków”, tomu XIII „Nauki Polskiej”, gromadzenie materiałów, dotyczących naukowych instytucyj polskich i zagranicznych. Przedstawiciele Kasy brali udział w Komisji Międzynarodowej Współpracy Intelektualnej przy Lidze Narodów, w Kuratorjum Fundacji Zakładów Kórnickich oraz w wielu instytucjach naukowych.

Pomoc finansowa Kasy dla nauki polskiej jest poważna, a wyraża się w sumach: 120 tysięcy na prace badawcze, zapomogi osobiste oraz dla towarzystw naukowych, 16 tysięcy na stypendja, 300 tysięcy na pożyczki oraz 280 tysięcy na wydawnictwa.

W roku sprawozdawczym otrzymała nagrody z Kasy im. Mianowskiego za prace naukowe: prof. E. Godlewski za „Badania nad istotą podniety zjawisk regeneracyjnych i ich hamowania”, prof. S. Witkowski za „Historjografię grecką”, prof. Maurizio za pracę „Pożywienie roślinne i rolnictwo w rozwoju dziejowym”, prof. J. Rafacz — „Dawny proces polski”, prof. S. Banach — „Rachunek różniczkowy i całkowy”, dr. J. Sampsonowicz — „Cechszyn, trzask i lias na północnym zboczu Lysogór”, dr. Z. Sweykowski — „O Lalce Prusa”, prof. W. Wierzbicki — „Mechanika /hollowi”, adw. H. Konic — „Prawo o zobowiązaniach” i prof. O. Balzer — „Narząd w systemie danin książęcych pierwotnej Polski”.

Jak widać z tego sprawozdania, Kasa im. Mianowskiego, także w roku jubileuszowym może się poszczycić nielada dorobkiem na polu popierania nauki polskiej. N. W.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z Pol. Tow. Matematycznego. Oddział krakowski odbył posiedzenie naukowe z odczytem doc. dr. T. Ważewskiego nt. „Układ równań linjowych o współczynnikach ciągłych”.

Z Tow. Historycznego. Oddział wileński odbył posiedzenie z odczytem p. S. Rosiaka pt. „Wileńska Komisja Śledcza 1831-1834”.

MUZYKA

Pamiętki po Chopinie. Książkę p. Józefa Binentalę „Chopin”. Drukarnia Łazarzkiego. Warszawa 1930 nazwałby raczej teką reprodukcją dokumentów i pamiętek po Chopinie. Zbiór jest bardzo cenny ze względu na to, że znajdujemy w nim mnóstwo rozprószonych po świecie dokumentów, z których — jak twierdzi autor we wstępie — 95% jest przedstawione po raz pierwszy. Znaczną większość materiałów zebrał autor w kraju. Dziwić się wobec tego należy, że nie były dotąd wykorzystane. Tem większe zatem uznania należy się autorowi za podjęcie tej pracy i uprzyświelenie wskutek tego szeregu ważnych, cennych i pożytecznych szczegółów, dotyczących życia Chopina. Jako zbiór autentycznych materiałów ilustracyjnych książka ta może oddać wielkie usługi. Byłoby bardzo wskazane wydanie jej w obcych językach ze względu na konieczność prostowania różnych anegdotycznie - fantastycznych szczegółów, kłopotliwych na rachunek Chopina przez jego biografów zagranicznych. Wytwornie i ze smakiem wydana książka ukazała się w 120 rocznicę urodzin i 100 rocznicę wyjazdu Chopina z kraju. (St. W.)

KSIĄŻKA I KOBIETA

Skoro wzajemnym stosunkiem między kobietą a książką zajmuje się „Gazeta Introligatorska”, to jest łatwym do przypuszczenia, że nie idzie o coś innego jak czytelność. Od tego byłby „Przegląd Księgarski”, albo bibliofilskie „Silva rerum”. Autorem uwag o które idzie, jest p. Władysław Grabowski, profesor artystycznego introligatorstwa w naszej poznańskiej Szkole Zdobniczej, który swoją wiedzę w Krakowie i w Paryżu zdobył, rozdziela teraz między poznańską młodzież artystyczną. Ustala on punkt wyjścia przy opracowaniu książek tj. stosunek między treścią, a okładką, biorąc za przykład... toaletę damską.

Sztuka oprawy książki — powiada — śmiało porównać możemy ze sztuką toalety. Czyż między temi napozór krańcowymi pojęciami nie zachodzi wielka analogia? Czyż niema w rzeczywistości wielkiego podobieństwa pomiędzy „suknią do wyjścia” i suknią balową pięknej damy, a skromną okładką nakładową i wytworną, zdobną tłoczeniami oprawą książki?

Piękna pani, która z reguły „nie ma cc na siebie włożyć”, idąc na bal stroi się w suknię z crepe de Chine, przybraną fałstym kłosem lub trenem, czy starą koronką brabandzką. Składając wizytę, wkłada suknię skromniejszą, idąc na przechadzkę ubiera się w „suknię do wyjścia”, uprawiając sporty, przyodziewa suknię praktyczną, skromną i tanią.

Toaletę pani zależy od jej powierzchowności, cech charakteru, gustu, sytuacji społecznej i przeznaczania, podobnie jak forma oprawy książki wynika z jej treści, walorów estetycznych, ujęcia typograficznego, czy też wyłączonej użyteczności.

Piękna książka, wydana w doskonałej szacie typograficznej pod względem treści związana mniej więcej z wiekiem i pięknem, nie mająca bezpośredniego zastosowania w naszym życiu codziennym wymaga innej oprawy, niżli dzieło naukowe, z dziedziny prawa, medycyny, filozofji, historii, literatury czy nauk przyrodniczych, lub podręcznik szkolny czy księga handlowa, służąca celom wyłącznie praktycznym.

Z porównania sztuki oprawy książki ze sztuką toalety, widzimy, że jedno i drugie — polega na specjalnych założeniach, które musi odzwierciedlać przebieg i musi, chcąc spełnić należycie powierzone mu zadanie.

Wykonawca znaleźć musi pewną harmonję z całością — harmonję kolorów i formy. Mistrz sztuki krawieckiej ubiera swoją klientkę odpowiednio do jej charakteru i sytuacji społecznej — słowem by piękna pani, czuła się w tem dobrze. Introligator projektując okładkę książki, powinien wypowiedzieć się w takiej koncepcji dekoracyjnej, która by całkowicie odpowiadała powadze autora, treści dzieła, formie typograficznej i założeniom projektowanej techniki, — czyli, że sztuka oprawy książki jest sztuką współpracy — sztuką podobną jak akompanjament fortepianu do śpiewu solisty.

POLONICA WŁOSKIE

Reymont po włosku. Turyńska „Slavia” firma wydawnicza prowadzona z wyjątkową energją przez p. A. Polledro rzuci w najbliższym czasie na rynek księgarski piątą z rzędu tom „Serji polskiej”. Będzie to zbiór nowel Reymonta w przekładzie p. Janiny Gromskiej. W tygodniku L' Italia letteraria z 10 maja ukazała się już jedna z tych nowel z podobizną autora. (P)

MUZYKA „LISTOPADOWA”

Z Krakowa donoszą nam:

Koncert z utworów muzycznych, które powstały w okresie powstania listopadowego, miał odbyć się już dawno staraniem Towarzystwa Miłośników Książki oraz teatru wojewódzkiego dla młodzieży, jednak został wykonany dopiero teraz z powodu różnych przeszkód. A był bardzo ciekawy. Głównej podstawy dostarczyło mu „znalezisko”, dokonane w Bibliotece Jagiellońskiej, gdzie odkryto całą muzykę.

Na wstępie młody muzykolog p. W. Hordyński scharakteryzował udział muzyków w tworzeniu atmosfery powstania listopadowego, po czym przyszy produkcje. Wykonano L. Glińskiego, zapomnianego już muzyka warszawskiego, „Marsz generała Dwernickiego”, oraz wielki „obraz bałalistyczny” zatytułowany „Bitwa pod Grochowem i Praga 25 lutego 1831”, ilustrowany hukami armat, naśladowanym przez wielki bęben, a najeżony marszami i pieśniami żołnierskimi. Ten sam autor napisał „Marsza wchodzących do Kalisza kosynierów” do którego wplatała się reminiscencja z... „Cyrulika Sewilskiego”. Na fortepianie wykonano J. Krogulskiego „Marsza Augusta Brzezańskiego”, J. Nowakowskiego „Polonez generała Skrzyneckiego”, i wreszcie Kurpińskiego fugę na temat „Jeszcze Polska nie zginęła”.

Kurpiński był oczywiście reprezentowany też przez „Warszawiankę” i „Litwinke”, odśpiewano na koniec „Die letzten zehn vom vierten Regiment” znaną pieśń Bernharda Meyera o typowo „biedermeyerowskim” rytmie, oraz odegrano „Polonję” Wagnera, w której mieści się jak wiadomo cała „Litwinka”. Wprawdzie „Polonia” została napisana dopiero w r. 1836, lecz powstanie swoje zawdzięcza wrażeniom, jakich doznał Wagner w Lipsku r. 1832, gdzie spędził noc Trzeciego maja w towarzystwie powstańców-emigrantów. (mk)

LITERATURA

Detektywizm z prawdziwego zdarzenia. Taki dostają czytelnicy — zarówno w dosłownym znaczeniu, jak w przenośnym — gdy czytają „Branke cyganów”, pod którym to tytułem zebrał p. Marjan Ludwik Kurnatowski swoje zawodowe wspomnienia. Był on mianowicie wysokim urzędnikiem policji śledczej w Warszawie i na tem stanowisku trzymał w ręku nici mnóstwa spraw kryminalnych, wiele ciekawych, mimo, że powstały nie w wyobraźni fabrykanta sensacyjnych powieści, ale wymyśliło je samo życie. Część jest przedstawiona niemal in crudo, z nazwiskami, niektóre pamiętne dobrze starszym warszawiakom, zlekka autor przefasonował, aby nie wyciągać na światło zbyt jasne dramatów, których aktorzy po części jeszcze żyją. (in)

VARIA

Kursy wakacyjne w Kopenhadze. Od kilku lat odbywają się w pięknej stolicy Danji kursy wakacyjne, mające na celu zaznajomienie obcych z kulturą i językiem tego pod tyłu względami ciekawego kraju. Na dotychczasowych kursach nie brakło obok przedstawicieli innych narodowości także Polaków, zainteresowanych sprawami oświatowymi (znane t. zw. Uniwersytety Ludowe), socjalnymi, rolniczymi, współdzielczymi, sztuką i literaturą. Wśród wykładców znajdują się najwybitniejsze siły naukowe, profesorowie uniwersyteccy i specjaliści we wszystkich dziedzinach życia kulturalnego i gospodarczego Danji. Z tematów, objętych tegorocznym kursem, trwającym od 3 do 20 sierpnia, wymieniamy: Prawodawstwo socjalne w Danji; duńskie Uniwersytety Ludowe; rolnictwo duńskie; ruch współdzielczy w Danji; przemysł duński; handel i żegluga duńska; młodzież duńska i wyższe szkolnictwo; H. C. Andersen; Thorwaldsen — i inne. Wykłady uzupełnią wycieczki po Kopenhadze i okolicy. Opłata za kurs wynosi 50 koron duńskich (około 125 złotych), a koszta utrzymania 100 koron duńskich. Adres: „Feriekursus”, Frederiksholms Kanal 26 I, Copanhaage K. — Danemark. Blizszymi informacjami służyć zainteresowanym w Polsce m. in. p. L. Czerwińska w Warszawie — Macierz Szkolna, Krak. Przedmieście 7; p. Z. Kobylński, Warszawa, Ministerstwo Rolnictwa, Senatorska 15; Dr. Fr. Boehm w Poznaniu, ul. Lodowa 1. (p)

Książki nadesłane

„Dziennik podróży Stanisława Staszica 1789—1805”. Z rękopisów wydał Czesław Leśniewski. Kraków 1931. Nakł. Polskiej Akademii Umiejętności. Archiwum do dzieł literatury polskiej. Serja II. Tom 2. Adam Bochnak: „Ze studjów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka”. Kraków 1931. Nakł. Polskiej Akademii Umiejętności. „Rocznik Polskiej Akademii Umiejętności”. Rok 1929-30. Kraków 1931. Nakł. Pol. Akad. Umiejętności. Stanisława Matuszkówna: „Zdobniczo kobiecego stroju żywieckiego”. Ze wstępem Marji Matuszkowej. Kraków 1931. Polska Akademia Umiejętności. Sztuka Ludowa Nr. 1.

W NASZYCH REGJONACH

CO NAM PRZYNOSI NAJNOWSZY „MESTWIN

Toruń, 2 czerwca.

Najnowszy numer naszego regionalnego dodatku naukowo-literackiego do „Słowa Pomorskiego”, stoi pod znakiem naszych uroczystości naukowych z lutego r. b. Na miejscu naszym naczelnym bowiem przynosi inauguracyjne przemówienie prezesa Toruńskiego Towarzystwa Naukowego, ks. Alfonsa Mańkowskiego „O pożyteczności badań i nauk historycznych”, wygłoszone na uroczystym dorocznym posiedzeniu publicznym Twa, w dniu 19 lutego, a ponadto przemówienie przewodniczącego Tymczasowego Komitetu Organizacyjnego Pom. Instytutu Naukowego dr. Ottona Steinborna na otwarciu zreorganizowanego Muzeum Miejskiego, stanowiącego poważny zawiązek Krajowego Muzeum Pomorskiego. Dalej p. J. Karnowski ogłasza drukiem część pierwszą dłuższej pracy na temat „Reprezje” zbrojne na Pomorzu w roku 1919. Jak wnosić można z przedstawionych przez autora faktów zająć z „Grenzschutzem” w Kościerzynie (6. I. t. r.), Czersku (tegoż dnia) i w Chelmży (28 stycznia) oraz z wiadomości o polskiej organizacji wojskowej w Świeciu i o zajęciu z oddziałem Rossbacha, będzie to ważny przyczynek do dziejów Pomorza z przeddzień jego wyzwolenia. Przekazuje bowiem drukiem szereg wydarzeń idących już dzisiaj w niepamięć, które dowodzą, że Pomorze „posiadało gotowość i zdolność bojową” i że do wybuchu powstania nie doszło jedynie wskutek względów taktyki politycznej.

Ostatnią pozycję w dziale artykułów stanowi siódmy rozdział pracy p. J. Staszewskiego „Z dziejów pomorskiej gwardji narodowej”. Przynosi on szereg ciekawych szczegółów do historii gwardji narodowej departamentu bydgoskiego w roku 1810. M. i. przedstawia obszernie charakterystyczny spór pomiędzy władzą a oficerami gwardji toruńskiej z powodu zwolnienia od obowiązku jednego z jej oficerów, niejakiego Samuela Neusa. Spór ten ilustruje dosadnie brak karności, któremu kres położyła dopiero reforma gwardji narodowej w całem Księstwie Warszawskim, a to na mocy oczekiwanego dekretu Fryderyka Augusta.

Szkoda, iż tak pożyteczny i interesujący dodatek nie wychodzi częściej. Ma on w naszej kulturze regionalnej poważną już rolę i zasługi. A. M.

„Pamiętnik świętokrzyski”. Kielecki Wydz. wojew. i Sekcja regionalna Zw. Naucz. Pol. wydały wspólnym nakładem zbiorowe dzieło „Pamiętnik świętokrzyski”. Ładny format, dobry papier i liczne ilustracje dobrze reprezentują nazewnictwo wydawnictwa. W szeregu rozpraw poprzedzonych przez kilka listów Żeromskiego o ruchu regionalnym w kieleckim, autorzy omawiają dzieje ziem kieleckiej, sandomejskiej i radomskiej, miejscową faunę i florę. Nadto znajdujemy informacje o źródłach archiwalnych, bibliotekach, muzeach, działalności towarzystw kulturalnych. Jest też przegląd literatury t. j. recenzje i sprawozdania z dzieł odnoszących się do tego regionu. Całość świadczy poważnie o pracy regionalistycznej w tamtej połaci kraju. (J. St.)

Pisma nadesłane

„Ruch Charytatywny”. Nr. 5. Treść: (Jur l.) „Pod orąd”. — Brat N. Stemmer: „Z nieznanego kraju”. — Gł. N.: „Przeciw kapitalizmowi”. — Ks. E. Wołkowski: „Caritas albo chaos”. — Jur. L.: „Głosy o bezrobociu”. — Prof. dr. W. Schliössinger: „Z frontu walki o robotnika”. Mgr. Wolker: „Walka z bezrobociem wśród młodzieży”. — W. Szuman: „Umieszczenie sierot w rodzinach”. — Ks. S. Janiak: „Na gruncie wiejskim”. — Z rozważań. — Wieści z kraju. — Varia. — Wydawnictwa.

„Wychowawca”. Nr. 2. Treść: Sprawozdanie. — „Szkołenie Wychowawców Zakładów Opiekuńczo-wychowawczych w Polsce”. — „Walne zebranie Stowarzyszenia byłych wychowanków Zakładów Opiekuńczych”. — Wiadomości bieżące.

„Filomata”. Nr. 33. Treść: Matakiewiczówna H.: „Samothrake i kult Kabirów”. — Schulbaumówna Z.: „Kobieta w tragediach Sofoklesa”. — Ganszyniec R.: „Żywa starożytność”. — Bibliografja. — Własne drogi. — Satura anx.

„Sztuki Piękne”. Numer 4. Treść: Irene Piotrowska-Głębocka: „Leon Dolżycki”. — Jan Ulatowski: „Oskar Schlemmer”. — Kronika artystyczna. Numer zdobył 30 ilustracji w tekście oraz 1 drzeworyt Władysława Skoczylasa: „Motyw ze Starej Warszawy”.

Antypolska manifestacja „Stahlhelmu” w Wrocławiu

Jak wiadomo, w ubiegłą niedzielę odbył się w Wrocławiu olbrzymi zjazd „Stahlhelmu”, w którym wzięło udział 150 000 członków tej organizacji z całych Niemiec. Manifestacja miała charakter wybitnie antypolski. — Fotografia powyższa przedstawia moment defilady oddziałów „stahlhelmowskich” ze sztandarami na czele. Defilada ta trwała od południa do godz. 8 wieczorem.

Las sztandarów „Stahlhelmu” pod trybuną mówców zjazdowych.

General Mackensen, biorący również udział w zjeździe „Stahlhelmu”, w stroju huzara.

Hojny dar dla uczonych francuskich.
Znakomity prawnik amerykański, William Nelson Cromwell, złożył na ręce przewodniczącego „Kasy Badań Naukowych” sumę jednego miliona franków. Ofiarodaw-

ca wyraził życzenie, by suma ta niezwłocznie została podzielona na dziesięć części i rozdana dziesięciu uczonym francuskim do ich osobistego użytku.

kładnością i nieprawdopodobną swobodą — wszystko jedno w jakim tempie, czy rejestrze — nie pozbawiając przytem głosu jego przyrodzonej słodyczy i nie odbierając frazie ekspresji oraz sensu muzycznego.

Wrażenie rośnie i potęguje się świetnym opanowaniem strony scenicznej partii, w której artystka czuje się, jakby to była jej rola na codzień i po domu. Swoboda, naturalność, lekkość, żywość, — wspaniale i prosto mówione recitativy, świetna dykcja oraz bogactwo modulacji w niej — oto ta rzeczywistość, która łącznie z przepychem głosu przeszła nasze oczekiwania, a która każe nam nazwać Adę Sari zjawiskiem niezwykłym.

Z współwykonawców na wyróżnienie zasługują pp. Roy (Almaviva), Szpingier (Bartolo) i Karpacki (Figaro). Były to role doskonale opracowane (szczególnie Figaro i Bartolo) i tworzące dobrze dobrany zespół. Pierwszy raz słyszeliśmy na naszej scenie naturalne i prawdziwe recitativo (Sari, Karpacki, Szpingier). Oby nie pozostało ono w zapomnieniu.

St. Wiechowicz.

Tytoń bez nikotyny

Wiadomo, że zawarta w tytoniu papirusów i cygar nikotyna jest trucizną, mogącą w danym razie wywołać niepożądane skutki w organizmie ludzkim. To też oddawna dąży się do uzyskania tytoniu, wolnego od nikotyny, któryby przecież nie stracił nic na aromacie. Dotychczasowe metody pozbawiania tytoniu nikotyny nie mogły niestety zadośćuczynić tym wymaganiom. Próbowano zatem wyhodować gatunek tytoniu, któryby już jako roślina wolny był od nikotyny. Z Niemiec donoszą, że rządowy instytut dla badań hodowlanych w Müncheberg w roku ubiegłym usiłował z pośród ca. 500 000 roślin znaleźć mutacje (odmiany), odznaczające się szczególnie małą zawartością nikotyny. Ponieważ roślina tytoniu sama się zapładnia, wyhodowanie roślin odpowiednich jest rzeczą dość prostą. Do tej pory udało się też istotnie wyhodować już 5 gatunków tytoniu, które, praktycznie biorąc, nie mają nikotyny. Dalsze wysiłki idą w tym kierunku, by przez dobór roślin uzyskać jak najbardziej aror. atyczne.

(Wip)

Witaminy a konserwy

Kiedy przed niezbyt dawnym czasem odkryto w środkach żywnościowych tzw. witaminy jako substancje dla zdrowia pożyteczne i poniekąd konieczne, powstał w niektórych krajach, szczególnie także w Niemczech formalny kult witaminowy w imię którego zaczęły się tworzyć sekty żywnościowe dla odżywiania się surowizną. Niektóre bowiem witaminy zanikają zupełnie lub częściowo w zbyt wysokiej i długotrwałej temperaturze.

Nowsze badania wykazały raz, że przy normalnie urozmaiconym pożywieniu człowiek przyjmuje z pokarmem zupełnie wystarczające ilości witamin, a powtóre że najpotrzebniejsze dla niego witaminy nie giną przy normalnym przyrządzaniu potraw. Z czterech dla człowieka potrzebnych witamin A, B, C i D witamina A zachodząca w wszystkich barwnych jarzynach nie ginie przy gotowaniu. Dopiero kiedy jarzynę rozgrzeje się do temperatury 160—180 stopni i trzyma w tej temperaturze przez pół godziny, witamina A zanika. To samo odnosi się do masła, przez dodanie którego uzupełnić można do normalnego stanu zawartość witamin danej potrawy.

Z powyższego wynika, że również wszelkiego rodzaju konserwy jarzynowe i owocowe posiadają właściwą sobie ilość witamin.

Podobnie i witamina B, znajdująca się m. i. także w jarzynach, nie ginie przy prostym gotowaniu i sterylizowaniu, zawartość jej bywa raczej uszczuplona przez zbyt intensywne płukanie i mycie.

Natomiast witamina C jest znacznie więcej wrażliwa na wysokie temperatury, niż dwie poprzednie. Ilość witaminy C w jarzynie gotowanej, szczególnie także w ziemniakach, spada do 20, a nawet do 10 procent. Przyczyna tego zjawiska jest nietylko temperatura wysoka, ale wpływ tlenu powietrza. To też konserwy, sporządzone z wykluczeniem powietrza, mają znacznie większy odsetek witaminy C. Bardzo ujemnie w tym kierunku wpływają także zaprawy, jakie dodaje się do konserw w celu osiągnięcia naturalnego i przyjemnego wyglądu.

Witaminy D wogóle nie zdołano znaleźć w jarzynach.

Zawartość witamin w jednym i tym samym rodzaju jarzyn jest różna, zależnie od gleby, mierzwy, pory roku i klimatu.

Z powyższego wynika, że jeżeli nawet już dłuższe żenie jarzyn wpływa ujemnie na ilość zawartych w nich witamin, w danym razie konserwy pożyteczniejsze być mogą niż jarzyny świeże, o ile natura nie fachowo zostały zaprawione. W żadnym wypadku też strach przed konserwami nie jest uzasadniony.

W. I. P.

Z opery

Ada Sari w Cyruliku Sewilskim.

Trudno sobie wyobrazić coś bardziej uroczego, niż spędzenie wieczoru na przedstawieniu rossiniowskiego Cyrulika, na słuchaniu tej prostej, zdrowej, tak niewyczerpane pomysłowej a dowcipnej muzyki oraz na śledzeniu fabuły, której wartki tok, jasność planu i krzepki humor przykuwają już same sobą uwagę do sceny. Jeśli przytem partję Rozyny śpiewa Ada Sari rzecz nabiera zupełnie sensacyjnego pokroju i staje się widowiskiem, zdolnym nawet w miesiącu czerwcu zapęlić widownię teatru do ostatniego miejsca.

Publiczność osądziła sama, że najważniejszym polem działania Ady Sari będzie właśnie „Cyrulik” i na to zarezerwowała swoją uwagę oraz pieniądze. W tych trafnych, a subtelnych przewidywaniach nikt nie został zawiedziony. Przeciwnie — w wielu szczegółach oczekiwania nasze zostały wybitnie dystansowane przez wspaniałą uroczystość, a dotyczy to zarówno strony wokalne, jak i aktorskiej. Doskonałość techniczna aparatu głosowego Ady Sari jest zadziwiająca w swej precyzji. Nie ma w partyturze Rossini'ego tak karkołomnej i zawiłej sztuczki, lub figurki, którejby Ada Sari nie odtworzyła z mechaniczną do-

T. C. L. a oświata ludu dokona cuda
Przy imieninach zaręczynach, ślubach i jubileuszowych i innych uroczystościach używajcie tylko telegramów T. C. L.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Sosnowiecki projekt reformy ubezpieczeń społ.*

VI Zastosowanie projektu do zabezpieczenia na starość

Wstrzymując się od dyskusji nad zasadniczą kwestją, czy ubezpieczenie na starość może być u nas obecnie ze względu na ogólną sytuację gospodarczą wprowadzone, izba p.-h. w Sosnowcu pragnie wykazać, że o ileby miało przyjść do wprowadzenia ubezpieczenia na starość, wówczas byłoby ze wszechmiar pożądane oparcie tego działu ubezpieczeń na propagowanych przez nią zasadach oszczędności przymusowej i częściowego ubezpieczenia.

Przez ubezpieczenie na starość rozumieć należy ubezpieczenie, które zapewnia rentę: pracownikowi, który przerwał pracę z powodu doświadczenia określonego wieku (60—65 lat), lub z powodu przedwczesnej niezdolności do pracy (ale nie wywołanej nieszczęśliwym wypadkiem), dalej: rentę wdowie i sierotom po pracowniku ubezpieczonym.

Według projektu polskiego z r. 1927, przeciętna wartość skapitalizowana świadczeń, przypadających na jednostkę wynosi 372,18 zł, jeżeli liczyć procentowo, tj. uważać zarobek roczny ubezpieczonego za = 100 zł. Aby zostać uprawnionym do tych świadczeń starych, ubezpieczony powinien opłacać od 18 do 65 roku życia składkę ubezpieczeniową w wysokości 6,5 proc. zarobku.

Tymczasem izba p.-h. w Sosnowcu wykazuje, że 6,5 proc. zarobku składane w końcu każdego miesiąca do kasy oszczędności na 5 od sta daje po ukończeniu analogicznego okresu (18 do 65 lat życia) 1.047,76 zł, licząc zarobek roczny = 100 zł. Przy zarobku rocznym 1.000 zł ta sama cyfra wyniesie zł 10.477,60, przy zarobku 2.000 zł — 20.955,20 zł itd. Widzimy przeto, że cyfry, osiągnięte drogą oszczędności, są niemal trzy razy wyższe od analogicznych cyfr, reprezentujących skapitalizowaną przeciętną wartość świadczeń dla starca.

Biorąc jednak pod uwagę, że nagromadzone oszczędności dają dostateczne zabezpieczenie dopiero dla najwyższych lat życia, że natomiast dla niższych lat korzystniejszy jest system ubezpieczeniowy, izba p.-h. w Sosnowcu proponuje częściowe ubezpieczenie dla tych, którzy stali się inwalidami przed ukończeniem 55 lat życia, a mianowicie na zasadach następujących:

Ubezpieczonym, którzy stali się inwalidami przed ukończeniem 45 lat życia przysługuje renta inwalidzka i dodatek dla nieletnich dzieci w wysokości 40 proc. zarobku i 1/10 tej renty na każde dziecko. Ta renta nazywa się zasadniczą. Tym, którzy stali się inwalidami w 47 roku życia, przysługuje 90 proc. renty zasadniczej, dalej zaś: w 50 roku — 50 proc., w 52 roku — 40 proc., w 54 roku 20 proc., a w 55 roku — 10 proc. Ponadto przysługuje inwalidzie prawo do podjęcia całego kapitału oszczędnościowego.

Ubezpieczenie częściowe skutkowałoby przeto tylko do ukończenia 55 lat życia, powyżej tej granicy wieku pracownik nie otrzymałby już renty inwalidzkiej, a jedynie kapitał oszczędnościowy. (C. d. n.)

*) por. nr. nr. 236, 240, 242 i 246 „Dziennik Gosp. K. P.”

Krótkie informacje gospodarcze

— Dyrekcja fabryki szkła w Zawierciu wypowiedziała pracę wszystkim robotnikom, proponując im ponowne przyjęcie do pracy po obniżeniu płac o 70 procent.

— Rosja czyni wysiłki w celu powiększenia eksportu masła. Ostatnio sprzedawane było masło sowieckie w Londynie po 98 funtów szt. za tonnę, to znaczy taniej, aniżeli masło nowozelandzkie.

— Donoszą z Rzymu, że subskrypcja na włoskie bony skarbowe, która zakończona została 27 maja br., wyniosła około 5 miliardów lirów, czyli przekroczyła o 1 miliard lirów sumę wyłożoną do subskrypcji.

— Międzynarodowa komisja do spraw przemysłu i handlu djamentami wniosła zarządzenie, dotyczące ograniczenia produkcji djamentów.

— Zarząd poczt egipskich podwyższył maksimum kwoty przekazów między Polską a Egiptem z 20 funtów egipskich do 40 f. e.

— Federal Reserve Bank w Kansas-City obniżył stopę redyskonta z 3% do 3 proc.

Wyniki Międzynar. Targów Poznańskich

W sprawozdaniu miesięcznym poznańskiej Izby przemysłowo-handlowej czytamy następujące uwagi o wynikach tegorocznych Targów Poznańskich.

Decyzja odbycia tegorocznych X Międzynarodowych Targów Poznańskich — mimo pesymistycznych nastrojów wśród niektórych sfer gospodarczych, ze względu na panujący w Polsce silny kryzys ekonomiczny — wypłynęła z następujących momentów. Przerwa w Targach w roku 1929 z powodu P. W. K. była z punktu widzenia Targów niekorzystna; chodzilo dalej o zaakcentowanie, że nawet w najbardziej ciężkich okolicznościach gospodarczych, Targi swą rolę odgrywają i firmom swą pomocą służą. Z tem się wiąże konieczność utrzymania Targów jako zjawiska perjodycznego, które w pewnych dziedzinach handlu stwarza możliwość unormowanych sezonowych zakupów w miejscu, w którym konkurencja wytwarza najniższe ceny na najlepszy towar. Drugą racją, dla której zarząd Targów starał się niedopuszczyć nawet do dyskusji w tej sprawie było, że drugie nieodbycie Targów odebrałoby Targom Poznańskim prawo do używania tytułu Międzynarodowych w myśl statutu Związku Targów Międzynarodowych, w którego zarządzie są również Targi Poznańskie.

W roku bieżącym w propagandzie Targów wzięły udział wszystkie instytucje gospodarcze z Izby przemysłowo-handlową w Poznaniu na czele. Poza tem uruchomiono propagandę za pomocą całego szeregu druków, które zostały rozesłane indywidualnie do 92.000 osób. Plakaty i broszurę ogólną wydano w 9-ciu językach; rozesłano 79 komunikatów, 26 artykułów i 18 wywiadów 151 czasopiśmie. Oprócz tego napisano 16 specjalnych artykułów do pism fachowych. Warto zaznaczyć, że wspólnie z ministrem zagr. i min. przem. i handlu opracowano na dłuższe lata projekt akcji propagandowej na rzecz Targów przez konsulaty. Akcja ta, której wyniki zaczęły się ukazywać w przededniu Targów, rozwija się nadal pomyślnie.

Ułgi transportowe uzyskały Targi w roku bieżącym w 14 państwach.

Udział zagranicy, który w ostatnich normalnych Targach roku 1928 wynosił 42 proc., spadł na 24,5 proc. Na pierwsze miejsce wysunęła się Czechosłowacja z 20,8 proc. wystawców, na drugie Austria z 18,5 proc., na trzecie Niemcy z 17,6 proc.; na

wolne miasto Gdańsk przypada 3 proc. wystawców. Ogółem były reprezentowane firmy z 19 państw.

W udziale województw widzimy również pewne zmiany, a mianowicie ogromne zmniejszenie udziału Łodzi, a zwiększenie udziału Warszawy. Udział procentowy 3-ch pierwszych województw wyglądał następująco: woj. poznańskie — 48,5 proc., woj. warszawskie 21,4 proc., woj. krakowskie 10 proc.

Słabiej niż zwykle obestane były dwa działy, t. j. dział maszyn rolniczych i dział maszyn do obróbki metali, które na wolny rynek, jakim są Targi, przychodziły wówczas, gdy rolnictwo było zasobne w kapitały i nowe warsztaty stale wzrastały.

Powierzchnia zajęta pod ekspozycje w X. M. T. P. wynosiła ca 17.000 m², na ogólną powierzchnię, jaką Targi rozporządzają 45.200 m².

Liczba zwiedzających przekroczyła cyfrę 60.000.

Jeżeli chodzi o obroty, to niewiele więcej tylko 10 proc. firm, biorących udział w Targach, żadnych transakcyj nie zrobiło. Ilościowo największą ilość transakcyj zawarto w dziale spożywczym. W transakcjach potencjalnych poważne zainteresowanie okazały Szwecja i Holandia.

Reasumując wyniki tegorocznych Targów, należy stwierdzić, że mimo tak silnego kryzysu, w jakim się znajduje życie gospodarcze, Targi zdolały zainteresować zagranicę produkcją krajową, ułatwić zawarcie szeregu transakcyj i otrzymanie zamówień, — temsamem przyczyniły się do częściowego odprężenia sytuacji w niektórych przedsiębiorstwach.

W związku z przyszłymi Targami daje się zauważyć duże zainteresowanie ze strony Niemiec, skąd otrzymano 408 zgłoszeń, uwarunkowanych ratyfikacją traktatu handlowego przez Niemcy. Na fakt ten zwrócono uwagę kół gospodarczych Czechosłowacji, Austrii, Francji i Belgii oraz Anglii i Stanów Zjedn. Nie ulega przeto wątpliwości, że przyszłe Targi będą widownią konkurencyjnego wzmaganie się przemysłu krajowego z obcym, a w szczególności przemysłu niemieckiego z przemysłem innych państw, na rzecz których Niemcy przez prowadzenie wojny gospodarczej z Polską, utracili rynek zbytu.

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę maja br. wykazuje zapas złota 567 milj. 585 tys. zł., tj. o 60 tys. więcej, niż w poprzedniej dekadzie. Pieniądze i należności zagraniczne zaliczone do pokrycia wzrosły o 16 milj. 754 tys. zł. do sumy 256 milj. 438 tys. zł., niezaliczone do pokrycia zmniejszyły się o 2 milj. 740 tys. zł. do sumy 99 milj. 92 tys. zł. Portfel wekslowy wykazuje zwiększenie o 19 milj. 24 tys. zł. i wynosi 541 milj. 209 tys. zł. Pożyczki zastawowe wzrosły o 5 milj. 470 tys. zł. i wynoszą 76 milj. 690 tys. zł. Inne aktywa zmniejszyły się o 25 milj. 894 tys. zł. i wynoszą 121 milj. 550 tys. zł. W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań zmniejszyła się o 69 milj. 436 tys. zł. (206 milj. 442 tys. zł.) Obieg biletów bankowych zwiększył się o 80 milj. 324 tys. zł. (1.222 milj. 339 tys. zł.) Stosunek procentowy pokrycia obrotów biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłączone złotem wynosi 39,72 proc. (9,72 proc. ponad pokrycie statutowe), pokrycie kruszcowo - walutowe wzrosło do 57,67 proc. (17,67 proc. ponad pokrycie statutowe), wreszcie pokrycie złotem samego tylko obiegu biletów bankowych wynosi 46,43 proc. Stopa dyskontowa Banku 7½ proc., lombardowa 8½ proc.

(k) Sytuacja w bankach Polski zachodniej. Cyfry bilansowe 10-ciu banków związkowych Polski zachodniej w obecnym okresie wykazują już wpływ przedwzrostu, który od szeregu lat wywołuje w tej dziedzinie sezonowe napięcie na rynku pieniężnym, objawiające się w pewnym odplywie wkładów i większym wykorzystaniu kredytów na otwartym rachunku. Ogólna suma wkładów i pozostałości w rachunkach bieżących — bez rachunków z bankami — obniżyła się w marcu i kwietniu łącznie o ca. 8 proc. do sumy 225,5 milj. zł., z czego na wkłady terminowe przypada 128,4 milj. zł., a na wkłady a vista i rachunki bieżące 97,1 milj. zł. Ubytek wkładów nie miał wpływu na redukcję kredytów; suma weksli zdykontowanych w związku z zastojem w obrotach gospodarczych zmniejszyła się

wprawdzie o ca. 7,5 milj. zł. do sumy 205,6 milj. zł., lecz klientela czerpała w szerszej mierze z kredytów na otwartym rachunku, które wzrosły o ca. 9 milj. do 250, 1 milj. zł., a banki wykorzystywały ze swej strony wolne redyskonto (suma weksli redyskontowanych wynosiła pod koniec kwietnia 130,7 milj. zł.) nie osłabiając przytem swego pogotowia kasowego, które łącznie z walutami zagranicznymi zwiększyło się z 12,5 na 14,7 milj. zł.

(k) O nową emisję listów zastawnych Tow. Kredytowego Przemysłu Polskiego. Wobec wyczerpywania się bieżącej emisji listów i bardzo znacznego napływu zgłoszeń przemysłowców o pożyczki, Towarzystwo Kredytowe Przemysłu Polskiego wszczęło starania o uzyskanie zgody ministerstwa skarbu na nową emisję gwarantowanych przez skarbu państwa listów zastawnych, składając podanie jeszcze w dn. 1. II. 1928 r. Sfery przemysłowe skarżą się, że starania te, usilnie i stale ponawiane zarówno przez władze Towarzystwa, jak i przez inne instytucje, nie odniosły dotąd skutku.

(k) Otwarcie pierwszej w Polsce wystawy chałupniczej. W dniu 31 maja p. minister pracy i opieki społecznej dokonał w Warszawie otwarcia pierwszej wystawy pracy chałupniczej. Celem wystawy jest zapoznanie społeczeństwa z całokształtem i warunkami pracy chałupniczej. Cyfry statystyczne, dotyczące warunków tej pracy i plac sprawiają wrażenie przynębiające. Zdaniem jednego z dzienników warszawskich należałoby wystawę nazwać pokazem niesłychanego wysiłku pracy ludzkiej. Organizatorowie wystawy pragną zaznajomić społeczeństwo z losem przeszło 300.000 obywateli w Polsce i obudzić dla nich zainteresowanie.

(k) Zbyt eksportowych sadzeniaków ziemniaczanych. Dnia 28. maja br. utworzony został przy Wielkopolskim Związku Zawodowym hodowców i wytwórców nasion i ziemniaków siewnych „Cereleta”, Poznań, ul. Mickiewicza 33, oddział ziemniaczany, którego zadaniem jest organizacja producentów eksportowych sadzeniaków ziemniaczanych i zbyt tychże. W tym celu

oddział ziemniaczany przystępuje do nawiązania kontaktu z organizacjami francuskimi, mając w ten sposób poważne widoki na zbyt sadzeniaków na najdogodniejszych warunkach. Sadzeniaki te będą zaopatrywane w specjalne kartki uznaniowe, wydawane na zlecenie min. rolnictwa. Producentom, pragnącym korzystać z tych dogodności, poleca się zapisać poprzednio na członków oddziału ziemniaczanego przy Związku „Cereleta”, który prawdopodobnie uzyska przywilej przy eksporcie kwalifikowanych sadzeniaków. Wnioski o przystąpienie należy zgłosić najpóźniej do dn. 12. czerwca. Uznawanie eksportowych sadzeniaków ziemniaczanych zgłaszających się producentów wykonywa Wielkopolska Izba Rolnicza, za pośrednictwem wydziału nasiennego, dokąd należy się zwracać o dostarczenie formularzy wniosków i bliższe objaśnienia w powyższej sprawie.

(k) Przed powszechnym spisem ludności. W grudniu b. r. ma się odbyć drugi powszechny spis ludności. W związku z tem przeprowadza się obecnie na obszarze całego państwa przez gminy miejskie i wiejskie spis wszystkich miejscowości i osiedli, których ogólna liczba sięga około 150.000.

(k) Towarzystwo Ubezpieczeń „Europa” S. A. w Warszawie. Pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej p. inż. Artura Machlejdja odbyło się walne zgromadzenie akcjonariuszy Towarzystwa Ubezpieczeń „Europa”. Ze zwołanego przez prezesa Zarządu p. H. Wieczorkowskiego sprawozdania z działalności za 1930 r. wynika że Tcw. „Europa” pomimo trudności, związanych z przesileniem gospodarczym, wykazało w roku sprawozdawczym dalszy postęp w rozszerzeniu swej działalności, co znać po przyroście rezerw ubezpieczeniowych, które wzrosły do sumy zł. 8.039.195.61. Zbiór składek wyniósł zł. 4.030.875.21. Suma zawartych ważnych ubezpieczeń dosięgła w końcu 1930 r. kwoty zł. 90.137.186. Suma bilansowa wzrosła do zł. 11.465.984.37 oraz suma r-ku ubezpieczeń na życie do kwoty zł. 14.810.104.99. Pomimo niewykazania zysków do podziału między akcjonariuszy z powodu odłożenia znacznej kwoty na wątpliwe należności, walne zgromadzenie przyznało ubezpieczonym w T-wie dywidendę za 1930 r. w wysokości 10%. Po przeprowadzeniu wyborów skład władz T-wa jest następujący: radę nadzorczą stanowią: pp. prezes inż. Artur Machlejd, wiceprezes sędzia Józef Wegner, członkowie: senator St. Perzyński, senator dr. Wyrostek i mec. Br. Łącki. W skład zarządu wchodzi: pp. prezes H. Wieczorkowski, wiceprezes senator J. Poczetowski, członkowie: J. Machlejd, i J. Gójd.

Z ZAGRANICY

(z) Produkcja zboża odpornego na mróz. Departament rolnictwa Stanów Zjednoczonych A. P. oraz uniwersytety w Illinois i Wisconsin prowadzą pracę nad wyhodowaniem gatunku zboża, uodpornionego na zimno. Hodowla odpowiedniego nasion odbywa się przy pomocy skomplikowanych aparatów, które przy pomocy elektryczności wytwarzają coraz niższą temperaturę. Zmierzają w ten sposób zboże, będzie mogło być uprawiane w okolicach, które dotąd były uważane za nienadające się do produkcji zbóż. Przypuszczają, że przy stosowaniu selekcyjnych nasion oraz odpowiedniej uprawy uda się wytworzyć macierzysty typ odpornego na mrozy nasienia. Według jednego z pism amerykańskich, na folwarku koło Bloomington został już wytworzony gatunek żyta, które wytrzymuje temperaturę 9 stopni niższej zera po kilka godzin każdej nocy.

(z) Protekcjonizm celny we Francji. Otwarcie sesji parlamentu francuskiego przyniosło — jak donosi „L'Information” — nowe projekty ustaw o podniesieniu stawek celnych. Pierwszy projekt ma na celu podniesienie cla od żyta w ziarnie z 21 na 35 fr. i od maki żytniej z 35 na 70 fr. Drugi projekt ustawy przewiduje podwojenie generalnej stawki cla od wytworów rybactwa (świeżych lub w konserwach) i podwyżkę stawek generalnych i minimalnych od konserw jarzyn i owoców. Ze strony posłów wpłynął wniosek o podwyższenie cel od porcelany w celu ochrony przed konkurencją czeską, niemiecką i japońską.

(z) Rząd amerykański zaclaga pożyczkę. Rząd Stanów Zjednoczonych zamierza w związku z deficytem budżetowym, wynoszącym 1.200 milj. dol., — wyłożyć w lipcu do publicznej subskrypcji długoterminową pożyczkę związkową w kwocie 1 miljarda dolarów.

(z) Dumping pszeniczny Stanów Zjednoczonych. Federal Farm Board wystąpił z projektem, według którego 25 proc. zbiorów pszenicy zostanie zakupione dla celów eksportowych, co będzie stanowiło około 270 milj. buszli. Pozostałe 75 proc. ma być sprzedane na rynku wewnętrznym przyciemnieniu. Pszenica, sprzedawana na rynku krajowym, ma być obciążona t. zw. opłatą wyrównawczą. Sumy stał powstałe zostaną zużyte na umożliwienie wywozu „po cenach światowych”, na która, oczywiście, oddziału deptrymując zarówno ołbrzymia ilość ziarna, przeznaczoną na eksport, jak i przewidywane opłaty wyrównawcze. Cały pomysł jest dumpingiem w najczystszej formie. Czy rząd zgodzi się na projekty Federal Farm Board'u, dotąd niewiadomo.

Nikodem Muszyński zdobył podczas zawodów w strzelaniu o godność króla kurkowego tytuł pierwszego rycerza

Podróż na księżyc — nie jest mrzonką

Lot przez Atlantyk w kilkanaście minut.

Wspaniała i pomysłna próba prof. Picarda przedostania się do stratosfery stawia ponownie na porządku dziennym sprawę komunikacji rakietowej. Czy jest ona mrzonką? Bynajmniej! Dzisiejsze udoskonalenia techniczne i chemiczne czynią komunikację międzyplanetarną prawie możliwą.

W Stanach Zjednoczonych powstało naukowe „Amerykańskie Stowarzyszenie Międzyplanetarne”, którego najwybitniejszy członek, znany fizyk G. Edward Pendray, zapowiada, że nie daleko, jak za lat 10, będziemy podróżowali na księżyc. Z utopii Juliusza Verne'a zrealizowaliśmy już wszystkie, poczynając od cięższych od powietrza samolotów — sama myśl o tem była niegdyś dla ludzi nauki kwalifikacją do szpitala dla umysłowo chorych, — a kończąc na podwodnej łodzi, radju i telewizji. Niema też więcej utopii w tej dziedzinie, a najśmielsza fantazja nie zdoła przewidzieć, czego może dokonać umysł ludzki.

Jeżeli przeto wyjazd na księżyc lub na Marsa nastąpić mógłby dopiero za lat kilkanaście, to już w każdym razie próby komunikacji rakietowej skrócić mogą komunikację wokół kuli ziemskiej do minimum. Wymiana poczty pomiędzy Ameryką a Europą trwałaby za pomocą rakiety tylko 22 minuty! „Urzeczywistnienie tego pomysłu nie jest już nawet kwestją lat, lecz raczej miesięcy”. — twierdzi p. Pendray.

Pomysł zastosowania rakiet do lotu powietrznego powstał przed dwoma zaledwie laty w umyśle prof. Goddarda, wykładającego fizykę na uniwersytecie w Rochester. Po wieloletnich eksperymentach prof. Goddard doszedł do wniosku, że posuwać się w przestrzeni międzyplanetarnej będzie mógł tylko taki samolot, który będzie posiadał własną energię, nie opartą ani o powietrze, ani też o siłę ciężenia. Chodziło więc o zastosowanie motoru o potężnej energii i potężnej armaty (zajmującego przytem niewiele miejsca). Pierwotne pomysły nadania rakiecie rozprędu przez wystrzelenie z potężnej armaty zostały ponieczone, gdyż nie na długo wystarcząłyby energii. Prof. Goddard zastosował natomiast silny materiał wybuchowy w stanie płynnym, opierając się na kolejnych wybuchach wewnątrz aparatury rakietowej, umożliwiających posuwanie się samolotu w przestrzeni z ogromną szybkością.

Pierwszą próbę lotu rakietowego uskutecznił prof. Goddard 17 lipca 1929 r., wysyłając w przestrzeń swą raketę, zaopatrzoną w materiał wybuchowy, termometr, barometr, przyrządy do pomiarów wysokości itp., jakoteż w spadochron. Rakietę ułożył się zaledwie na wysokość 1000 stóp, lecz eksperyment ten potwierdził wszelkie założenia prof. Goddarda. W porównaniu z pierwszym 8-minutowym lotem braci Wright był to sukces znacznie większy.

Idea prof. Goddarda kontynuowali i rozwijali Niemcy: Sanders, Opel, dr. Heylant i prof. Oberth; płynne materiały wybuchowe ulepszano i dostosowano do potrzeb rakietowej komunikacji. W Ameryce współpracował z Goddardem dr. Abbott, a zmarły niedawno milioner Guggenheim ofiarował 100 tysięcy dolarów na prace eksperymentalne. Bliższy udział w tych pracach bierze płk. Charles Lindbergh i cały szereg uczonych.

Pierwszy lot rakietowy odbędzie się już w najbliższym czasie. Wynalazcy nie zamierzają ryzykować w pierwszym okresie życia ludzkiego, to też rakietę wyposażą nie będą samopas. Mają osiągnąć wysokość ponad 1000 km., szybkość zaś ruchu rakiet obliczona jest na 45 km. na sekundę. Odległość pomiędzy Ameryką a Europą przebyta byłaby w ciągu kilkunastu minut.

Zbytecznym jest dowodzić, jaki przewrót przawiłaby komunikacja rakietowa w ży-

ciu ludzkim. Przestrzeń na kuli ziemskiej znikłaby i pasażerowie mogliby w ciągu dnia zwiedzić wszystkie części świata.

Przed ludzkością otwierają się niezbadane możliwości komunikacji międzyplanetarnej. Nie są to już utopje powieściopisarza-fantasty, lecz ścisłe i dokładne obliczenia, dokonane przez fizyków i chemików. Żyjemy w przededniu wielkiej chwili, która zmienić może strukturę życia ludzkiego, gospodarki i stroju na tydzień lat. I. h.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Sobota, dnia 6 czerwca 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 7.00 gimnastyka poranna; godz. 7.15 gazeta poranna; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 komunikaty; godz. 17.15 tkactwo bez warsztatu; godz. 17.30 „Otwarte oczy na wschód”; godz. 17.45 odczyt o dziennikarstwie; godz. 18.00 transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy w Wilnie; godz. 19.00 koncert wokalny; wykonawcy: Chór nauczycielski pod batutą prof. Janusza Nowaka, Elżbieta Daniel (sopran), prof. Marjan Sauer (akomp.); godz. 19.45 zagadnienia społeczno-wychowawcze; godzina 20.00 porady prawnicze; godz. 20.30 koncert wieczorny (transmisja z Warszawy); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty; godz. 22.15 utwory Chopina (transmisja z Warszawy); godzina 22.35 gawęda reporterska; godzina 22.50 muzyka taneczna z cukierni „Polo-nja”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 15.25 „Przegląd wydawnictw periodycznych”; godz. 15.45 wiadomości wojskowe dla wszystkich; godzina 16.00 program dla dzieci; godz. 16.25 „Kącik dla młodych talentów muzycznych”; godzina 16.55 „Poradnictwo zawodowe wogóle”; godz. 17.15 muzyka gramofonowa; godzina 17.35 „Odrodzona literatura bułgarska”; godz. 18.00 nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie; godz. 19.20 muzyka gramofonowa; godz. 19.40 skrzynka pocztowa rolnicza; godz. 20.00 Prasowy Dziennik Radjowy; godz. 20.15 feljton: „Trzy stolice”; godzina 20.30 włoska muzyka lekka; godz. 22.00 „Na widnokręgu”; godz. 22.15 utwory Chopina w wyk. Pawła Lewickiego; godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 14.00 gramofon, 16.30 koncert, 20.30 muzyka lekka. **Budapeszt** (550 m) 19.30 „Mignon” op. Thomasa; **Wiedeń** (516 m) 20.00 słuchowisko, 22.20 koncert; **Rzym** (441 m) „L'Amico Fritz” op. Mascagni'ego.

Niedziela, dnia 7 czerwca 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 9.00 koncert poranny w wyk. klubu mandolinistów „Chopin” pod batutą p. Zenona Szemborskiego; godzina 9.30 gazeta poranna; godzina 10.15 transmisja nabożeństwa z Piekar Wielkich na Górnym Śląsku; godz. 12.05 „Co rolnik o nawozach sztucznych wiedzieć powinien”; godzina 12.25 „Dochodowa kultura krzewów owocowych”; godz. 12.45 „Jubileuszowa Wystawa pracy kobiet”; godzina 13.10 „Chwilka lotnicza”; godz. 17.00 koncert gramofonowy z prelekcją p. Busiakiewicza; godz. 18.00 twórczość Jerzego Bandrowskiego; godz. 18.15 audycja dla dzieci w wyk. p. Wandy Trojanowskiej; godzina 18.45 koncert popularny Radja Poznańskiego; godz. 20.00 „Psałterz Marjański powrócił do Polski”; godz. 20.15 koncert wieczorny (transmisja z Warszawy); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty; godz. 22.15 muzyka taneczna z „Cukierni Nowej”.

Warszawa (1412 m) godz. 10.15 transmisja nabożeństwa z Piekar Wielkich; godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 13.40 „Rodzina wojskowa”; godz. 14.10 „Skrzynka pocztowa”; godz. 14.35 „Zwiedzajmy polojowiska z 1831 r.”; godz. 15.00 „Z przysposobienia rolniczego”; godz. 15.30 „Handel rolniczy w ostatnim okresie”; godz. 16.00 „Poplony i międzyplony”; godz. 16.40 program dla dzieci starszych; godz. 17.10 komunikat „Z przed stu lat”; godz. 17.15 koncert popołudniowy; godz. 18.20 transmisja rozgrywek o Puchar Narodów z Międzynarodowych Konkursów Hipicznych w Łazienkach; godz. 19.40 pogadanka radiotelegraficzna; godz. 20.00 „Psałterz florjański powrócił do Polski”; godz. 20.15 koncert wieczorny — wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warszawskiej pod dyrekcją Kazimierza Wilkomirskiego, Halina Dudzićówna (sopran), Andrzej Bromke (trąbka) i Ludwik Urstein (akomp.); godz. 22.00 feljton „Manja twórczości Adama Mickiewicza”; godz. 22.15 koncert solistów — wykonawcy: Władysław Wochniak, St. Tawroszewicz, Miecz. Halik i Ludwik Urstein (akomp.); godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 14.30 koncert, 16.30 koncert, 19.30 „Siła przeznaczenia” op. Verdiego; **Budapeszt** (550 m) 19.10 koncert, 20.30 transmisja z teatru; **Wiedeń** (516 m) 19.30 „Madame Favart” op. kom. Offenbacha, 22.10 muzyka taneczna; **Medjolan** (501 m) „Germanja” op. Franchetti'ego; **Rzym** (441 m) 20.40 koncert włosko-amerykański; **Praga** (486 m) 20.00 „Rigoletto” op. Verdiego z płyt.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Baczność Dziesiątacy!** Zebranie miesięczne odbędzie się 5 bm. o godzinie 1930 w lokalu p. Jarockiej.

— **Komitet Towarzystw dziel. Łazarz-Górczyn** prosi wszystkich prezesów oraz sekretarzy o przybycie 5 bm. o godz. 19 do lokalu Czytelni Ludowych, ul. Matejki 39.

ZWIASTUNY ŚMIĘRCI

Muchy szerzą niebezpieczne choroby. Rozmnażanie się much sprzyja rozwojowi epidemii tyfusu, która zanika w okresie zimowym, gdy muchy giną. Celem samoobrony należy je wyniszczyć, rozpylając Flit.

Flit niszczy doszczętnie muchy, komary, pchły, mrówki, mole, pluskwy, karaluchy oraz ich zarodki. Rozpylony Flit, aczkolwiek zabójczy dla owadów, jest zupełnie nieszkodliwym dla ludzi. Łatwy w użyciu. Nie płami. Flit nie należy porównywać do innych środków na owady. Żądajcie żółtej blaszanki z czarną opaską, wystrzegając się naśladownictw.

Rozpylajmy

FLIT

Oryginalny Flit sprzedawany jest wyłącznie w hermetycznie zamkniętych blaszankach.

217 11 450

— **Stow. Absolwentów przy III szkole wydziałowej w Poznaniu.** W niedzielę, 7 bm. wycieczka do Strzeszyna. Zbiórka przy ul. Stromej o godz. 5.30 rano.

— **Wielkop. Tow. Hodowców Kanarków.** Zebranie plenarne odbędzie się 6 bm. o godz. 19 w lokalu p. Switalskiego, ul. Podgórna.

— **Związek Wermistrzów Polskich.** Zebranie plenarne odbędzie się 6 bm. o godz. 19 w lokalu posiedzeń przy ul. Wronieckiej 13.

— **Tow. Obywateli Polaków z Obczyzny.** Nadzwyczajne zebranie odbędzie się 6-go bm. o godz. 20 u p. Jarockiej, ul. Masztalarska 8 a.

— **Tow. Powstańców i Wojaków Poznań-Dębiec** bierze dnia 6 bm. gremjalny udział w procesji Bożego Ciała na Dębcu. Zbiórka w lokalu zebrania o godz. 17. Po procesji odbędzie się zebranie plenarne.

— **Zrzeszenie Związków Zawodowych Automobilistów Rzeczypospolitej Polskiej** (filja Poznań) zwołuje na sobotę, 6 bm. zebranie plenarne na sali p. Jaszyska, ul. Kraszewskiego 16.

— **Zw. Kotlarzy miedzi z siedzibą w Poznaniu.** Zebranie odbędzie się w sobotę, dnia 6 bm. o godz. 19 w lokalu p. Sikory, ul. Cieszkowskiego 7.

— **Tow. Marynarzy Rezerwy w Poznaniu.** Zebranie miesięczne odbędzie się 6 bm. o godz. 20 na sali p. Jarockiej, ulica Masztalarska 8.

— **Zw. Pomocników Tapicerów i Dekoratorów.** Zebranie plenarne odbędzie się 6 bm. o godz. 19 w lokalu p. Kubisza, św. Wojciech 1.

— **K. S. „Olimpia”.** Zebranie plenarne odbędzie się 6 bm. o godz. 20 w sali Domu Rzemieślniczego, ul. Fr. Ratajczaka.

— **Związek Tech.-Dentystów Z. Z. R. P. Koło Poznań.** Zebranie plenarne odbędzie się 6 bm. w salce zebrania p. Jarockiej, ul. Masztalarska 8.

— **Zespół Amatorski Pracowników Kolejowych.** Zebranie odbędzie się 6 bm. w kasylnie warsztatowej ul. Robocza.

— **Grono Samokształcących „Jedność”.** Zebranie plenarne odbędzie się 6 bm. o godz. 20 w lokalu p. Cyrankowskiego.

— **Sodalija Marjańska Akademickich U. P.** Ważne zebranie jest odwołane. Sodaliska biorą udział w procesji. Zbiórka przy ul. Jezuickiej o godz. 8.30.

— **Sekcja szermiercza A. Z. S.** Tradycyjne rozdanie nagród nastąpi w sobotę, 6 bm. o godz. 20 w malej sali „Boulevard”, plac Nowomiejski.

— **„Żeglarski Morski”.** Zebranie plenarne odbędzie się 6 bm. o godz. 20 w lokalu p. Sobczaka, ul. Marsz. Focha 64.

— **Tow. Przemysł „Jedność” pod wezwaniem św. Antoniego w Poznaniu** zwa wszystkich członków do gremjalnego wzięcia udziału ze sztandarem w uroczystej procesji Bożego Ciała parafji Farnej w niedzielę, 7 bm. Zbiórka punktualnie o godz. 8 w lokalu posiedzeń p. Ograbowicza, ul. Ślusarska 6

— **Cech Murarzy.** Zebranie miesięczne odbędzie się 7 bm. o godz. 11 w lokalu p. Ograbowicza, ul. Ślusarska 6.

— **Tow. Powstańców i Wojaków im. śp. Fr. Ratajczaka — Poznań Śródmieście.** Zbiórka wszystkich członków celem wzięcia udziału w procesji Franciszkańskiej, w niedzielę, 7 bm. o godz. 15 przed nowym ratuszem.

— **Tow. Zjedn. Malarzy, Laktorników i Pozłotników w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 7 bm. o godz. 14 w lokalu posiedzeń p. Ograbowicza, ul. Ślusarska 6. „Ul”.

— **Związek Inwalidów Cywilnych.** Zebranie odbędzie się 7 bm. o godz. 16 w sali p. Bohnowej, ul. Marsz. Focha 85.

— **Okręg I Towarzystw Uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918-19** wzywa, aby w dniu 7 bm. stawiły na procesji farną swe poczty sztandarowe i członków. Zbiórka o godz. 8 przy Zamku.

— **I. Poznańskie Zjednoczone Amatorskie Towarzystwa Hodowli Kanarków.** Zebranie miesięczne odbędzie się 7 bm. o godzinie 10 w lokalu „Pawilon” przy ulicy Podgórznej.

— **Koło Śpiew. „Gęźba” Poznań-Winia**ry urządza 7 bm. o godz. 15 wycieczkę familijną do ogrodu p. Kotlińskiego przy Szosie Obornickiej.

— **Wydział Czeladzi Krawieckiej.** Zebranie czeladników, zatrudnionych u mistrzów cechowych, odbędzie się 8 bm. o godz. 20 w sali p. Beyerowej, plac Bernardyński.

— **Zjednoczenie Pracowników Rzemieślniczych — sekcja kowalska.** Zebranie plenarne odbędzie się 8 bm. o godz. 20 w kasylnie Domu Rzemieślniczego.

— **Chór kościelny parafji św. Jana.** Zebranie plenarne odbędzie się 8 bm. o godzinie 19.30 w sali parafjalnej.

— **Tow. Hodowców Golebi Pocztowych „Dobry Lot” — Poznań Stare Miasto.** Zebranie odbędzie się 9 bm. o godz. 19 u p. Pohla, Chwaliszewo 37.

— **Tow. Powstańców i Wojaków im. ks. Iga. Skorupki — Poznań-Wilda.** Zebranie odbędzie się 10 bm. o godz. 19 w lokalu Dwór Strzelecki, ul. Kilińskiego 15.

— **Tow. „Jedność” pod wezwaniem św. Stanisława w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 10 bm. o godz. 18.30 u p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej 8.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Zdzisław Surma, 6 mies. Aleksander Pytlński, kupiec podr., 50 l. Kazimierz Wleky, robotnik, 67 l. Antoni Cwikliński, inwalida, 61 l. Elfyda Cwiklińska, z domu Drescherówna, 54 l. Mieczysław Sikorski, 5 mies. Marja Kurczanka, 6 mies. Eugenia Sewerynowna, służąca, 22 l. Józefa Różniakowa, z domu Wojtczakówna, 67 l. Janina Dzwikowska, z domu Czajńska, 22 l.

SPORT

Gry sportowe

Międzyszkolny turniej o puchar gimn. Wielkopolskiego przyniósł w niedzielę następujące wyniki: gimn. Bergera i gimn. Marcinkowskiego w o. 30:0; gimn. „Marji Magdaleny” i gimn. „Paderewskiego” 25:17 (15:12). Zasłużone zwycięstwo drużyny gimn. Marji Magdaleny, sędziował prof. Sagański. Seminarjum i gimn. „Paderewskiego” II 26:19 (9:7). Rozgrywka z spotkań o puchar pocieszenia, sędziował prof. Hładysz. Dalszy ciąg rozgrywek odbędzie się w niedzielę, 7 bm. na stadionie „Ośrodku”. Grają o godz. 11: gimn. M. Magdaleny — „gimn. Marcinkowskiego”; „Seminarjum” — „Czajkowski II”; „Berger” — „Paderewski”; „Marcinkowski II” — „Mickiewicz” oraz „Czajkowski II” — „gimn. Niemieckie II”.

Hippika

W konkursach armji polskiej pierwsze miejsce zajął por. de Breuil (Fr) na koniach „Popol” i „Vilcome”; błędów 4. Drugim był — kpt. Sałega na „Nelli” i „Marokku”, 8 bł. 3. por. Kulesza na „Olkuszu” i „Vermeuille” 11 bł. 4. por. Rybczyński na „Rabusiu” i „Roksanie”, 12 bł. 5. kpt. Balanda (Fr) na „Bolivard” i „Papillon”, 12 bł. 6. mjr. Antoniewicz na „Jowiszu” i „Oberku”, 12 bł. 7. por. Clavé (Fr), 8. mjr. Kuhn (Szw.), 9. por. Haecyk (Szw.).

Angielskie derby rozegrane w Epsom wygrał jak się spodziewano „Cameronian” (J. Dewarsa pod F. Foxem). 2. „Orpen” (R. A. Jones), 3. „Sandwich” (H. Wragg), 4. „Goyescas” (Elliot).

Kolarstwo

W międzynarodowych zawodach sprinterów w Łodzi zwyciężył w 1 przedbiegu mistrz Niemiec Trauve 13,0, w drugim — wygrał Niemiec Sneider. W finale zwyciężył Trauve przed Puszem. (tel. wł. — wk.)

Lekka atletyka

Kusociński przegrał w Abo na 5000 m. do znakomitego Virtanena; zwycięzca uzyskał czas 14:52, najlepszy w bieżącym roku na tym dystansie. Kusociński przybiegł do mety drugi zupełnie wyczerpany podróżą i zabójczym tempem Virtanena, któremu chciał dotrzymać kroku w słabym czasie 15:17.

Pięciobój, rozegrany w ramach „wiosennego dnia sprawności fizycznej” dał następujące wyniki: 1. Sikorski (AZS) 2525,08 pkt., 2. Świetlik (W) 2159,84 pkt., 3. Sobkiewicz (W) 2086 pkt., 4. Dąbrowski (AZS) 1870,72 pkt., 5. Thamm (W) 1851,37 pkt., 6. Ciemiński (W) 1783,10 pkt. Indywidualnie: skok w dal: 1. Kupś (S) 6,72, 2. Sikorski (AZS), 3. Dutkiewicz (AZS) i Kowalski (A. Z. S.) po 6,18, 5. Thamm (W) 5,93, 6. Skowroński (W) 5,80 m.; oszczep: 1. Świetlik (W) 50,13 m., 2. Dutkiewicz (AZS) 43,70 m., 3. Szmyt (AZS) 40,64 m., 4. Ciemiński (W) 39,23 m., 5. Kowalski (AZS) 38,79 m., 6. Sikorski (AZS); bieg 200 m.: 1. Ciemiński (W) 25,4, Kruszczyński (W) i Kupś (S) 25,5, 5. Radwański (AZS) 25,6, 6. Dąbrowski (AZS) 26 s.; dysk: 1. Kupś (S) 32,21, 2. Dutkiewicz (AZS) 30,95, 3. Świetlik (W) 30,50, 4. Sobkiewicz (W) 30,31, 5. Szrejter (AZS) 29,93, 6. Sikorski (AZS) 28,77 m.; bieg 1500 m.: 1. Dąbrowski (AZS) 5 min. 2,6 s., 2. Kupś (S) 5 min. 3 s., 3. Ziolk, Dereziński I, Dereziński II (W) 5 min. 10,8 s., 6. Szramkiewicz (W) 5 min. 13,3 s. (ig)

Zawody o mistrz. okr. w kl. „C” zweryfikowane zostały w stosunku 1. Warta 31 pkt., 2. AZS 30 pkt., 3. Sokół 13 pkt., 4. SMP 7 pkt. (ig)

Do drużynowych mistrzostw okręgu staje „Sokół” wybitnie wzmocniony 11 czołowymi zawodnikami tutejszego „AZS”. Zobaczmy więc w barwach „Sokoła” obok Tilgnera, Jakubowskiego, Janowskiego, Drzycimskiego, Gancarza, Góralewskiego, Kupsia itd. — Piechocki, Zakrzewskiego, Wespera, Turczyka, Nowopolskiego, Adamskiego, Dąbrowskiego itd. Trzon drużyny „Warty” stanowią Biniakowski, Heljasz, Kruszczyński, Banaszkiewicz, Pawlak, Kędzia, Miałka, Robiński, Iwański, Świetlik, Łaszyk, Stawiński, Gantkowski. Doborowy skład drużyny gwarantuje wysoki poziom zawodów i zaciętą walkę o ostateczne zwycięstwo.

„AZS” i „Dyskobolja” 54: 47. W Grodzku odbyły się zawody lekkoatletyczne pań, w których wyniki techniczne są następujące: 100 m: Radwański (AZS) 11,9, 2.

Piechocki II (AZS) o metr, 3. Turkowski (D), 4. Majcherek (D); 400 m: Piechocki II 57,5, 2. i 3. Chojan (D), Gieysztor (AZS), obaj zawodnicy przybyli razem do mety; 4. Ochla, 300 m: Wlekly (D) 10,04, 2. Michalski (AZS), 3. Ochla, 4. Niesiołowski. 4x100 m: „AZS” 48,1 (w składzie Piechocki II, Kowalski, Gruchalski, Radwański); „Dyskobolja” o 6 metrów. W dal: Gruchalski (AZS) 6,11m, 2. Kowalski 6,10 m, 3. Gronostaj, 4. Borowczyk (D). W wyż: Molicki, 2. Niesiołowski 160, 3. i 4. Borowczyk i Gronostaj. Skok o tyczce: Polus (D) 2,92 m, 2. Gruchalski 2,82 m, (w rozgrywe 2,92), 3. Gronostaj 2,82. Kula: Turkowski (D) 11,07 m, 2. Molicki (AZS) 11,00 m, 3. Wosiński (D), 4. Gruchalski (AZS). Dysk: Turkowski 33,05 m, 2. Wosiński 34,68 m, 3. Molicki 31,09, 4. Kowalski. Oszczep: Maruszcak (D) 44,85, 2. Kowalski 40,85, 3. Molicki 39,54, 4. Hoffman (D). (in)

Drużynowe mistrzostwo stolicy zdobył „AZS” 62 pkt. przed „Polonią” 60,5 pkt., „Legja” 47,5 pkt. i „Warszawianka” 16 pkt. W poszczególnych konkurencjach osiągnięto lepsze wyniki: sztafeta 4x100 AZS 44,1; 3x1000 AZS w sztafecie Pruszkowski, Kuźnicki i Kostrzewski 7:58 rek. polski; 4x400 AZS 3:31,6; 110 pł. Trojanowski (AZS) 15,6; 5000 m Puchalski (L) 16:07; w dal Twardowski (AZS) 6,55; w wyż Twardowski, Płaszczk obaj AZS i Lokajski (Warsz.) po 1,75; tyczka Chelmiński i Płaszczk obaj AZS po 3,20; dysk Bral (L) 38,93, 2. Baran (L) 38,32; kula Siedlecki (L) 11,64, 2. Baran 11,63; oszczep Szydłowski (AZS) 52,80. (tel. wł. — ts.)

Drużynowe mistrzostwo pań śląska zdobył „Stadion” 244 pkt. przed „Pogonią” 214 pkt. Mistrzostwo drużynowe pań zdobyła „Pogoń” 204 pkt. przed „Stadionem” 188 pkt. (tel. wł. — ek.)

W trójboju „Lechji” we Lwowie zwyciężył Szczyński 1932,82 pkt. (tel. wł. — lp.)

Rekord światowy na zawodach w Helsinkach ustalił w biegu na półtorę mili ang. Leheinen (Fin) uzyskując czas 6:42,1. Dotychczasowy rekord Nurmiego w roku 1925 w Los Angeles wynosił 6:42,5. (tel. wł.)

O puchar Davisa

Czechosłowacja i Włochy 3:0. Para czechosłowacka Menzel i Marsalek pokonała parę włoską Morpurgo i del Bono 6:3, 6:4, 6:1. Włosi zrezygnowali z dalszych rozgrywek.

Japonia pokonała Egipt 4:1, przyczem Egipt zdobył jedyny punkt w o.

Anglia w pierwszym dniu spotkania z Południową Afryką wygrała obie walki i prowadzi 2:0.

Pięściarstwo

Reprezentacja Łodzi wyjechała do Czechosłowacji, gdzie rozegra 3 spotkania. W piątek walczy w Brnie, w sobotę w Olomuńcu, a w poniedziałek w Zlinie. (tel. wł. — wk.)

Piłka nożna

Świąteczne wyniki ligowe. Warszawa „Legja” i „Wista” 1:0 (0:0). Gra prowadzona na b. wysokim poziomie i była walką dwóch defensyw. „Legja” okazała się lepszą jako całość a górowała przede wszystkim płynnością. Zawiodł natomiast całkowicie atak „Wisły”. Balcer i Adamek byli unieruchomieni przez Szallera i Nowakowskiego, a środkowa trójka z Reymannem grała b. słabo. Napad „Legji” był lepszy i miał szanse uzyskania kilku punktów. Jedyną bramkę dnia zdobył Nawrot w 12 minucie drugiej połowy, po rzucie wolnym, wykonanym przez Martynę z pod własnej bramki. Sędziował bardzo dobrze p. Nawrocki z Poznania; publiczności — około 7000. (tel. wł. — ts.)

Lwów „ŁKS” i „Lechja” 1:0 (1:0). Lekka przewaga „ŁKS” dla którego bramkę zdobył Herbstreich. Wyróżnił się w „ŁKS” — Miła, w „Lechji” — Pająk. Sędziował p. Schneider z Krakowa. (tel. wł. — lp.)

Kraków „Garbarnia” i „Polonia” 2:0 (2:0). „Polonia” wystąpiła w swym normalnym składzie, „Garbarnia” bez Riesnera, którego zastępował Joks. Do przerwy przewaga „Garbarni” przyczem bramki zdobyli w 35 minucie Smoczek — główka, oraz w 37 min. Maurer z podania Pazurek. Po przerwie dochodzi do głosu „Polonia”, jednakże blada gra jej ataku jak i dobra gra defensywna gospodarzy nie zdołały zmienić wyniku. Zwycięstwo „Garbarni” zasłużone. Sędziował p. Niedziński z Lwowa, publiczności — około 3500. (tel. wł. — ks.)

Liga śląska „AKS” i „Naprzód” Lipiny

3:2 (2:1), „Kolejowe P. W.” i „1 F. C.” 3:3 (1:2), „Siemianowice 07” i „Szturm” Bielsko 3:2 (3:0), „B. B. S. V.” i „Policyjny K. S.” 3:1 (2:0), „Ślask” i „Chorzów” 4:3 (1:2), „Orzeł” i „06 Katowice” 2:1 (1:0). (tel. wł. — ek)

Pływanie

Nowy rekord polski na 200 m. na wznak ustanowił w Warszawie Szrajbmann I uzyskując czas 3:19,6. Dawny 3:20,4 należał do Trytki z „Cracovii” (tel. wł. — ts.)

Tennis

Mistrzostwa Lwowa przyniosły w dalszym ciągu następujące wyniki. Balas i Nawratil 10:6 6:3; Hebda i Balas 6:0, 6:4; gra podwójna: Zichy i Balas — Kuchar i Sthal 6:3, 6:1; Zichy i Balas — Horain i Andrzejewski 6:3, 7:5; Hebda i Nawratil — bracia Kołcz 6:1, 6:4. (tel. wł. — lp.)

Jędrzejowska przegrała w Berlinie w pierwszym spotkaniu z drugorzędną zawodniczką Hammer 0:6, 5:7 i została wyeliminowana. (tel. wł. — rd.)

SKRZYNKĄ DO LISTÓW

— **Przeciw molom** agrestowym podobno skutkuje wtrioł. (ik.)

— **P. Stróżyński, Lubomier.** Już odpowiadaliśmy. Obliczenie jest niełaściwe. Należy się 244 zł, tj 10 proc. wartości złotej, gdyż pożyczki waloryzuje się w tej wysokości po myśli § 10 rozp. wal. (ak.)

— **Edso.** Berlin, Potsdamerstrasse 62. Madryt, Monte Esquina 38, Rzym, Piazza di Spagna 20. (ak.)

— **S. G.** Trudno nam odpowiedzieć na tak ogólnikowe pytanie. Prosimy o konkretną kwestję. Może też tylko odpowiedzieć: urlop, renta przy niezdolności, bezpłatne leczenie w chorobie, wsparcie przy bezrobociu. (ak.)

— **S. S. S.** Ma prawo, o ile chodzi o listy plac. 2) Obowiązuje. 3) Liczy się tylko czas, w którym pracownik miał umowę służbową. W danym razie należy wnieść zażalenie do Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń. 4) Prawo do nałożenia takiej grzywny istnieje i kasy chorych korzystają z tego prawa w sposób, którego nie podobna pochwalić. Radzimy złożyć wniosek o umorzenie grzywny, po wykazaniu, iż chodzi tylko o zaległość dwutygodniową, a nie dwuletnią. (ak.)

— **P. Walenty Wiśniewski.** Postanowienie to nie zgadza się z prawem, co w międzyczasie zostało już wyjaśnione. Zażalenie będzie więc miało powodzenie. (ak.)

— **A. F. Poznań.** Dwa tygodnie. (ak.)

— **Antoni Stelmachowski.** Owszem, podatkowi obrotowemu Pan podlega. (ak.)

— **Urzędnik.** Niech Pan bezwzględnie wnieśli skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Należy załączyć kwit kasy skarbowej na opłatę 20 zł. Skarga musi być podpisana przez adwokata, niekoniecznie w Warszawie. Z motywów najważniejszym jest ten, że zniewaga marszałka Pilsudskiego na terenie b. dz. pruskiej nie stanowi występku służbowego, i nie może być ścigana w drodze postępowania dyscyplinarnego, a jedynie w drodze postępowania sądowego na odpowiedni wniosek. Orzeczenie dyscyplinarne jest motywowane tak źle, że nie sprawi Panu żadnej trudności obalenie go, a Skarb Państwa zapłaci Panu odszkodowanie. (ak.)

— **P. Woźniak, Gniezno.** Sprawa jest dość trudna. O ile bowiem w mieszkaniach, objętych ochroną lokatorów, pobieranie odstępnego jest ustawą zakazane, o tyle co do mieszkań wolnych niema żadnych ograniczeń. W tych warunkach więc należałoby przypuszczać, że owe 500 zł dał Pan jako wynagrodzenie za odstąpienie mieszkania. Może Pan jednak twierdzić, że uważał Pan, iż nie otrzyma Pan wypowiedzenia przez dłuższy czas. Ściśle więc biorąc, może Pan czekać na wyrok eksmisyjny, ew. oświadczyć, że potrąca Pan sobie owe 300 zł na czynsz i podnieść to w procesie. Pewną jednak sprawa ta nie jest. (ak.)

— **Stały abonent.** Może Pan się domagać tytułem odszkodowania zwrotu wszystkich strat rzeczywiście, jakie Pan poniósł, a więc również możności zmniejszenia zarobkowania oraz zmniejszenia emerytury wskutek przedwczesnego ustąpienia ze służby. Natomiast nawiązki Pan domagać się nie może. Nazwisk poszczególnych adwokatów nie podajemy ze względu na zasadniczek. (ak.)

— **P. Antoni Berek, Krotoszyn.** W stosunku do majątności nie ma Pan żadnych

praw, jakkolwiek postępowanie właściciela nie było zbyt przyzwolite. Dobrze, że nie wniósł Pan odwołania od wyroku eksmisyjnego, gdyż powiększyłby Pan sobie tylko koszt a sprawa była z góry przegrana. Jeżeli Pan jest w dalszym ciągu zdolny do pracy, należy postarać się o wsparcie dla bezrobotnych, jeżeli nie, to o rentę. Dalszemi informacjami chętnie służymy. (ak.)

— **P. Stróżyński, Lubomierz.** Waloryzacja została przeprowadzona nieprawidłowo. 1744,76 marek odpowiada 2246,04 złotych, z tego tytułu pożyczki waloryzuje się (§ 10 rozp. waloryzacyjnego) na 10 proc., tj 224,60 zł. Tyle wynosi obecnie reszta, i ani grosza więcej. Odsetki umówione, tj. 6 proc. (ak.)

— **P. Urban Mainka, Pomiany.** W pierwszej sprawie może Pan wnieść zażalenie do prokuratora przy Sądzie Apelacyjnym w Poznaniu. Jednak uważamy, że Pan jest trochę gorąco kapany, bo 6 tygodni, to dla naszych urzędów czas bardzo krótki. Zażalenie niech Pan wnieśli za sześć miesięcy. W drugiej sprawie, to trudno nam coś poradzić, nie znając szczegółów. Niech Pan na próbę, jeżeli Pan chce zaryzykować pewne niewielkie koszty, odmówi świadczenia, a ew. orzeczenie władzy wyższej nadesłane nam, wówczas będziemy mogli powiedzieć ostatecznie, co jest prawem w danej sprawie. Zdaje się nam jednak, że zażalenie to jest nieuzasadnione. (ak.)

— **EM. ET.** Ma Pan prawo żądać odszkodowania za dwa miesiące. (ak.)

— **W. J.** Według ustawy emerytalnej takiego prawa niema, gdyż grosz wdowi oblicza się według ściślejszej pensji, bez dodatków. (ak.)

— **Stefan.** Zasadniczo można do wysokości jednej piątej z każdej raty. Jednak w danym razie może Pan zawsze jeszcze przeciw egzekucji wnieść sprzeciw z uzasadnieniem, że nie wystarczy Panu reszta na dwutygodniowe utrzymanie 9811 p. 4 proc. cyw. (ak.)

— **P. Adam Wesółski.** Odpowiadamy kolejno: 1) wcale, 2) podwójnie, 3) również podwójnie, 4) nie, 5) nie, 6) kwestja ta nie jest rozstrzygnięta ostatecznie wobec wstrzymania tych dodatków od dwóch lat 7) jedną piątą, 8) może, jednak z regulacji wnioski takie pozostają bezskuteczne, o ile nam wiadomo, 9) ustawa nie przewiduje. (ak.)

— **Niezdatny do pracy.** Ma Pan prawo starać się o rentę. Do banku nie ma Pan żadnych praw, jak również do jednorazowego zasiłku. (ak.)

— **Hel. P.** Nie, nie jest zobowiązana. (ak.)

— **J. M. 50.** Trzeba mieć zezwolenie, za opinią urzędu konserwatorskiego. Jeżeli obraz nie przedstawia poważniejszej wartości, nie będzie trudno, lecz wówczas nie opłaca się kosztu. Jeżeli przedstawia, wówczas zezwolenia Pan nie otrzyma. Niech Pan zwróci się do Dyrekcji Cel w Poznaniu, Aleje Marcinkowskie. (ak.)

— **P. Jaroszewski, Lidzbark.** Jest to dawne postanowienie pruskiej egzekucji administracyjnej. Obecnie już nie obowiązuje. (ak.)

Komasacja kasy chorych we Włocławku.

W związku z wykonaniem dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z 29 listopada 1930 r. o komasacjach kas chorych został we Włocławku utworzony okręg, obejmujący powiaty: włocławski, niezawski, lipnowski i rypiński. Komisarzem mianowany został p. Tadeusz Witkowski, dotychczasowy dyrektor Powiatowej Kasy Chorych we Włocławku. Dotychczasowy komisarz tej Kasy kpt. Justjan Antoszewski przeniesiony został na równorzędne stanowisko w Kolomyji.

Gimnazjum Męskie im. Ks. J. Długosza z internatem - z klasami wstępnymi we Włocławku, ul. Łęgska 26 telefon 300.

Egzaminy wstępne odbywać się będą 15, 16 i 17 czerwca o godz. 3-iej po poł. oraz 28 i 29 sierpnia o godz. 9-iej rano.

Gimnazjum posiada PEŁNE prawa szkół państwowych kategorię A. dw 3795

Przewielebnemu Duchowieństwu, wszystkim Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym za udział w pogrzebie i okazane nam liczne dowody współczucia z powodu śmierci, ś. p.

Józefa Modlibowskiego
z Gierłachowa składa niniejszem wyrazy gorącego

podziękowania.

Rodzina.

Gierłachów, 4. VI. 1931. dw 3801

Dnia 3 czerwca 1931 r. zasnął w Bogu, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, nasz ukochany syn, brat i szwagier, ś. p.

Stanisław Cichorzewski
przeżywszy lat 33. Eksportacja zwłok z domu żaloby, ul. Starolecka 43, odbędzie się w sobotę, 6 b. m., o godz. 13-tej.

W ciężkim smutku pogrążeni
rodzice, bracia i siostra z mężem.

Poznań, Starolecka, Pogorzela.
Osobnych uwiedomień nie wysyła się. zw 29 f22

Firma dobrze zaprowadzona w spółdzielniach żołnierskich, kasyn podoficerskich, szuka zastępcstwa poważnych fabryk czekolady, cukierków i wina. Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 29 613

Oprawy książek wszelkiego rodzaju Introligatornia Drukarni Toruńskiej T. A. w Toruniu ul. św. Katarzyny 4

Dnia 2 b. m. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p. zw 29 628/9

Józefa Roźniakowa

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 6. VI. 1931 r., o godz. 3 po poł., z domu żałoby przy ul. Młyńskiej 5 na cmentarz Św. Wojciecha.

Tow. „Pielgrzym” pod wezw. Matki Bożej w Poznaniu.
Wypadek 175

Dnia 3 czerwca 1931 r. zasnęła w Bogu po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza ukochana matka, teściowa i babcia, ś. p.

Rozalja z Michalaków Siudzińska

przeżywszy lat 63. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 6. VI. r. b., z domu żałoby w Junikowie, na cmentarz parafialny św. Krzyża w Górczynie, o czym zawiadamia Krewnych i Znajomych

w ciężkim smutku pogrążony
mąż z dziećmi.
zw 29 621

Dnia 3 czerwca 1931 r., o godz. 12 w południe, zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż i troskliwy ojciec, ś. p.

Teodor Renz

przeżywszy lat 58. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 7 b. m., o godz. 5 po południu, w kaplicy cmentarnej na Łazarzu, o czym zawiadamiają

w smutku pogrążeni
żona, dzieci i rodzina.
zw 29 626

Dnia 2 czerwca b. r. zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, ukochana matka i babcia, ś. p.

Józefa z Wojtczaków Roźniakowa

przeżywszy lat 67. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 6 b. m., po poł. o godz. 3-ciej, z domu żałoby przy ul. Młyńskiej 5, na cmentarz parafialny, o czym donoszą

w smutku pogrążeni
mąż, syn i rodzina.
Poznań, 5. 6. 1931. dw 3 794
Zakład Pogrz. Bracia Nowak. Pl. Nowomiejski 10. tel. 1046.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę ś. p.
Marjanowi Przytułskiemu
stud. U. P.

a w szczególności PP. Prof. Dr. A. Gałęckiemu, Dr. Tuszewskiemu, Zarządowi Koła Chemików, Koleżankom i Kolegom Zmarłego, składa tą drogą serdeczne

Bóg zapłać!

zw 29 623 Rodzina.

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER” patent gdański Nr. 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczliwych wypadkach wszystkich liszaj, nawet liszaj ropnych, ranach u nóg, egzemie, pryszczach, wyrzutach wszelkiego rodzaju, zerwności twarzy i nosa, odmrożeniach itd. Przy zamówieniach uprasza się o cel użyteczności. Świetne nianio. Jeżeli bez skutku, zwrót pieniędzy. Cena 8,60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zwróć bez portorjum. nw 11 443

Chem. Kosm. Laboratorium „ROSSIN”, Gdańsk 2, Hundegasse 43.

Stenotypistka

początkująca, z ukończ. liceum handlowym, język polski, niem., franc., ang., poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zw 29 594

Tajemnica i wysoka wartość

MOLINY

leży w tem, że takowa działa na mólę oraz ich zarodki zabić przez cały okres lata, a nie jak inne środki, tylko tak długo dopóki się one nie ulotnią. Paczki po 0,75 1,25 2,50 zł. Do nabycia w każdej drogerji.
Pw 11 618-22.24

Jedyną dobrą sposobność

stworzenia sobie pewnej egzystencji znajdzie Pani lub Pan (kupiec) z 6-7 tysięcy złotych gotówki jako **wspólnik** na specjalny bezkonkurencyjny pierwszorzędnym magazyn w górnej części miasta. Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 29 621

Każdy może zdobyć nagrodę złotych 100.000

Nawet dziecko swoim małym Brownie może wygrać konkurs Kodaka.

Pan Marjan Dąbrowski poseł na sejm, członek polskiego Jury. Innymi członkami Jury są: p. Ministrowa Halina Kopacka-Matuszewska, artystka filmowa p. Jadwiga Smosarska, p. Wacław Grubiński, autor dramatyczny oraz p. Stefan Norblin artysta-malarz.

Nawet nowicjusz w sztuce fotograficznej, może zdobyć i nagrodę. Wystarczy najprostszy, najtańszy aparat: Hawk Eye, czy Brownie za zł. 33. Konkurs Kodaka jest konkursem wyłącznie dla amatorów—temat, nie technika, decyduje o wyroku Jury. Można przysłać dowolną ilość zdjęć migawkowych, byleby były zrobione między 1 maja i 31 sierpnia r. b. Życie nastęca codziennie setki zajmujących scen i ślicznych obrazków. Trzeba je tylko podpatrzeć — i nacisnąć migawkę.

Międzynarodowy Konkurs Kodaka organizowany jest pod protektoratem najwybitniejszych osobistości całego świata. Wszystkie kraje biorą w nim udział, ubiegając się o Wielką Nagrodę Międzynarodową 10.000 dolarów. Na samą Polskę przypada 61 nagród wynoszących w sumie 9.750 złotych.

Informacje o konkursie można otrzymać w każdym składzie materiałów fotograficznych lub w Biurze Konkursu, Kodak, Warszawa, Pl. Napoleona 5.

Międzynarodowy Konkurs Kodaka dla amatorów-fotografów—900.000 złotych nagród.

Limuzynę

5 osobową marki „Peugeot” 30 km, kompletnie wyposażoną, prawie nową sprzedamy za gotówkę:

„Automechanika” ul. Dąbrowskiego 83/85. Telefon 62-01. zw 29624

Całkowita wyprzedaż

z powodu likwidacji hurtowni

na damskie kapelusze 30% rabatu
na męskie artykuły 20% rabatu

Švenda i Drnek, Poznań, St. Rynek 43

VIRISAN DLA MĘZCZYŹN

Znakomity środek wzmacniający przy przedwczesnym osłabieniu, nieprzebytej w swem działaniu. Czerstwość i siła wraca natychmiast. 60 porcyj Zł. 12,50. Prospekt w załączeniu. nw 8 741

DR. MALOVAN i SKA. — GDAŃSK, ODDZ. 102

Poszukuje się

używanego kotła

na dwa płomienie 12 atm., powierzchnia ogrzewania ca 60 mtr., który był w użyciu nie dłużej jak 10 lat. Zgłoszenia do Agencji Reklamy „Par”, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 22,75 Pw 11 718-22.75

Młodszy

pomocnik i wolontarjusz

również młodsza siła biurowa mogą się zgłosić do firmy

Dyonizy Knast, Stary Rynek 54

Skład bławatów. Pw 11 719-22.76

Do mojej kancelarii adwokacko-notarialnej poszukuję

ZASTĘPCY

na czas 5 tygodniowy, zaraz lub później.

CZESŁAW BUCZKOWSKI, adwokat i notariusz. Świecie n. Wisłą. dw 8 797

Firma Dall'Asta i S-ka

zaznacza, że wózki z lodami pod nazwą Sta Asta i S-ki, które się ostatnio pojawiły na ulicach Poznania, nie mają z naszymi znanymi wyrobami nie wspólnego.

Zarazem polecamy Szanownej Klienteli nasze składy specjalnych lodów włoskich, w Pasażu Apollo, na Starym Rynku, w ogrodzie przy Placu Wolności oraz przy ulicy Półwiejskiej.

Dall'Asta i S-ka Fabryka lodów włoskich. zw 29 596

Gevaert

OFIARUJEMY W DOWÓD UZNANIA temu amatorowi, który nadesłał nam do 20 czerwca 3 wzorowo wykonane fotografie kopjowane na papierze GEVAERT'A

ALBUMIK zawierający szereg artystycznych oryginalnych zdjęć. Nadesłane odbitki zachowamy dla siebie.

POCHWAL SIĘ SWYMI WYNIKAMI

JENERALNA REPREZENTACJA Sté Ame PHOTO-PRODUITS GEVAERT—WARSZAWA I

Subhasta majątku ziemskiego.

Majątkość Młodzikowo powiat Środa (Wielkopolska) obszaru około 583 ha, zostanie w drodze przymusowego przetargu sprzedaną w dniu

9 czerwca 1931 r., o godz. 10 przed poł.

w Sądzie Grodzkim w Srodzie. Pw 11 600-20 199

Dźwiękowe Kino APOLLO

Od dziś, piątku

potężny i wstrząsający dramat, odsłaniający tajemnicze głębie duszy współczesnej kobiety, pod tytułem

Latarnia morska

W rolach głównych:

Imogena Robertson
John Mac Brown — **Robert Ellis**
Reżyserji: **Harry Pollard**

Początek seansów o godz. 4,30, 6,30 i 8,30
Przedprzedaż biletów od godziny 11,30 do 1,30 w południe. zw 29630

Artykuły Sportowe Turystyczne Kąpielowe

poleca w wielkim wyborze i niskich cenach

Dom Sportowy
św. Marcina 14. Tel. 55-71
Blżej ul. Piekary.
Obuwie sportowe i tenisowe po zniżonych cenach. zw 29619

SŁOŃCE JEST NIEDYSKRETNE!!

Zdradza często niedociągnięcia w wiosennym ubiorze!

DLATEGO

dobór materiału i deseni na kostjum wzgl. płaszcz wiosenny musi być szczególnie staranny.

Olbrzymi wybór materiałów które pod względem jakości, harmonji deseni i barw będą zachwyty nawet bardzo wybrednych Pań, znajdzie się stale w firmie:

F. WOŹNIAK - Poznań, ul. Kramarska 16.

Pw-16,230

Restauracja i Hotel Centralny

właściciel W. Gmerek

ul. Franciszkańska przy Starym Rynku, tel. 21-40

Szanownym Gościom donoszę uprzejmie, że po gruntownej renowacji nastąpi

Nowootwarcie lokalu w sobotę, 6 czerwca, o godzinie 18.

Na powyższą uroczystość zapraszam wszystkich życzliwych gości. — Ręczę za skora i rzetelną obsługę. Z poważaniem

Gospodarz.

zdw 20 625

Dziewczyna

z gotowaniem, uczciwa, miłego usposobienia, spokojna do wszystkiego, dobre świadectwa, poszukuje posady zaraz lub 15 czerwca. Oferty Kurjer zdw 96 263

Uczniwy

trzeźwy, inteligentny dobrze połączony, w średnim wieku mężczyzna poszukuje posady. Język polski i niemiecki. Zgłoszenia Kurjer zdw 94 453

KONKURS

W miejskim gimnazjum żeńskim w Toruniu wakuja od 1. IX. 1931 r. następujące stanowiska kontraktowe:

- 1) nauczyciela(ki) języka polskiego,
- 2) nauczyciela(ki) matematyki i geografji.

Uposażenie według grupy VIII względnie VII z 10% odwoalnym dodatkiem komunalnym. Należyce udokumentowane podania skierować należy do Magistratu, Wydział Kultury i Oświaty, w terminie do dnia 30. VI. 1931 r. Toruń, dnia 3 czerwca 1931 r.

MAGISTRAT.

L. dz. IX. A. 972/31.

zdw 3 798

3. K. 3/30. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Sosnowcu i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Sosnowiec-tom I k. 17, na imię rolnika Michała Staszewskiego w Kawcu i żony jego Stanisławy z d. Misiorna jako współwłaściciele do wspólności majątkowej małżeńskiej, zostanie w drodze egzekucji dnia 25 września 1931 r. o godz. 10 przed południem wystawiona na przetarg w Sądzie Grodzkim w Sremie, pokój nr. 4. Nieruchomość ta jest gospodarstwem rolnem o obszarze 30 ha 87 a 61 qm., czysty dochód wynosi 23,19 talarów, roczna wartość użytkowa 105 mk. Nr. 21 księgi podatku budynkowego, nr. 19 matrykuły podatku gruntowego. Na nieruchomości znajduje się dom mieszkalny z podwórzem i ogrodem domowym, chlew, stodoła z 2 szopami; wozownia; nieruchomość ta składa się z roli, pastwiska, wody i łąki. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 24. II. 1930 roku. Srem, dnia 9 maja 1931 r. Sąd Grodzki. nw 11 254

OGŁOSZENIE.

Na zasadzie § 5-II dodatku do statutu Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego z dnia 30 lipca 1923 r. (Dz. Ustaw Rz. P. nr. 83/1923 poz. 645), Dyrekcja Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego podaje do wiadomości, że procenty od pożyczek w 6%-owych żytnich listach rentowych Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego za I półrocze 1931 r., płatne w czasie od 15 do 24 czerwca 1931 r., należy uiścić w stosunku

1 metr. ctr. żyta = 27,70 zł.

Powyższa przeciętna cena żyta jest ustalona na zasadzie notowań Gieldy Zbożowej w Poznaniu w czasie od 1 kwietnia do 31 maja r. b. Kupon nr. 16 za I półrocze 1931 r. jest płatny w tym samym stosunku.

Procenty, niezapłacone do 24 czerwca r. b., Ziemstwo zmuszone będzie ściągać ewtl. przez egzekucję administracyjną, a to ze względu na konieczność punktualnego wykupienia kuponów na 1 lipca 1931 r.

Z kuponami prezentowanymi w większych ilościach należy przedkładać zestawienie ich według odcinków.

Poznań, dnia 1 czerwca 1931 r.

Dyrekcja Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego. (-) Zychliński.

Magistrat miasta Starogardu poszukuje dla Przystuliska miejskiego

DOZORCZYN

Dozorczyni powinna posiadać kwalifikacje odpowiadające rozp. Min. Pracy i Opieki Społ. z 10. 10. 1927 r. (Dz. Ustaw nr. 100 poz. 866), to jest ogólne wykształcenie co najmniej w zakresie 7 klas szkoły powszechnej i fachowe. Wynagrodzenie według umowy. dw 3 796

Wnioski z życiorysem i świadectwami przyjmuje się do 18. 6. r. b. dw 3 796

Magistrat w Starogardzie.

2. N. N. 2/30. W sprawie odroczenia wyplat kupcowi Teodorowi Blochowi z Kcyni zwołuje się ogólne zgromadzenie wierzycieli na 13 czerwca 1931 r. godz. 11 w tut. Sądzie, celem przyjęcia układu zapobiegawczego. Kcynia, 1 czerwca 1931 r. Sąd Grodzki. nw 11 255

PRZETARG PRZYMUSOWY

We wtorek, dnia 9 b. m., o godzinie 16-tej, sprzedam w Jankowie per Biskupice najwięcej dającym za gotówkę: 2 jałowice i powózkę. Zbiórka przed Sołectwem. nw 11 459/60

Olejniki, komornik obw. przy Wójtostwie w Pobiedziskach.

PRZETARG PRZYMUSOWY

We wtorek, dnia 9 b. m., o godzinie 15-tej, sprzedam w Jankowie - Młyn per Biskupice najwięcej dającym za gotówkę: 24 świnię. Zbiórka przed obszarem dworskim. nw 11 461/2

Olejniki, komornik obw. przy Wójtostwie w Pobiedziskach.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, dnia 6 b. m., o godz. 10 przed poł., przy Starym Rynku 56, sprzedam w dalszym ciągu:

większą ilość towarów krótkich, kompletne urządzenie składowe i maszynę do krojenia. nw 11 297
Przetarg odbędzie się nieodwołalnie.
Dawid, kom. sąd. w/m. Śniadeckich 26.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Biurko

eleganckie tanio. Oferty zdw 96 486

Zamienie

idealna połowa domu z 2 morgami w Poznaniu, na gospodarstwo zasobne w wodę i stację, wartości 35 tysięcy. Oferty Kurjer zdw 96 466

Sprzedam

handel kolonijny przy przynajmniejnej ulicy, nadający się też na inną branżę. Wskaże Kurjer zdw 96 816

Meble

po znacznie zniżonych cenach sprzedaje. Pluciński, Wodna 7. zdw 96 782

Radjoaparát

na najwyższe wymagania. Strusia 8, m. 11. zdw 96 787

Plac

w Puszczykówni sprzedam. Dogodne warunki. Wiadomość telefon 33 52 zdw 94 846

Prima

tanio 4.50. A. Haydukowa, św. Marcina 64. zdw 96 093

Gospodarstwo osadk.

36 morg. ziemi pszenno-buraczanej i 11 morg. łąki prywatnej, z zabudowaniami gospodarczymi, maszynami, oraz inwentarzem 2 konie, 8 sztuk bydła, w tym 5 krów i inwentarzem martwym do sprzedania zarz. Kościół, szkoła poczta, lekarz i apteka w miejscu, tak samo połączenie codzienne z Poznaniem i miastem powiat. autobusem. Ernst Müller, Duszniki, pow. Szamotuły. zdw 96 300

Parcele

budowlana w Poznaniu ponad 5 000 m² budynkami gospodarczymi, mieszkaniami, nadające się na każde przedsiębiorstwo, zamienie na gospodarstwo rolne, doplate 10 tysięcy złotych. Oferty Kurjer zdw 96 516

Jadalnię

czereśniowa sprzedaje okazynie Pawłowski Poznań Słowackiego 22. zdw 96 469

Apteczne

skromne urządzenie sprzedam — ewentualnie z towarem. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 544

Torebki

od zł 1,25 W. Czysa Szkolna 11. Plac Wolności 5. Pw 10 961-19 52

Z powodu

choroby sprzedam okazynie dom z restauracją, wyszynkiem, kinem i mlecarnią w większej przemysłowej miejscowości Górno Śląska. Budynki są masywne i w dobrym położeniu. Zapytanie proszę kierować spód: Ignacy Dyka, Różdzeń-Szopienice, pow. katowicki, ul. Poprzeczna 3. zdw 94 663

Dom składowy

naróżnikowy w Szamotułach, z domem ogrodowym, jednopiętrowy, drugi dom obok, nadający się na składnicę lub warsztat, ładny ogród owocowy, tanio za 40 000 zł na sprzedaż tylko samokupującym Agencji wykluczeni. Szamotuły Rynek 33. zdw 96 713

Gdynia

na przedmieściu dom o 10 ubikacjach z placem 600 m² sprzedam za 8 000 zł. „Informator”. Gdynia nw 11 143

Meble

kuchenne po bajecznie taniej cenie sprzedaje Jan Koniecki, Piaskowa 3, wytwórnia mebli kuchennych. zdw 96 134

Parcele

Rataje spieszenie sprzedam. Schulz, Stary Rynek 73. rw 14 409

Plac

z boczną kolejąwa sprzedam lub wynajmę. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 96 885

Belki

kantówkę, laty odda korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 96 886

Piekarnię

w pełnym biegu, w małym mieście sprzedam. Cena podług umowy Zgłoszenia Leszno, Łaziebna 7, mieszkanie 6. zdw 96 973

Dla Filatelistów

bogate wybory znaczków i przybory filat. po niskich cenach — 1 Mmk. 70 gr. Umińskiego 14, m. 2. zdw 96 970

Rower

dziecięcy sprzedam. Półwiejska 29, mieszkanie 2. zdw 96 980

Willa

w Starolece 3/4 morgi ogrodu owocowego na sprzedaż. Zgłoszenia Barański, Poznań-Staroleca, Bystra 37. zdw 96 673

Pies

wilk, ostry na sprzedaż. Zgłoszenia Swornowski, skład cygar ul. Wjazdowa. zdw 96 889

Kolarzel

Na wyścig w okolo województwa 233 km polecam najlepszej jakości Single-Dunlop. Dla zawodników jadących na Dunlopach ufundowano wartościowe nagrody. Skład rowerów: Sarnowski, Staszica 1. zdw 96 884

Bemberga pończochy

po cenie fabrycznej za 4.50 oddamy detalicznie „Atlantic”, firma chrześcijańska. Wrocławka 15, I. piętro. zdw 97 093

Kamienica

dochód 18 000, cena 140 000, wpłaty 70 sprzedam Jaśkiewicz, Poznań, Fredry 6. zdw 97 012

Okazyjnie

sprzedam złoty zegarek męski, gramofon szafkowy, inne rzeczy. Wrocławka 30, m. 23. zdw 97 023

Fiat

otwarty korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 97 026

Jadalnię

debowa wykładana orzechem bogato rzeźbiona bardzo tanio. Stalarnia, Bukowska 9. zdw 97 028

Drukarnię

12 000 Poznań sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 97 030

Wózek

sportowy, elegancki, nowy sprzedam. Graniczna 6, mieszkanie 9. zdw 97 048-9

Sypialnie

sprzedaje tanio stolarnia, Rybaki 15. zdw 97 009-100

Majątek

740 morg pszenno-buraczanej ziemi, w tym 30 morg łąki, 10 jeziora, dwór o 12 pokojach w 10 morg. parku, inwentarz 18 koni, 40 rogatego, 60 świń, z tych 20 macior, zabudowanie masywne, odległość od powiatowego miasta pełnego gimnazjum i stacji kolejowej 3 km, cena 250 000 zł, wpłaty 100 000 zł. Zgłoszenia F. Morzejewski, Nowomiasto n/Drw. zdw 96 971

Gospodarstwo

53 morg blisko Poznania, budynki dobre, inwentarz nadkompletne, cena 15 000. Zgłoszenia Rutkowski, Grobla 29. zdw 96 949

Rower

wyścigowy tanio sprzedam. Rybaki 7, m. 10. zdw 96 953

Rower

męski sprzedam. Skarbowska 15, parter, lewo. zdw 96 955

70 morg

gospodarstwo, dobre budynki, kompletne inwentarze przy wpłacie 15 000 sprzedam Agrariusz, Nowy Rynek 14-15. zdw 96 957

Domek

6 lokatorów w Poznaniu na sprzedaż. Wpłaty 20 tys. Agrariusz, Nowy Rynek 14-15. zdw 96 958

Majątek

400 morg przy mieście, okolica Gniezna, budynki wspaniałe, inwentarz nadkompletne, cena 125, wpłaty 30 000. Zgłoszenia Rutkowski, Grobla 29. zdw 96 948

Fiat 509

otwarty, gotów do jazdy sprzedam. Obejrzeć można między godz. 10—12 i 3—5 garażu ul. Jakóba Wulka portier. zdw 96 997

Łózko

białe, dziecięce. Działuńskich 8, mieszkanie 7. zdw 96 990

Rower

półwyścigowy sprzedam tanio. Górna Wilda 84, m. 5. zdw 97 001

Skład

z dwoma pokojami i kuchnią odstapie. Cmsz dzierzawny niski. Z. Borkowa Poznań-Główna, ul. Główna 10. zdw 97 003

Stoły

okrągłe, restauracyjne lub ogrodowe okazynie. Stolarnia Szyperka 3. zdw 97 005

Dubeltówkę

„damasławkę” i nową jaskółkę sprzedam. Drużbackiej 8, m. 10. zdw 97 013

Kufer

rodzaj szafy, elegancki, tanio sprzedam. Adr. Kurjer zdw 96 985

Maszynę

Singera, mało używaną sprzedam Rekord, St. Rynek 48, II. rw 14 419

Parceli

pare w najładniejszej części Poznania sprzedam. Zgłoszenie portier Hotel „Britania” 9—10.30 i 4—5.30. jw 6179

Okazyjnie

półszorki używane, robocze, siodło Ptasiewicz, Wierzbicice 33. zdw 97 111

Wózek

dziecięcy na sprzedaż. Poczta 15, III, lewo. zdw 97 055

Sprzedaj

Parcelę 6 morg., 1 zł kw metr. wpłaty 50 gr reszta dogodne warunki. Mosina, Dobrowolski, zdw 94 893

Okazyjnie!

samochód ciężarowy 4 tonnowy sprzedaj korzystnie lub zamieni na nakę. Adres wskaże Kurjer zdw 97 033

Kanape

pluszowa sprzedam, Rybaki 16, II, prawo. zdw 97 152

Dom

sprzedam lub zamienie w Sremie na gościniec na wsi lub gospodarstwo. Oferty „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11 pod 55.157. Pw 11 717-55.157

Zbiór

siana z 35 morg oddam przy Poznaniu tanio. Wiadomość Hotel Britania, portier, rano 9—10.30. zdw 97 115

Samochód

Fiat 503, otwarty, w bardzo dobrym stanie po gruntownym remoncie sprzedam za 3 000. Zgłoszenia Kurjer zdw 97 125

Samochód

otwarty Fiat 503 zamienie na dobry motocykl przy odpowiedniej dopłacie. Zgłoszenia Kurjer zdw 97 126

2 harmonje

(Kotykievicza) sprzedam okazynie. Kino „Odeon”, 27 Grudnia 14 zdw 97 129

Latoś tylko 75 groszy

stoje do sparagów lecz wyłącznie tylko w Hurtowni Porcelany, Wroniecka 24. Tamże szklanki 15 sztuk 1.50, garnitur umywalkowo 7.50 serwis stołowy porcelany na 12 osób 59 zł. (Sprzedaż każdemu). zdw 97 133

Salonik

dobrze utrzymany tanio na sprzedaż. Ulica Marszałka Focha 77, mieszkanie 8. zdw 97 045

Wózek

sportowy, prawie nowy. Rynek Śródecki 2, mieszkanie 9. zdw 97 051

Kiosk

spożywczy, dobry, mieszkanie, sprzedam. Adres Kurjer zdw 97 137

Leżankę

sprzedam. Kanałowa 7, II, prawo. zdw 97 153

Ogródek

działkowy w kolonii Chociszewskiego (Lazarz), bogato urządzone, najlepszy gatunek drzew owocowych sprzedam korzystnie. Spokojna 29, I, m. 5. zdw 97 160

Jasna
nowa sukna wielkość 42, tanio na sprzedaż. Aleje Marcinkowskiego 25, III, m. 5. zdw 97 041

Plac
narożnikowy, 1.000 m², opłotowany, przy ulicy Rolnej, naprzeciwko boiska „Warty”, w całości lub częściowo na kłosać do wydzierżawienia. Woźniak, Strumykowa 6. zdw 97 097

5 KUPNA

Piekarnię
z domem dobrze prosperująca kupie. Zgłoszenia Kurjer zdw 90 517

Wyżła
dobrze ułożonego do polowania i obrony osobistej, kupie. — Zakrzewski, Łódź, Kilińskiego 63, mieszkanie 7. zdw 96 597

Kupujemy
każdą ilość wosku czysto pszczołowego. Drogeria Universum, Rajczaka 38. zdw 96 642

Jadalnię i sypialnię
używaną dobrze utrzymaną kupie. Oferty do Kurjera zdw 90 936

Ford
rocznik 1930, 2-drzwiowy za gotówkę 5 i 6 tys. Oferty Kurjer zdw 96 951

Fortepian
(piano) pierwszorzędnej marki jak nowe. Wielka 15, m. 12. rw 14 416

Okna
wystawowe lub szyby kupie okazjnie. Oferty Kurjer rw 14 322

Gospodarstwo
kupie, gdzie możliwość dojazdu do gimnazjum. Zgłoszenia do Kurjera zdw 97 101

Drzwi
16 sztuk 200/100, 8 sztuk 64/196 z futrynami lub bez. Oferty z ceną Kurjer zdw 97 036

Fotograficzny
aparat w dobrym stanie 6 1/2 x 9 kupie. Zgłoszenia Kurjer zdw 97 059

Fabryki
jedwabnych pończoch oraz skarpet, racza nadesłać oferty konkurencyjnych cen kupna. Kurjer zdw 97 043

Majątek
1000—1500 mórg mgd., w Poznaniu kupie przy znacznej wpłacie, ewtl. za gotówkę. Warunek dobra ziemia w kulturze, dobra komunikacja i budynki. Dokładny opis proszę skierować do Eksp. Kurjera Poznańskiego dw 3799. Pośrednicy wykluczeni.

Poszukuję
ostrego wilka, Kozłowski, Wodna 27. zdw 97 139

Kupię
używany powóz polowy. Dyrektor Niewiżewicz, Królewska Huta, dw 3 807

Kupię
dom gotówka lub wpłata do 12.000. Oferty Kurjer zdw 97 071

6 KAMIENICE

Willa
dziesięciopokojowa, ogród, cena 28, sprzedam, Ozarnecki, Ratajczaka 13. zdw 97 145

7 PIENIĄDZ

Szukam
pożyczki 3 000 zastaw piękne mieszkanie 2 pokoje, kuchnia, łazienka z meblami, centrum, Oferty Kurjer zdw 96 208

Poszukuję
pożyczki na pierwszą hipotekę od 3 do 20 tys. celem niedopuszczenia polskiej ziemi w obce ręce. Zgłoszenia proszę skierować do Kurjera zdw 90 914

100 000
I. hipotekę wypożyczy. Zgłoszenia Kurjer zdw 97 011

20 000
złoty na hipotekę kamienicy w Poznaniu. Czynsz 23 700 zł. Oferty Kurjer zdw 97 025

Wspólnika
do 10 000 przejmie, korzystny uczciwy interes. Zgłoszenia Kurjer zdw 97 029

500
złoty pożyczki wyższy procent, zastaw fortepian. Kurjer zdw 96 959

2 000 zł
wypożyczyć każdego czasu tylko za dobry zastaw w dom. Zgłoszenia Kurjer dw 97 177

Majątków
ziemskich do parcelacji poszukuje. Oferty: Biblioteka Wsi, Poznań, Strzelecka 14 a, pod „Parcelacja”. zdw 97 138

3 000 — 5 000
pożyczki pod zastaw w dom za dobrym wynagrodzeniem poszukuje kupie. Zgłoszenia Kurjer zdw 97 153

Za
wypożyczenie 10 tysięcy złotych daje 1 rok 3 pokojowe mieszkanie w dzielnicy. Oferty Kurjer zdw 97 072

8 DO WYNAJĘCIA

Pokój
kuchnia (śródmieście), Agencja Kurjera, Przechylna 1 a. zdw 96 824

Skład
kolonialny i żelaza oraz restauracja z pełnym wyszynkiem 2 pokoje restauracyjne, zajazd w dobrej prosperującym miejscu zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod dpw 3792

Mieszkanie
2 pokojowe, kuchnię łazienkę blisko Starego Rynku, czynsz niski oddam zaraz Oferty Kurjer zdw 96 207

Do
wynajęcia parterowe 3 pokojowe z komfortem. — Poznań-Debiec, Wiśniowa 102. zdw 97 068

2
pokoje, kuchnia, łazienka tanio zaraz, czynsz za rok, Oferty Kurjer zdw 96 880

Pięciopokojowe
zazwyczaj wynajmę Debiec, Wiśniowa 73. zdw 96 935

Pokój
i kuchnię z meblami sprzedam. Adres Kurjer zdw 96 965

2 pokoje
z kuchnią centrum i 1 wielki pokój i kuchnia parter zaraz od gospodarza tanio do wynajęcia. Czynsz rok zgóry. Poznań, Wybickiego 4. zdw 96 983

Mieszkanie
5 pokoi komfort, na Łazarzu jest zaraz od gospodarza do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 97 032

Pokój
kuchnia 600, Krzyżyński, Łukaszczyca 6. zdw 97 110

Do
odstąpienia pierwszorzędne sześciopokojowe mieszkanie drugie piętro Matejki. Wiadomość Szarmarzewskiego 21, m. 7, od 2 do 4. zdw 97 112

Mieszkanie
7 pokojowe, tania dzierżawa z meblami w okolicy teatru Wielkiego z powodu wyjazdu sprzedam korzystnie. Zgłoszenia do Kurjera zdw 97 102

Kilka ładnych mieszkań
1, 2, 3 pokojowych, ewtl. z ogrodem do wynajęcia. Adres wskazuje Kurjer nw 11 467

2
pokoje kuchnia oddam zaraz. — Oferty Kurjer zdw 97 058

2
pokoje kuchnia z urządzeniem odstąpię zaraz Jeżyce. Oferty Kurjer zdw 97 128

Dwupokojowe
komfortowe, objęcie 300. Agencja Kurjera, Przechylna 1 a. zdw 97 161

Wiele n/Notecia
2 i 3 pokoje z kuchnią, Informacja Polcyn, Jeżycka 39. zdw 97 135

Mieszkanie
zazwyczaj 2—3 pokojowe za 1/2 rocznym czynszem zgóry, Marszałka Focha 187, Krukowski. zdw 97 074

Mieszkanie
2 pokoje, kuchnia, Solacz zaraz. Adres poda Kurjer zdw 97 073

Dwupokojowe
Puszczykowie — elektryczność, ogród. Czynsz 75, zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 97 095

Mieszkanie
trzykondygnacyjne willa Solacz, czynsz naprzód. Oferty Kurjer zdw 96 146

9 SZUKA MIESZK.

3—4
pokojowego mieszkania z komfortem, czynsz za 2 lata zgóry. — Oferty Kurjer zdw 96 911

Mieszkanie
pięciopokojowe z łazienką do wynajęcia w Śremie wprost od gospodarza zaraz lub później bez odstępstwa. Stanisław Ślawniński, Śrem, Poznańska 11. rw 14 380

Poszukuję
2 pokoi kuchni wprost od gospodarza w Jeżycach. Oferty Kurjer zdw 96 908

Dwóch
lub 3 pokoi kuchni poszukuje. Oferty Kurjer zdw 96 876

3
pokoi na Łazarzu od gospodarza czynsz zgóry zapłacone. Oferty Kurjer zdw 90 930

Starsze małżeństwo
poszukuje 3 pokojowego mieszkania wprost od gospodarza, dzierżawa miesięczna. Oferty Kurjer zdw 96 931

Poszukuję
pokoiu z kuchnią lub jednopokojowego wprost od gospodarza. — Oferty Kurjer zdw 96 531/2

Szukam
4 pokojowego mieszkania z łazienką, elektrycznością w Debcu. Przykućki, Marsz, Focha 73. zdw 97 124

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Bydgoszcz
trzykondygnacyjne mieszkanie na dwupokojowe Poznań centrum. Oferty Kurjer zdw 96 902

11 POKOJE UMEBL.

Komfortowy
telefonem. Adres Kurjer zdw 96 867

Małżeństwu
oddam pokój z używalnością kuchni, łazienki, centrum, czynsz zgóry. Oferty Kurjer zdw 96 206

Pokoje
1, 2, 3, urządzenie do gotowania, łazienka, fortepian, wejście z klatki. Matejki 51, III, prawo. zdw 96 881

Dwuosobowy
Podgórna 13, m. 9. zdw 96 918

Niekrepujący
Patrona Jackowskiego 35, II, prawo. zdw 90 920

Pokój
z klatki, Kanakowa 18, III, pr. m. 7. zdw 96 968

Małżeństwu
Małeckiego 27, I, pr. prawo. zdw 96 939

2 pokoje
i kuchnia słoneczne, elektryka na IV piętrze, częściowo umeblowane, na 3 miesiące od zaraz do wynajęcia po 40 zł miesięcznie. Gdzie? wskazuje Kurjer zdw 96 974

Pokój
lepszy niekrepujący. Młyńska 3, m. 11. zdw 96 975

Niekrepujący
paniom wynajmie. Rybaki 20 a, mieszkanie 8. zdw 96 978

Przyjmę
2 panienki na wspólny pokój. Gen. Umieńskiego 12b, m. 13. zdw 97 021

Panom
pokój frontowy odnajmie. Długa 4, parter lewo. zdw 97 027

Pokój
umeblowany z osobnym wejściem Pocztowa 14, II prawo. zdw 96 954

Pokoik
dla panienki z utrzymaniem lub bez tanio. Skarbowska 15, parter lewo. zdw 96 956

Czysty
spokojny umeblowany stałej, solidnej osobie. Św. Marcina 4, II p. lewo. zdw 96 961

Pokój
umeblowany z klatki schodowej, pół roku zgóry dla lepszego panapani. Adres Kurjer zdw 96 964

Kantaka
8, III, lewo, pokój wynajmie. zdw 96 772

Parterowy
Wierzblicice 13, 3. zdw 96 966

Pokój
umeblowany wynajmie panu 15, lub 1-go. Czajcza 2, II prawo, przy Rynku Wileckim. zdw 96 983

Pokoje
umeblowane. Matejki 5, mieszk. 7. zdw 96 989

Ładny
dwuosobowy od 15. Jerozgo 5, II lewo. zdw 96 991

Składu
próżnego, miesięczna dzierżawa poszukuję. Kurjer zdw 96 995

Pokój
dwom panom zaraz wynajmie. Szwajcarska 26, mieszkanie 2. zdw 97 014

Ładnie
umeblowany. Św. Marcina 13, mieszkanie 9. zdw 97 019

Wynajmę
pokój dla 2 osób. Łakowa 16, II, p. lewo. zdw 96 982

Pokój
do wynajęcia. Chwałiszewo 70, m. 7. rw 14 417

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Wodna 25, II prawo. rw 14 414

Niekrepujący
elektryczność, jedno, dwuosobowy zaraz, Różana 4, mieszk. 6. zdw 97 148

Pokój
15 czerwca. Św. Marcina 18, III, lewo. zdw 97 150

Pokoje
umeblowane Piotra Wawrzyniaka 43, III, prawo. zdw 97 150

Przyjeżdżnym
Cieszkowskiego 7, III, zdw 97 169

Pokój
także pokoi panience. Kreta 4, mieszkanie 10. zdw 97 079

Pokój
telefon, łazienka. — Stołarska 2, mieszkanie 6. zdw 97 082

12 SZUKA POKOJU

Wygodnego
pokoiu ewentualnie z utrzymaniem, nie wyżej II, pietra, blisko Sadu Okręgowego poszukuję zaraz lub 15. b. m. Zgłoszenia do Kurjera zdw 96 676

Pokoju
z pociecia, cena Kurjer zdw 96 934

13 LOKALE

Zaraz do wynajęcia
ubikacje handlowe dla hurtowników lub przedstawicieli w Poznaniu przy Starym Rynku II piętro wprost od gospodarza za miesięcznym czynszem. Zgłoszenia do Kurjera zdw 96 880

Na biuro
4 duże pokoje Matejki. Zgłoszenia do Kurjera zdw 96 743

Na warsztat
lub na skład 2 suche, jasne szatery Jasna 9, do wynajęcia. — Zgłoszenia Kurjer zdw 96 944

Na biuro
4 lub 2 pokoje centrum parter do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 96 945

Lokal
z pełnym wyposażeniem przy ruchliwej ulicy na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 97 016

Lokali biurowych
w centrum miasta nie wyżej I piętra poszukuje większa instytucja handlowa w Poznaniu. Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „Par” Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 22.52. Pw 11 712-22.53

Lokal handlowy
w najlepszym położeniu przy placu Wolności, 2 okna wystawowa, przy tem kilka obszernych pokoi na biura, centralne ogrzewanie, jest w całości lub w częściach do odstąpienia. Zgłoszenia tylko poważnych reflektantów — bez pośrednictwa należy skierować do Biura Ogłoszeń „Par” Aleje Marcinkowskiego 11, pod 22.50. Pw 11 711-22.51

Ubikacje
handlowo-przemysłowe odda Jaśkowska, Strzelecka 14 a. zdw 97 142

Nowocześnie
urządzone 2 pokojowe biuro (60 m²) przy Alejach Marcinkowskich w pobliżu Placu Wolności oddam zaraz na bardzo dogodnych warunkach. Informacji udziela ekspedycja Kurjera zdw 97 149

14 DZIERŻAWY

Kawiarnia piekarnia
w mieście powiatowym zaraz do wydzierżawienia lub sprzedaży. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego nw 11 440

Poszukuję
dzierżawę gospodarstwa na kilka lat (10 do 20 mórg) warunk: woda i stacja. Oferty Kurjer zdw 96 467

Dzierżawy
300, objęcie 13 000, 800 mórg objęcie 40 000. Jaśkiewicz, Poznań, Fredry 6. zdw 97 010

Skład
próżny z mieszkaniem od gospodarza szukam. Oferty Kurjer zdw 97 022

Dzierżawa
1.000 mórg pszenno-żytniej ziemi, powiat Mogilno, do wydzierżawienia. Przejście inwentarzy 60.000 zł. Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. nw 11 452

Dzierżawa
120 mórg pszennej ziemi, 3 km. miasto gimnazjalne, szosa, przejście inwentarzy 9.000 zł. Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. nw 11 451

Szukam
dzierżawę folwarczną lub resztówką ziemi buraczana, inwentarz, komunikacja, zaliczkan chwilowo 8 tysięcy później więcej. Dokładny zarys, oferty Kurjer Poznański dw 3 804

Dzierżawy
200 do 400 mórg szuka rolnik. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 97 080

Dzierżawy
1.800 — 800 — 600 — 450 — 420 i 200 mórg z kompletnymi inwentarzami wydzierżawi „Ziemia” Gwarna 11, pierwsze piętro zdw 97 035

Mleczarnia
z dziennej przeróbka 2.000 Ntrów mleka, w bardzo dobrej okolicy, jest zaraz do wydzierżawienia wraz z mieszkaniem. Zgłoszenia przyjmują Kurjer Poznański zdw 97 035

15 UZDROWISKA

Letnisko
w ogrodzie 2 pokoje umeblowane elektryka, używalność kuchni, łazienki, ogrodu Mosina, Łąpowa 1 zdw 96 545

Puszczykovo
Willa Ostoja poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem. Zgłoszenia przyjmuje Stow. św. Zwy Piekary 2 zdw 96 806

Letnisko
około Poronina, uroczysko letnisko w zakątku Tatr, kąpiele w Białce, dwie godziny do Morskiego Oka, pensjonat „Warszawianka” w sześciu pokojach z przysadzonym pieciorazem utrzymaniem od 21 do 50. Młodzież szkolną zapewniona pedagogiczna opieką. Zgłoszenia do 15 czerwca Zakopane skrytka 168. np 11 439

Letnisko nad morzem
dla młodzieży szkół średnich w Orłowie „Willa Orle Gniazdo”. zdw 94 823

Wisła
Letnisko w Beskidach, pensjonat „Dziechcinka” T. Przeddzieckiej pokoje z całodziennym utrzymaniem Blizsze informacje Kossobudzka, Poznań, Wypiańskiego 14, telefon 61-54 zdw 96 191

Kto pragnie
prawdziwego ukojenia nerwów przy świetnym odżywieniu w lesistej, suchej okolicy w pobliżu stacji, godzinie od Poznania, znajduje wszystko za 5 zł dziennie. — Zgłoszenia Fel. Bernacka, Bogusław-Jarocin (Wlkp.) zdw 96 458

Letnisko
Polwark Mechowo oddalony od stacji Kobylnica 1 1/2 km, las sosnowy, uroczysko położenie wynajmuję pokoje z pełnym i dobrem utrzymaniem, oświetlenie elektryczne, w domu biblioteka doborowa, fortepian i radio Mechowo, poczta Kobylnica, zdw 96 577

Letnisko
blisko Poznania przyjmuję na letnisko dobre utrzymanie 6 zł dziennie. Adres Kurjer zdw 96 897

Letnisko
3 pokoje kuchnia, śliczny ogród owocowy i warzywny, piękna okolica dla samotnych lub rodzinny tanio. Wiadomość: Matejki 59 mieszkanie 11 zdw 96 907

Letnisko
pokój, kuchnia, balkon, blisko lasu i wody miesięcznie 40 zł, Szentleben, Krosinko, poczta Mosina. zdw 96 898

2 pokoje
kuchnia może na letnisko od 15 czerwca do wynajęcia. Dzik, Kotowo. zdw 96 981

Na letnisko!
wynajmę pokoje panom względnie młodemu małżeństwu po cenie przystępnej od 15 czerwca. Mieszkanie pięknie położone wśród gór i lasów nad Notecią. Zgłoszenia Fr. Grodzki, Ozarków, Wieleńska 60. zdw 96 969

Rabka - Zdrój
pensjonat „Ludwika” poleca pokoje słoneczne, obok las, rzeka. Kuchnia wykwaterna, 7 zł dziennie. Dzieci 4 zł. nw 11 455

Krynica „Flora”
pensjonat M. Kiepurowej poleca pokoje komfortowe, ciepła-żmna bieżąca woda, kuchnia wyborowa na żądanie dietetyczna, ceny niższe. Nr. telefonu 57, dw 3800

Letnisko
20 kilometrów od Poznania, dojazd autobusami, las, jezioro, ładny rybołówstwo, kuchnia pierwszorzędna, ceny umiarkowane. Dla rodzin ustepstwa. — Zgłoszenia Uderska, Poznań, Serwerna Mielżyńskiego 26, telefon 23-04. zdw 97 066

16 OSOBISTE

160 zł
wraz z portfelem zgubione w dniu 31. 5. na boisku Warty. — Uczciwego znalazcę upraszam o zwrot za wynagrodzeniem 50 zł do Kurjera. Krajewski, zdw 95 845

Weksel
wystawiony w drugiej połowie maja na 2 000 zł płatny 15 czerwca oraz drugi na 2 000 zł w blancie na nazwisko Wincenty Miltowski ulewianiam. Kazimierz Socha, Krotoszyn. zdw 96 784

Dyplom
szoferki i inne dokumenty wraz portfelem zgubione na drodze Krzyżownik — Kiekrz, Stefan Tymoszczyk, Poznań, Chelmońskiego 9. zdw 97 015

Pana
Józefa G. proszę o adres. Przyjacieli. zdw 97 061

Panią
w szefonym kostiumie i takimże kapelusiku, która w czwartek o godzinie 8 min. 30 wieczorem stała przed kinem Apollo w towarzystwie drugiej pani prosi obserwujący wysoki pan, który wychodził z kina, o możliwość poznania pod zdw 97 063

Ostrzeżenie
Weksel na 300 zł ulewianiam i ostrzegam przed kupnem. Jan Bukowski, Kiszewo, pow. Obornicki, Jan Pastuszek, byrant, nw 11 458

Bieliznę
pościelową szyję akuratnie, tanio. Wiza, Reya 3, parter, lewo. zdw 97 078

21 ZGUBY

Unieważniam
zaginiono papiery wojskowe na nazwisko Aleksander Majewski, wystawione przez P. K. U. Poznań. zdw 96 091

Futerko
nie zgubione w czwartek po południu, Puszczykovo, w okolicy Sily — Znalazcę upraszam o zwrot za wynagrodzeniem. Matejki 58, mieszkanie 9. zdw 97 104

Bukowina

około Poronina, uroczysko letnisko w zakątku Tatr, kąpiele w Białce, dwie godziny do Morskiego Oka, pensjonat „Warszawianka” w sześciu pokojach z przysadzonym pieciorazem utrzymaniem od 21 do 50. Młodzież szkolną zapewniona pedagogiczna opieką. Zg

Krawcowa
pierwszorzędna poleca się w le-
pse domy i wyjazd 5 zł. dzien-
nie. Oferty Kurjer zdw 96 987

Służąca
z gotowaniem, praniem, do wszy-
stkiego poszukuje posady. Oferty
Kurjer zdw 96 924

Wychowawczyni
nauczycielka z pozwoleniem rzad-
dowem poszukuje posady, także
na czas wakacji. Zgłoszenia Kur-
jer zdw 96 910

Szukam
stałej pracy za maszynistę lub
innej w Poznaniu, mogę stawić
kaucję. Warunki do Kurjera
zdw 96 711

Aptekarz
asystent poszukuje posady takso-
wania recept, Łaskawe zaofiaro-
wania: Marcina 5, IV. prawo.
zdw 96 901

Niania
z dobrą świadectwami, kocha-
jąca dzieci, poszukuje zaraz po-
sady. Łaskawe oferty Kurjer
zdw 96 887

Mistrz
piekarski poszukuje posady jako
samodzielnego lub kierownika, miej-
scość obojętna. Zgłoszenia Kur-
jer zdw 96 900

Książkowa - biuralistka
z 4 letnią praktyką poszukuje
posady. Oferty Kurjer
zdw 96 920

Maturzystka
poszukuje jakiegokolwiek posady,
najchętniej udzieliliby lekcji
francuskiego. Oferty Kurjer
zdw 96 727

Kuchmistrz
szuka od 1. 7. posady, miejscow-
ność obojętna. Karpiński, Gole-
jewko, poczta Chojno, p. Rawicz.
dw 3 785

**Nauczycielka-
wychowawczyni**
osoba z dobrego domu, chlubne re-
komendacje i pozwolenie, szuka
odpowiedniej posady w domu reli-
giyjnym, kulturalnym od 1 wrze-
śnia. Może przedtę wyjechać. Łas-
kawe zgłoszenia Kurjer Poznań-
ski pod zw 96 659

Aptekarska
siła pomocnicza żeńska pierwszorz-
zędna, wszechstronnie wyszko-
lona: receptura, laboratorium,
taksowanie, pisanie rachunków,
trochę księgowości, zupełnie sa-
modzielną, znakomite polecenia,
poszukuje posady Poznań lub
prowincja od 1 lipca. Zgłoszenia
do Kurjera zdw 96 234

Osoba
krytycznym położeniu, uczciwa,
poszukuje posady popołudniowej.
Oferty do Kurjera zdw 96 302

Poszukuje
posady po południu. Oferty Ku-
rjer zdw 96 485

Poszukuje
posady po południu. Oferty Ku-
rjer zdw 96 484

Osoba
skromna, 30 lat, znająca się na
kompletnym prowadzeniu gospodar-
stwa domowego, również goto-
wanie, szuka posady, miejscow-
ność obojętna. Zgłoszenia do
Kurjera zdw 96 821

Kucharka
z dobrą świadectwami polece-
niami poszukuje posady zaraz
lub 15. 6. znam kuchnię mięsna
i jarska. Oferty Kurjer
zdw 96 549

Panienska
początkująca, dobra, uczciwa, u-
miejąca czytać, haftować posu-
kuje posady zaraz lub 15. Oferty
Kurjer zdw 96 728

Wykształcona
Polka, wyższa muzyka (ukończone
Konservatorium), francuski,
konwersacja, znajomość innych
języków, artystycznych robót,
wyjedzie do zamieszłego zię-
miąńskiego domu na lato lub sta-
je jako nauczycielka towarzyszy-
ka. Poważne rekomendacje. —
Środa, cukrownia, Bieżyna.
zdw 96 293

Uczeń
ogrodniczy z dwuletnią nauką po-
szukuje posady najchętniej w
majątku. Oferty Kurjer
zdw 96 926

Służąca
poszukuje posady od 15 czerwca.
Oferty Kurjer zdw 96 927

Dziewczyna
wiejska, mówi po niemiecku
z dobrą świadectwami posu-
kuje posady do wszystkiego
z gotowaniem do osób doro-
słych. Oferty Kurjer zdw 96 915

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego
z gotowaniem, z dobrą świad-
ectwami zaraz lub później. —
Oferty Kurjer zdw 96 917

Dzielnia
pracząca 4 zł dziennie. Oferty Kur-
jer zdw 96 933

Czeladnik
piekarski poszukuje posady zaraz
Oferty Kurjer zdw 96 940

Młynarz ryflarz
kawaler, wykwalifikowany facho-
wiec, zna nowoczesny sposób
mielenia zboża i uszlachet-
nienia maki, przyjmie kierowni-
ctwo, lub jakiegokolwiek inne stano-
wisko w młynie. Posiada również
prawo jazdy. Łaskawe oferty do
Kurjera zdw 96 972

Poszukuje
posady z gotowaniem. Oferty Ku-
rjer zdw 97 024

Krawcowa
dzielnia, dziennie 3 zł. Zgłoszenia
Kurjer zdw 96 963

Panna
zupelnie samotna, zamierzając
do składu, piekarni, kolonialki i
pomocy domowej szuka posady.
Kurjer zdw 96 967

Osoba
skromna, bona zna języki polski,
niemiecki i francuski oraz szycie,
zajmie się dziećmi oraz lekka pra-
ca domowa, szuka posady. Miej-
scość obojętna. Oferty Słowackiego
10, mieszka. 7. zdw 96 986

Inteligentna
osoba dobrze polecona zajmie się
całkowitem gospodarstwem u sa-
motnej osoby. Wymagania skrom-
ne. Oferty Kurjer zdw 96 923

Dziewczyna
z wioski, zdrowa, czysta posu-
kuje posady 15. 6. lub 1. 7. Oferty
do Kurjera zdw 96 994

Służąca
z gotowaniem i do wszystkich prac
domowych od 15 czerwca szuka
posady. Oferty Kurjer zdw 96 995

Sierota
lat 20 do dzieci. Oferty Kurjer
zdw 96 992

Prania
poszukuje. Oferty Kurjer
zdw 96 993

Krawcowa
w domu na wieś, ładnie, tanio.
Zgłoszenia Kurjer zdw 96 998

Krawcowa
dzielnia, szuka pracy po domach.
Oferty Kurjer zdw 96 999

Przyjme
posługę. Oferty Kurjer zdw 97 008

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem poszukuje
posady 15. 6. Oferty Kurjer
zdw 97 009

Pokojowa
lub do wszystkiego z gotowaniem
poszukuje posady zaraz lub 15. 6.
w Poznaniu. Oferty Kurjer
zdw 97 018

Kucharka
samodzielną poszukuje posady. Of-
erty Kurjer zdw 97 109

Dziewczyna
do wszystkiego szuka posady za-
raz. Oferty Kurjer zdw 97 113

Dziewczyna
kochająca dzieci i do wszelkiej
pracy domowej poszukuje posady
zaraz. Oferty Kurjer zdw 97 114

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem z
dobrą świadectwami poszukuje
posady. Oferty do Kurjera
zdw 97 067

2 sieroty
poszukują zaraz posady z dobrem
gotowaniem. Oferty Kurjer
zdw 97 037

Sierota
inteligentna z dobrą świad-
ectwami, znająca robotki i haft,
poszukuje posady do dzieci, e-
wentualnie wszystkiego tylko do
dobrego domu. Oferty Kurjer
zdw 97 060

Szofer
słusarz siedmioletnia praktyka,
znający reparacje różnych ma-
szyn rolniczych szuka posady.
Oferty Kurjer zdw 97 062

Ogrodnik
poszukuje posady samodzielnej
lub pomocniczą zaraz lub później.
Skrzypczak, ul. Sienna 12, mie-
szkanie 10. zdw 97 136

Dziewczyna
z gotowaniem szuka posady za-
raz. Oferty Kurjer zdw 97 039

Szofer monter
6 letnia praktyka z dobrą
świadectwami, poleceniami po-
szukuje posady tylko na wyjazd
lub do obsługi dwóch samocho-
dów. Oferty Kurjer zdw 97 116

Szofer monter
z 6 letnią praktyką, z dobrą
świadectwami, poleceniami, za-
łożeniem 500 zł kaucji posu-
kuje posady na wóz prywatny lub
reklamowy. Oferty Kurjer
zdw 97 117

Pracząca
poszukuje prania. Oferty Kurjer
zdw 97 132

Starsza
osoba poszukuje posady z goto-
waniem, najchętniej u państwa
z Malopolski zaraz lub 15. Oferty
Kurjer zdw 97 143

Uczniwy
trzeźwy inteligentny, dobrze po-
słuchany byty posterunkowy P. P.
poszukuje posady woźnego, por-
tjera lub t. p. Oferty Kurjer
zdw 97 146

Dziewczyna
szuka posady z gotowaniem. —
Oferty Kurjer zdw 97 151

Bufetowa
dobra siła poszukuje posady. —
Oferty Kurjer zdw 97 156

Sierota
młodsza poszukuje posady do
dzieci lub jako pokojowa. Oferty
Kurjer zdw 97 075

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem i świad-
ectwami poszukuje posady od 15.
6. 31. Oferty Kurjer zdw 97 087

Sierota
lat 18, poszukuje posady do dzie-
ci i lekkich prac od zaraz. Oferty
Kurjer Poznański zdw 97 088

Poszukuje
posługę na cały dzień, najchętniej
na Łazarzu. Oferty Kurjer
zdw 97 092

Przyjmuje
sporządzenie i cerowanie Kamiń-
ska, Romana Szymańskiego 6. 2
wchód, sutereną wprost.
zdw 96 490

Robotnik
z dobrą świadectwami, lat 26,
poszukuje jakiegokolwiek po-
sady. Oferty Kurjer zdw 96 305

Starsza
służąca uczciwa, poszukuje po-
sady do wszystkiego. Oferty Ku-
rjer zdw 96 306

Dziewczyna
z samodzielnym gotowaniem i za-
prawianiem, dobrze polecona szu-
ka posady. Oferty Kurjer
zdw 96 125

Ekspedjentka
z dwuletnią praktyką, poszukuje
posady u piekarska lub w cukierni.
Łaskawe zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdw 96 658

Dziewczyna
starsza do wszystkiego z gotowa-
niami, szuka posady. Oferty Ku-
rjer zdw 96 736

Poszukuje
popołudniowej posady. Świadec-
twa dobre. Oferty Kurjer
zdw 96 701

Panna
lat 35, znająca wykwiętą kuch-
nię, oraz wszystkie galezie gos-
podarstwa domowego, poszukuje
posady gospodyni lub do wyre-
czenia pani domu 15. 6. Łaskawe
zgłoszenia upraszam do Kurjera
Poznańskiego zdw 96 684

Gospodyni
wydoskonalona w swoim zawo-
dzie, z dobrą świadectwami,
szuka posady zaraz lub 15. Oferty
Kurjer zdw 96 692

Ogrodnik
z kilkoletnią praktyką, obeznany
w swym zawodzie, jak w pielę-
gowaniu parku, cieciu drzew i
krzewów owocowych, hodowli
kwiatów i jarzyn pod szkłem,
poszukuje posady. J. Wechman,
ul. p. Grabowski, Kościan.
zdw 96 627

Panna
szuka posady. Oferty Kurjer
zdw 96 730

Biuralista
pisarz przyjmie posadę z małą
kaucją. Oferty Kurjer zdw 96 159

Bufetowy
poszukuje posady, kaucja 200 zł.
Oferty Kurjer zdw 96 160

Poszukuje
posady jako woźnica z kaucją.
Oferty Kurjer zdw 96 176

Mistrz stolarski
poszukuje posady Łaskawe zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
zdw 96 217

Żelazniak
pomocnik początkujący dzielny w
swym zawodzie poszukuje po-
sady od zaraz. Oferty Kurjer
zdw 96 156

Z własną
maszyną maszynistka szuka po-
sady. Oferty Kurjer zdw 96 224

Młodsza
krawcowa szuka posady. Oferty
Kurjer zdw 96 185

Nagrody
500 zł dam za posadę, podoficer
rezerwy, lat 33. Oferty Kurjer
zdw 96 991

Dziewczyna
do wszystkiego najchętniej do
jednej lub dwojga osób przyjmie
posadę. Oferty Kurjer zdw 96 192

Dziewczyna
szuka posady do wszelkich prac
domowych. Oferty Kurjer
zdw 96 193

Uczniwa
dziewczyna szuka posługi cały
dzień. Oferty Kurjer zdw 96 210

Starsza
dziewczyna samodzielną, dobrem
gotowaniem i świadectwami, po-
szukuje posady lepszym domu.
Oferty Kurjer zdw 96 129

1 000
kaucji złożę za otrzymanie jakieg-
okolwiek posady umysłowej w po-
ważnym przedsiębiorstwie. Po-
średnicy wykluczeni. Oferty Ku-
rjer zdw 96 474

Zdolna bufetowa
poszukuje posady zaraz lub
15 czerwca. Miejscowość obojęt-
na. Łaskawe oferty do Kurjera
Poznańskiego zdw 96 705

Księgarz - papiernik
rutynowany fachowiec, szuka ja-
kiegokolwiek posady. Łaskawe
zgłoszenia upraszam Kurjer
zdw 96 746

Inteligentna
panienka, znająca robotki, szuka
posady do dzieci. Łaskawe ofe-
rty Kurjer rw 14 405

Osoba
skromna, lat 34, poszukuje po-
sady zaraz do prowadzenia gos-
podarstwa domowego. Oferty Ku-
rjer zdw 96 677

Dziewczyna
pracowita poszukuje posady z go-
towaniem i praniem. Zgłoszenia
Kurjer zdw 96 583

Woźnica
szuka posady. Oferty Kurjer
zdw 96 251

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem
lub posługi. Oferty Kurjer
zdw 96 228

Fryzjerka
szuka posady. Oferty Kurjer
zdw 96 136

Poszukuje
posady zaraz do składu cukier-
ków. Oferty Kurjer zdw 96 152

Posługaczka
uczciwa poszukuje posady po po-
łudniu. Oferty Kurjer zdw 96 213

28 WOLNE MIEJSCA

Bufetowa
z kaucją do obsługi gości, skrom-
na, uczciwa panienka, która pra-
cowała na pr. wincy, z dobrą
referencjami potrzebna do Hote-
lu Hüttnera, Środa.
Pw 11 629-22.54

Pokojowa
hotelowa lub z pensjonatu z do-
brą świadectwami potrzebna
od zaraz do Hotelu Hüttnera,
Środa.
Pw 11 628-22.56

Kucharz
żonaty lub kawaler potrzebny od
1 lipca 1931. Maj, Golejewko,
poczta Chojno, powiat Rawicz.
zdw 96 595

Dziewczyna
do dzieci potrzebna, Traugutta 21
mieszkanie 3. Zgłoszenia 8-9.
zdw 96 521

Apteka
w Poznaniu poszukuje młodszego,
wpracowanego i pojętego asy-
stenta (ke), wład. językiem ni-
emieckim, od 1 lipca. Referencje,
warunki Kurjer zdw 96 825

Młodsza
dziewczyna do wszystkiego po-
trzebna zaraz. Grobla 27 a, I.
pietro, lewo. dw 3 756

Ekspedjentka
z brzozy rzeźniczej uczciwa, z
praktyką potrzebna 15. 6. Kno-
piński, Poczta. rw 14 406

Posługaczka
poszukiwana. Zgłoszenia Kolejo-
wa 7 a, parter, lewo. zdw 96 912

Inteligentna
panienka jako uczennica do wiek-
szego składu papieru potrzebna.
Oferty Kurjer zdw 96 913

Hałciarki
uczennice na sztanclary mogą
się zgłosić. Półwiejska 23, m. 32
zdw 96 904

Fryzjerka
potrzebna. Matejki 7. zdw 97 069

Młodsza
książkowa do równoczesnego in-
kasowania rachunków potrzebna
zaraz do kantoru warsztatowego
za złożeniem kaucji do 1 000 zł.
Oferty Kurjer zdw 96 874

Początkująca
książkowa przyjme zaraz za wy-
poczeniem 1 000 — 1 500 zł na
rozwiązanie przedsiębiorstwa. —
Oferty Kurjer zdw 96 875

Poszukuje
dzielnego czeladnika piekarskie-
go do zastąpienia majstra z kau-
cją 500 zł. Zgłoszenia Kurjer
zdw 96 883

Kucharka
z dobrem gotowaniem, polece-
niami potrzebna. Oferty Kurjer
Poznański zdw 97 076

Pomocnik
fryzjerski starszy, dobra siła,
potrzebny. Głowacki, Kanalowa
16. zdw 97 080

Pomocnik
fryzjerski może się zgłosić. Gór-
na Wilda 52. zdw 97 081

Potrzebna
dziewczyna do wszystkiego z go-
towaniem. — Kilńskiego 15. I.
front, lewo. zdw 97 096

Młodsza maszynistka
obeznana z pracą biurową, umie-
jąca perfekcyjnie stenografować po-
trzebna natychmiast. Zgłoszenia
pismem, świadectwa do Zjedno-
czonych Bractw Kurkowych. —
Plac Wolności 14. zdw 96 888

Apteka
szuka farmaceuty (tki) z prawem
zastępstwa. Proszę podać refe-
rencje i warunki przy wolnym
utrzymaniu do Kurjera Poznań-
skiego pod zw 3 778

Służąca
przychodnia z gotowaniem po-
trzebna zaraz. Św. Marcina 78 a,
Liebek zdw 96 977

Posługaczka
uczciwa, dobrze polecona. Długa
3, II. 5. zdw 96 950

Krawczyne
samodzielną na suknie, kostjumy
tylko najzdolniejszą siły potrze-
bne. L. Sawicki, Piekary 1.
zdw 96 952

Ekspedjentka
od lat 20 dzielnia i miła może się
zgłosić od godziny 6—7. Hurto-
wnia Porcelany Wroniecka 24.
zdw 97 134

Bielizniarka
do pracowni na stałą posadę po-
trzebna. Zgłoszenia świadectwa-
mi lub piśmiennymi referencjami.
Omega, ul. Podgórna 2.
zdw 97 046

Służąca
do wszystkiego od zaraz potrze-
bna H. Olszyska Poczta 29.
zdw 97 144

Służąca
dzielnia potrzebna. Jaśkowska,
Strzelecka 14 a zdw 97 141

Podróżujący
młodszy, branży kolonialnej, zna-
jący dobrze stosunki, na miasto
Poznań potrzebny. Zgłoszenia
Kurjer zdw 97 147

Bufetowa
i bufetowy potrzebni od zaraz.
Plac Śmiechowski 7, Biuro Mie-
dzynarodowe. zdw 97 155

Modelka krawcowa
figura 44 może się zgłosić. Stary
Rynek 46 47. I. pietro.
Pw 11 716 55 163

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Adres
Kurjer zdw 97 123

Szofer
z gotówką 600 potrzebny zaraz.
Oferty Kurjer zdw 97 130

Robotnik
z gotówką 500, młodszy, potrzeb-
ny. Oferty Kurjer zdw 97 131

Krawcowa
w domu z dobrym krojem. Łaskowa
8, mieszka. 2. zdw 97 033

Udzielam
kurs ondulacji, manicure. Ofer-
ty Kurjer zdw 97 056

Posługaczka
potrzebna zaraz. Maleckiego 27,
III, Koperska. zdw 97 065

Samodzielną
inteligentną panną do dzieci mo-
że się zgłosić Jan Fromm, Gro-
dowe Łaki 3. I. zdw 97 042

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna. Słow-
ackiego 36 III prawo. zdw 97 044

**Wychowawczyni
i pielęgniarki**
poszukiwane dla niemowląt, bo-
ny dla starszych dzieci. Biuro
pielęgniarek, Katowice. Plac
Wolności 9. telefon 23-06.
dw 3 806

Panna
znająca język polski, niemiecki
pomoc w nauce do chłopca zaraz.
szycie konieczne. Restauracja
Zamkowa Sofronowa, Św. Marcina
40. zdw 97 002

Gospodyni
z dobrem gotowaniem potrzebna
na wieś z dobrą poleceniami.
Zgł. Św. Marcina 57, II prawo.
zdw 97 007

Kucharz
z gotowaniem warszawskiem oraz
służącą z gotowaniem zaraz. U-
lańska 2, jadalnia. zdw 97 017

Służąca
do wszelkiej pracy domowej po-
trzebna zaraz. Śródką, Cybińska
7-8, mieszka. 3. śrw 188

Ogrodnik
potrzebny zaraz. M. Leonhard,
Marsz. Pocha 211. zdw 97 051

Szwaczki
bielizne meska Rekord, Stary Ry-
nek 48, II. rw 14 418

Pomocnica
i podreczne zaraz potrzebne. Chic
Parisien, Waly Zygmunta Au-
gusta 2, mieszk. 8 zdw 97 105

Dziewczyna
z gotowaniem, uczciwa i czysta
do wszystkiego potrzebna. ul. Ry-
baki 29, restauracja. zdw 97 106

Pomocnik
ogrodniczy może się zgłosić. Jan-
ki, Gniezno, Żuławy 8. nw 11 454

Przedstawiciele
generalnych na większe okręgi ce-
lem organizowania rozpowszech-
niania drogą kolportażu popular-
nego wydawnictwa poszukuje.
Wysokie zarobki zapewnione. Ma-
zów, Gniezno, Szpitalna 1.
nw 11 453

Kursy handlowe Tadeusza Preissa
w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka nr. 29.
Nauka rozpoczyna się z początkiem każdego kwartału.
Tygodniowo 30 lekcji. zw 29 620
Nowe kursy 4 lipca 1931.
Wpisy od godz. 8-1 i od 3-6. Prospekty na żądanie.

Humor zagraniczny

— W ciągu 20 minut nie wypowiedziała pani ani jed-
nego słowa!
— Cóż w tem dziwnego? Nie miałam nic do powie-
dzenia!
— Pani nie mówi nigdy, nie mając nic do powie-
dzenia?
— Oczywiście...
— Zgodzi się pani zostać moją żoną?
(London Opinion). S. F.

Przedpłata na czerwiec 1931, za oba wydania razem włącznie tygodniowego do-
datku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Po-
znaniu w eksped. z 4,00, w agencjach w mieście z 4,50, z odnośnieniem
do domu w Poznaniu z 4,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 5,01
kwartalnie z 15,03, pod opaską miesięcznie w Polsce z 9,00, w innych krajach z 11,00.
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładzie, strajków i t. p.
wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania
się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu
redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej
150 gr. przed wiadomościami potoczniemi 240 gr. od 1-lamowego milim.
Ogłoszenia do wyda-
nia porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do
wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt, do godz. 9 przedpołud. Drobne ogłosze-
nia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem
a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.